

АНАЛИТИЧЕН ДОКЛАД
за
резултатите от проведеното
проучване сред магистратите и
служителите на Районен съд - Русе
в изпълнението на проект
“Съдебната реформа под лупа”

СЪДЪРЖАНИЕ

ВЪВЕДЕНИЕ	2
РАЗДЕЛ 1	4
1. Цели и задачи на проучването	4
2. Организация и провеждане на проучването	5
2.1. Етапи на проучването	5
2.2. Териториален обхват	7
2.3. Целева група	7
2.4. Анкетна карта	7
3. Цели на анализа	8
РАЗДЕЛ 2	9
АНАЛИЗ НА РЕЗУЛТАТИТЕ, ИЗВОДИ И ПРЕПОРЪКИ	9
1. Профил на целевата група	9
2. Изводи от анализа на профила на целевата група	11
3. Анализ на резултатите от проучването	12
ПЪРВА ГРУПА ВЪПРОСИ - Съдебна реформа, проблеми пред съда и обществено доверие	12
ВТОРА ГРУПА ВЪПРОСИ - Качество на правораздаването	24
ТРЕТА ГРУПА ВЪПРОСИ - Стандирти и качество на административното обслужване	44
ЧЕТВЪРТА ГРУПА ВЪПРОСИ - Конкурси, атестации, кариерно развитие	52
ЗАКЛЮЧИТЕЛНА ОЦЕНКА НА РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ ИЗСЛЕДВАНЕТО	56
SWOT АНАЛИЗ	57
ОСНОВНИ ПРЕПОРЪКИ	61

ВЪВЕДЕНИЕ

Проект № BG05SFOP001-3.003- 0043, „Съдебната реформа под лупа“ се реализира с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд по процедура BG05SFOP001-3.003 „Граждански контрол върху реформата в съдебната система“. Изпълнението на проекта се осъществява чрез партньорско взаимодействие между **Районният съд - Русе, Сдружение „Център „Динамика“ - Русе и Клуб „Отворено общество“ - Русе.**

Основната цел на проекта е провеждане на граждански контрол върху работата на **Районния съд - Русе**, в контекста на извършващата се в Република България реформа в съдебната система, както и инициране на мерки за подобряването на прозрачността на действията на съда и за повишаване на общественото доверие в него.

Специфични цели:

- Осигуряване на гражданско участие за наблюдение на съда;
- Подобряване на обществения образ на съдебната власт като гарант на върховенството на закона и като власт, осигуряваща защитата на правата и законните интереси на гражданите и бизнеса;
- Осигуряване на ефективна комуникация между съда и структурите на гражданското общество и бизнеса;
- Облекчаване на достъпа до правосъдие и съдебна защита на гражданите;
- Въвеждане на добри съдебни практики от страната и страните – членки на Европейския съюз.

Проектните цели са в подкрепа на изпълнението на Актуализираната стратегия за реформата в съдебната система, провеждаща се през последните години в нашата страна.

Независимо от усилията на самата съдебна система да преодолее негативните натрупвания в обществото относно нейната репутация на независима и справедлива власт, публичното мнение остава силно скептично към резултатите от действията на съдебните органи. Правосъдната система придоби образа не на институция, обградена с гражданско доверие, където всеки може

да се обърне и да получи бърза и справедлива защита на човешките си права, а на място където противоборстват задкулсни интереси и механизми на влияние.

Демократичното разбиране е, че дефицитът на обществената справедливост трябва да бъде решен в съда и когато това не се получава, съдебната система генерира все по-високо и по-високо недоверие и неодобрение.

Стратегията за реформа в съдебната система определя нови приоритети, свързани с пренасочване на вниманието към области придобили особена актуалност.

На първо място, това е широко отваряне към гражданите и останалите субекти на гражданското общество. Необходимостта от предоставяне на повече и на по-достъпна информация на гражданите е основен приоритет на реформата. Промяна в комуникационната политика и взаимодействието с медиите, чрез непрекъснато предоставяне на информация към обществото, за структурните и функционалните промени, които се извършват и предстоят да се извършат е задача, която трябва да се реализира и с подкрепата на всички публични субекти.

Съдебната власт трябва да гарантира оптимално използване на всички налични човешки и материални ресурси, да оптимизира работните процеси, да опрости съдебните процедури, да внедрява съвременни информационни технологии, да наблюдава и периодично да анализира и оценява ефективността им спрямо очакванията на гражданите.

За установяване на **актуалното ниво на общественото доверие** в съдебната власт и в частност, на доверието в Районният съд - Русе, **този проект** включва провеждане на проучване сред представители на ключови граждански и бизнес структури, както и **вътрешно проучване** сред магистратите и служителите на съда. От особено важно значение е установяване на състоянието на системата през вътрешният поглед на магистратите и съдебните служители в съда. Новите приоритети, заложи в съдебната реформа предполагат динамични промени, които се приемат нееднозначно от магистратите и съдебните служители. Структурните и функционални промени, за да се случат се нуждаят от постигане на консенсус сред представителите на съдебната власт. Посланията към обществото изискват единност и целенасоченост.

Анкетното проучване няма за цел да прави задълбочена вътрешна дисекция на Районния съд - Русе. То е предвидено за установяване на изградените лични вътрешни впечатления

и професионалните оценки на магистрати и служители. Въпросите са директно насочени към събиране на информация за общото им отношение към реформата и наличните проблеми в работата на съда, като си даваме сметка, че отговорите им съдържат голяма доза субективизъм.

Този доклад е част от **Дейност 1 "Проучвания и анализ на работата на Районен съд – Русе** и предоставя **експертен анализ** на резултатите от проучването сред магистратите и служителите на Районен съд - Русе, /каго една от целевите групи/, **изводи и препоръки** за усъвършенстване на определени аспекти от работата на съда.

Очакванията ни са, че резултатите от проучването и съпътстващия ги анализ ще допринесат за реализацията на проектните цели и за успешното изпълнение на проекта.

РАЗДЕЛ 1

1. ЦЕЛИ И ЗАДАЧИ НА ПРОУЧВАНЕТО

Защо проведохме това изследване?

Съдебната власт и функционирането на съдебните органи са обект на обществено внимание през последните години. Факторите, които засилват това внимание са много и многообразни, но в основата на всичко стои обстоятелството, че обществените очаквания са много по-високи, отколкото съдебната система е в състояние да произведе като резултати. Паралелно с това, Европейският съюз налага нов стил на поведение и изисква от правораздавателните органи прилагането на нови стандарти. Прокарването на реформи в една сложна и много-функционална система, освен координирани действия, изисква и добро познаване на моментното състояние на системата. В този смисъл, два фактора се открояват като силно съществени, в процеса на подобно проучване - **обществената оценка и оценката** на системата през погледа на действащите субекти в системата - **магистрати и съдебни служители**.

Съдебната власт не се ползва с доверието на обществото. Освен на обективно съществуващите причини, ниският ѝ престиж се дължи и на нейната затвореност и липсата на адекватна медийна политика. По принцип, съдебната власт е по-консервативна. Промените в системата изискват продължителен период на определени действия и прилагане на редица мерки. Обществото слабо познава спецификата на съдебната дейност и проблемите свързани с правораздаването. Общественият дебат по въпросите на правосъдието се развива всеобхватно, но същевременно с това, често се навлиза в прекалени детайли, вместо да се консултират основополагащи въпроси,

решаването на които би довело до съществени подобрения.

Мотивацията на нашият екип за провеждането на това изследване произтича от желанието да предоставим фактологически материал за съставянето на съдържателен анализ за начина по който функционира Районен съд - Русе, в изпълнение на целите на проекта. Известен акцент е поставен върху един основен и ненапълно изследван аспект, а именно **публичността, прозрачността** и следващата се от това **отчетност на съдебните органи**.

Като специфична задача на изследването е установяването на актуалното състояние на Районният съд - Русе, пречупено през призмата на професионалната експертиза и компететност на собствените му магистрати и служители в контекста на провеждащата се съдебна реформа.

Конкретни цели:

- Изследване на нагласите на съдебните матистрати и служители от Районен съд - Русе към съдебната реформа и оценката им относно нейната ефективност;
- Идентифициране на съществуващи проблеми и дефицити в съда, според мнението на магистратите и съдебните служители.
- Оценка качеството на правораздаването и на администратвното обслужване;
- Формиране на нравствена характеристика на магистрати и служители
- Оценка на общата организация на съдебните и административни плоцеси;
- Събиране на достатъчен оценъчен и фактологичен материал за разработване на обстоен и задълбочен анализ, с препоръки за подобряване на обществения образна съда и за усъвършенстване на съдебната практика.

2. ОРГАНИЗАЦИЯ И ПРОВЕЖДАНЕ НА ПРОУЧВАНЕТО

2.1. Етапи на проучването

- 2.1.1. Разработване на методика за провеждане на проучването;
- 2.1.2. Разработване на анкетна карта;
- 2.1.3. Провеждане на анкетното проучване;
- 2.1.4. Обработка на резултатите /анкетните карти/ от проведеното проучване;
- 2.1.5. Разработване на аналитичен доклад.

Методиката за провеждане на проучването е документ, който задава основните му характеристики и параметри. С нея се определя обхвата и технологията на проучването и цели да подпомогне работата на терен и последващите действия по обработка и анализ на резултатите.

Разработването на анкетната карта е процес, който предходжа същинският период на проучването. За да се осигури хармония на протичащите в една система процеси е необходимо да се прави периодична проверка на начина, по който тя функционира. Съдебната система се отличава със специфична вътрешна организация, затова е изключително важно в тези проверки да се въвличат и ангажират самите служителите на съда. Вътрешният поглед от една страна може да разкрие проблеми и тенденции, които биха останали скрити, ако не се чува мнението на самите участници в съдебните и административните процеси, а от друга страна е добре фокуса на тази група от участници в проучването отчасти да се насочва и към **клиентите** на системата.

Важното, което през този етап от проучването трябва да се случи, е въпросите в анкетната карта да бъдат съставени и систематизирани така, че пълноценно да обхванат всички компоненти на съдебната система и чрез отговорите да се осигури достатъчен фактологичен материал за правдоподобна оценка.

Анкетното проучване сред магистратите и служителите в съда, за разлика от прочването сред другите целеви групи, е осъществено не чрез посредничеството на анкетъори, а чрез раздаване и самостоятелно попълване на анонимната анкетна карта. Този директен организационен прием е предпочетен, изхождайки от презумцията, че се анкетираат високо образовани и интелегенти субекти, които нямат потребност от допълнителни пояснения и насочване. Този подход, предполага и по-голяма откровеност и освободеност от страна на респондентите. Единственият риск, който може да понесе изследването, че анкетираните лица, могат да не отговорят на всички въпроси или пък да дадат отговори на въпроси, които не са предназначени за тях, поради това, че са извън тяхната компетентност.

Използван е метода на **пряката анонимна анкета** с предварително съставени анкетни карти, с въпроси, които тематично съответстват на спецификата на изследваните процеси.

При проучването е спазено изискването за запазване **анонимността на респондентите**, с предоставена възможност да се идентифицират при желание от тяхна страна.

Обработката на резултатите от проведеното проучване е извършено от анализатори, които притежават необходимата за целта експертиза и са оформени в аналитичен доклад. Докладът съдържа фактологичен материал, констатации, изводи и препоръки.

ВРЕМЕВИ ГРАФИК

Е Т А П И	2019				2020
	септември	октомври	ноември	декември	януари
1. Разработване на методика					
2. Разработване на анкетна карта					
3. Провеждане на анкета сред представители на целевата група					
4. Обработка на резултатите					
5. Анализ на резултатите, изводи и препоръки					

2.2. Териториален обхват

Проучването е проведено на територията на **Област Русе**, с покриване на целия **съдебен район на Районния съд - Русе**, обхващащ и неговите принадлежащи структури в общините **Ветово, Иваново и Сливо поле**.

2.3. Целева група

Така наречената **“вътрешна целева група”** включва всички **магистрати и съдебни служители** на Районен съд - Русе. Мотивите на авторите на проекта за дефинирането на тази целева група, произтичат от намеренията за осигуряване на пълен обхват на изследването, според специфичният и силно професионален профил на изследваната съвкупност.

Целевата група, може да се разглежда и от позицията на едно условно разделение на **магистрати и съдебни служители**, поради различната компетентност и функционални задължения на тези групи.

2.4. Анкетна карта

Използваният метод е **пряка анкета** с предварително съставена **анкетна карта**. Методът е предпочетен понеже осигурява бързина на провеждане на проучването и пълна достоверност на събраната информация.

В **анкетната карта** са формулирани общо **35 /тридесет и пет/** въпроса от затворен и отворен тип, систематизирани в отделни тематични групи. Картата е **единна /за магистрати и съдебни служители/**, като част от въпросите са насочени само към магистратите с оглед на тяхната компетентност и функционална независимост.

Въпросите от затворен тип са с предварително формулирани варианти за отговор, като анкетираните лица посочват един или повече от тях, които най-пълно покриват тяхното мнение. Към някои от въпросите е използвана възможност за добавяне на окрит отговор /в свободен текст/, който допълва изразеното мнение. Когато въпросът позволява посочване на повече от един вариант на отговор, обстоятелството е отбелязано като забележка в анкетната карта. Единият от въпросите е изцяло открит. Той предоставя възможност на респондентите в свободен текст да предложат мерки за подобряване на работата на съда.

Анкетната карта съзнаателно съдържа голям брой въпроси в широк диапазон и детайлни отговори. От една страна това прави анкетата трудна за провеждане, но от друга страна дава възможност за провеждане на задълбочено комплексно изследване, с опит да се идентифицират повече проблеми и тенденции.

Обхватът от широк кръг въпроси позволява получаването на множество отговори, докато коментарът може да е с акцент върху най-проблемните, съответно върху най-успешните съдебни практики.

Анкетната карта съдържа и раздел с въпроси, уточняващи **профила на участниците** по отделни техни характеристики - пол, възраст и образование.

За нуждите на анализа, въпросите са систематизирани в четири групи:

Първа група - СЪДЕБНА РЕФОРМА, ПРОБЛЕМИ ПРЕД СЪДА И ОБЩЕСТВЕНО ДОВЕРИЕ КЪМ СЪДЕБНИТЕ ОРГАНИ

Втора група - КАЧЕСТВО НА ПРАВОРАЗДАВАНЕТО

Трета група - СТАНДАРТИ И КАЧЕСТВО НА ОБСУЖВАНЕТО

Четвърта група - КОНКУРСИ, АТЕСТАЦИИ, КАРИЕРНО РАЗВИТИЕ

3. ЦЕЛИ НА АНАЛИЗА

Анализът, материализиран в **аналитичен доклад** е документ, който е в обхвата на Дейност 1 **”Проучвания и анализ на работата на Районен съд – Русе”** на проекта.

За база, при разработването на анализа са използвани резултатите от проведеното проучване. Изложените в доклада тези и обобщения нямат претенцията да правят оценка на съдебната система като цяло, нито дори и на Районния съд - Русе - за който е *проведено наблюдението*.

Те трябва да се възприемат като моментна снимка на професионалните

виждания на неговите служители, а защо не и като самооценка. Вярно е, че една административна система не може да идентифицира слабостите си сама. Обикновено се налага чувството на самонаденост и задоволство. Негативните практики, на които е отделено място в анализа, не бива да се приемат като критично отношение, а като рационални препоръки или някакъв коректив изведен от мненията на самите участници. Гледната точка, през която са изведени определени заключения е правдоподобна, тя на практика е компилация от мирогледа на анкетирани лица и анализаторите и може рационално да се използва за подпомагане на съдебната система в усилията ѝ за реформиране и укрепване на диалога с обществото.

Логично е, да се очаква, че резултатите от проведената анкета не могат да гарантират абсолютна меродавност на изявленията, поради различни причини - ограничен обхват на изследването, различия в интелектуалното ниво на респондентите, субективност и тенденциозност в оценките и други. Анализът претендира, че в голямата си част отклоненията и деформациите, доловени в резултатите следствие на посочените причини, са установени и надлежно отразени от анализаторите, така че - пълно и вярно да насочат последващите действия и мерки в процеса на цялостната реализация на проекта.

Аналитичният доклад съдържа препоръки и предложения за усъвършенстване на съдебната практика и за преодоляване на идентифицирани проблеми и слабости в работата и на **съдебната администрация**.

Като краен резултат се надяваме, че резултатите от проучването и от реализацията на проекта, ще добавят принос за:

- Постигане на действени гаранции за независимост на съда и съдебната власт;
- Осигуряване на добро управление на съдебните органи и висока ефективност на тяхното функциониране;
- Оптимално използване на потенциала на човешкия ресурс на съда

и гарантиране на висока мотивация, компетентност и професионална отговорност на магистрати и съдебни служители;

- Реализиране на модерна и ефективна наказателна политика, чрез продуктивни институционални и нормативни реформи;
- Осигуряване на пълноценно право на справедлив процес на всеки гражданин и ефективна защита на неговите човешки права.

РАЗДЕЛ 2

АНАЛИЗ НА РЕЗУЛТАТИТЕ, ИЗВОДИ И ПРЕПОРЪКИ

1. ПРОФИЛ НА ЦЕЛЕВАТА ГРУПА

В ОБХВАТА НА ИЗСЛЕДВАНАТА СЪВКУПНОСТ СА АНКЕТИРАНИ ОБЩО **91** /ДЕВЕТДЕСЕТ И ЕДНО/ ЛИЦА - **25** МАГИСТРАТИ И **66** СЪДЕБНИ СЛУЖИТЕЛИ. ТОВА ПРАКТИЧЕСКИ ПРЕДСТАВЛЯВА ПОЧТИ ЦЕЛИЯТ КАДРОВИ РЕСУРС НА **РАЙОНЕН СЪД - РУСЕ**. ОТ ТЯХ ПЕТ ЛИЦА, НЕ СА СЕ ИДЕНТИФИЦИРАЛИ ПО ОТНОШЕНИЕ НА ПОЛ, ВЪЗРАСТ И ОБРАЗОВАНИЕ.

ОБЩО АНКЕТИРАНИ ЛИЦА - 91

РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ ПО ПОЛ

ТАБЛИЦА 1

ПОЛ	БРОЙ	ОТНОСИТЕЛЕН ДЯЛ
МЪЖЕ	18	20
ЖЕНИ	68	75
НЕ ИДЕНТИФИЦИРАЛИ СЕ	5	5
ОБЩО:	91	100 %

ГРАФИКА 1

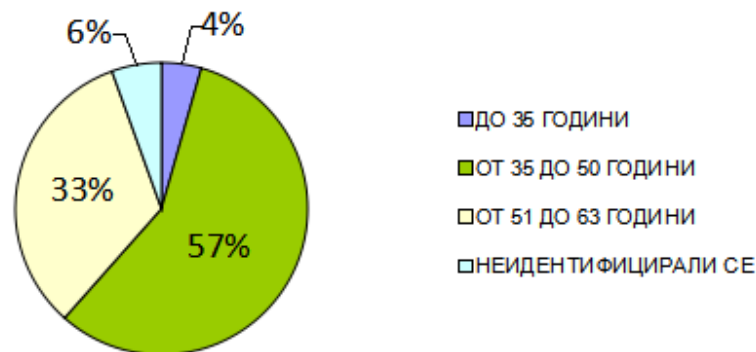

ВЪЗРАСТОВА СТРУКТУРА

ТАБЛИЦА 2

ВЪЗРАСТОВ ДИАПОЗОН	БРОЙ	ОТНОСИТЕЛЕН ДЯЛ
ДО 35 ГОДИНИ	4	5
ОТ 35 ДО 50 ГОДИНИ	52	57
ОТ 51 ДО 63 ГОДИНИ	30	33
НЕИДЕНТИФИЦИРАЛИ СЕ	5	5
ОБЩО:	91	100 %

ГРАФИКА 2

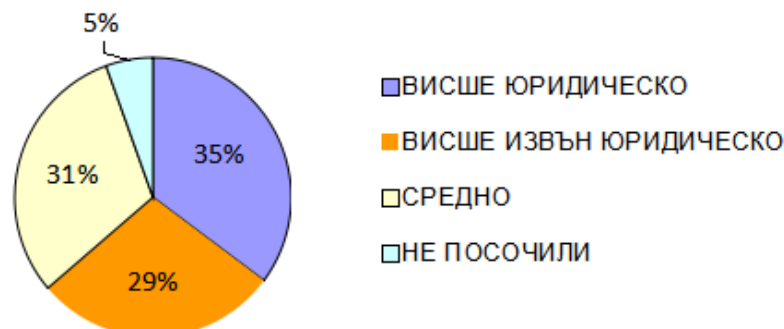

ОБРАЗОВАТЕЛНА СТРУКТУРА

ТАБЛИЦА 3

ПРИДОБИТО ОБРАЗОВАНИЕ	БРОЙ	ОТНОСИТЕЛЕН ДЯЛ
ВИСШЕ ЮРИДИЧЕСКО	32	35
ВИСШЕ ИЗВЪН ЮРИДИЧЕСКО	26	29
СРЕДНО	28	31
НЕ ПОСОЧИЛИ	5	5
ОБЩО:	91	100 %

ГРАФИКА 3

2. ИЗВОДИ, ИЗВЕДЕНИ ОТ АНАЛИЗА НА ПРОФИЛА НА ИЗСЛЕДВАНАТА СЪВКУПНОСТ

1. ОБЕМЪТ НА ИЗСЛЕДВАНАТА СЪВКУПНОСТ Е ДАДЕНОСТ ПРЕДООПРЕДЕЛЕНА ОТ НАЛИЧНИЯ КАДРОВИ СЪСТАВ НА РАЙОНЕН СЪД - РУСЕ И ПРЕДСТАВИТЕЛНОСТТА НА ПОЛУЧЕНИТЕ РЕЗУЛТАТИ Е ФУНКЦИЯ ОТ ТОВА.

2. АНКЕТИРАНИ СА **91 /ДЕВЕТДЕСЕТ И ЕДИН/** СЛУЖИТЕЛИ НА СЪДА, ОТ КОИТО **25 /ДВАДЕСЕТ И ПЕТ/** МАГИСТРАТИ И **66 /ШЕСТДЕСЕТ И ШЕСТ/** СЪДЕБНИ СЛУЖИТЕЛИ.

СЪОТНОШЕНИЕТО ПО ПОЛ (МЪЖЕ/ЖЕНИ) Е НЕРАВНОСТОЙНО - СЪОТВЕТНО **20 И 75 %**, КОЕТО НЕ Е ОТ СЪЩЕСТВЕНО ЗНАЧЕНИЕ ЗА ПРОУЧВАНЕТО И АНАЛИЗА. ТОЗИ КАТЕГОРИЧЕН ДИСБАЛАНС МОЖЕ ДА СЕ ОБЯСНИ С ФЕМИНИЗАЦИЯТА НА ПРОФЕСИИ ИЗПЪЛНЯВАНИ ОТ СЪДЕБНИТЕ СЛУЖИТЕЛИ, НО ВСЕ ПАК Е СЛУЧАЕН РЕЗУЛТАТ ОТ ИЗСЛЕДВАНАТА СЪВКУПНОСТ.

4. **ОБРАЗОВАТЕЛНАТА СТРУКТУРА** Е ВАЖНА. ТЯ ФОРМИРА ОПРЕДЕЛЕНА СТЕПЕН НА ИНТЕЛЕКТУАЛНОТО НИВО НА АНКЕТИРАНИТЕ ЛИЦА, КОЕТО Е СЪЩЕСТВЕНО ОТ ГЛЕДНА ТОЧКА НА ВАЛИДНОСТТА НА РЕЗУЛТАТИТЕ. ТУК ПРЕОБЛАДАВАТ ЛИЦАТА С **ВИСШЕ ОБРАЗОВАНИЕ - ОБЩО 64 %**, В СЪОТНОШЕНИЕ **35 %** С ЮРИДИЧЕСКО ОБРАЗОВАНИЕ И **29 %** С ДРУГО ВИСШЕ, КОЕТО Е СЪВСЕМ НОРМАЛНО, КОГАТО СТАВА ВЪПРОС ЗА ИНСТИТУЦИЯ КАТО СЪДА.

ОСТАНАЛИТЕ **31 %** СА СЛУЖИТЕЛИ СЪС СРЕДНО ОБРАЗОВАНИЕ, БЕЗ ДА СМЕ ИЗСЛЕДВАЛИ КАКВИ ДЛЪЖНОСТНИ ПОЗИЦИИ ЗАЕМАТ. ЗА ЦЕЛИТЕ НА ИЗСЛЕДВАНЕТО Е ВАЖНО ДА ФОРМИРА ЕДНА ОБОБЩЕНА ОЦЕНКА БАЗИРАНА НА МАКСИМАЛНО ВЪЗМОЖНИЯ БРОЙ СЛУЖИТЕЛИ.

5. **ВЪЗРАСТОВАТА СТРУКТУРА** Е С ИЗКЛЮЧИТЕЛНО ПРЕОБЛАДАВАНЕ НА ЛИЦА ОТ ВЪЗРАСТОВИЯ ДИАПАЗОН ОТ **35 ДО 50 ГОДИНИ - ЦЕЛИ 57 %**. ТОЗИ ФАКТ ОЧЕРТАВА ЕДНА ДОБРА **КАДРОВА ОСИГУРЕНОСТ** НА СЪДА, С ХОРА В АКТИВНА ТВОРЧЕСКА И ТРУДОВА ВЪЗРАСТ. РАЗГЛЕЖДАНО ОТ ПРОФЕСИОНАЛНА ГЛЕДНА ТОЧКА, ТОВА ОБСТОЯТЕЛСТВО СЪЩО Е ВАЖНО, ЗАЩОТО ПРЕДПОЛАГА НАЛИЧИЕ НА ЗАВИДЕН КАДРОВИ КАПАЦИТЕТ ОТ СЛУЖИТЕЛИ С ДОСТАТЪЧЕН ОПИТ И КВАЛИФИКАЦИЯ. САМО **4 %** СА МЛАДИТЕ ХОРА **/ПОД 35 ГОДИНИ/**, НО ВСЕ ПАК ЮРИДИЧЕСКАТА ПРОФЕСИЯ ПРЕМИНАВА ПРЕЗ ПОВЕЧЕ ЕТАПИ НА ОБРАЗОВАНИЕ И РАЗВИТИЕ И ТОВА Е ОБЯСНИМО. ПРИ МАГИСТРАТИТЕ, КОИТО В НАШИЯ АНАЛИЗ ЩЕ РАЗГЛЕЖДАМЕ КАТО ОБОСОБЕНА ГРУПА ПО НЯКОИ ХАРАКТЕРИСТИКИ, СЪОТНОШЕНИЕТО Е ИДЕНТИЧНО - **64 %** С В ДИАПОЗОНА - **35 - 50 ГОДИНИ**.

6. **ПРОЯВЕНАТА АКТИВНОСТ И АНГАЖИРАНОСТ** НА АНКЕТИРАНИТЕ ЛИЦА МОЖЕ ДА СЕ ОПРЕДЕЛИ КАТО ИЗКЛЮЧИТЕЛНО ОТГОВОРНА. СРЕЩАТ СЕ АНКЕТНИ КАРТИ, С ГОЛЯМ БРОЙ ВЪПРОСИ БЕЗ ОТГОВОРИ, НО ТОВА НЕ ВОДИ ДО ДЕФОРМАЦИЯ НА РЕЗУЛТАТИТЕ. НЯКОИ ОТ СЪДЕБНИТЕ

СЛУЖИТЕЛИ СА ОТГОВОРИЛИ НА ВЪПРОСИ, КОИТО СА НАСОЧИНИ САМО КЪМ МАГИСТРАТИТЕ, ПОРАДИ СПЕЦИФИЧНАТА ИМ ПОЗИЦИЯ И КОМПЕТЕНТНОСТ. ПРИЕЛИ СМЕ ГИ ЗА ВАЛИДНИ, ТЪЙ КАТО ЗА НАС ТОВА ВСЕ ПАК Е НЯКАКВА СТРАНИЧНА ОЦЕНКА.

7. **ИЗКЛЮЧИТЕЛНО ПРЕНЕБРЕЖЕНИЕ КЪМ ОТВОРЕНИТЕ ВЪПРОСИ.** МАЛЦИНА СА СЕ ВЪЗПОЛЗВАЛИ ОТ ВЪЗМОЖНОСТТА ДА НАПРАВЯТ СОБСТВЕНИ КОМЕНТАРИ ИЛИ ДА ПРЕДОСТАВЯТ ПРЕПОРЪКИ, ИЗВЪН ДЕФИНИРАНИТЕ ОТГОВОРИ.

8. ОБРЪЩАМЕ ВНИМАНИЕ НА ТОВА, ЧЕ ОТНОСИТЕЛНИЯТ ДЯЛ НА РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ ВЪПРОСИ, ПРИ КОИТО Е БИЛО ВЪЗМОЖНО ОТБЕЛЯЗВАНЕ НА ПОВЕЧЕ ОТ ЕДИН ОТГОВОР Е ИЗЧИСЛЕН НА БАЗА НА БРОЙ ОТГОВОРИ, А НЕ НА БАЗА БРОЙ АНКЕТИРАНИ ЛИЦА.

3. АНАЛИЗ НА РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ ПРОУЧВАНЕТО

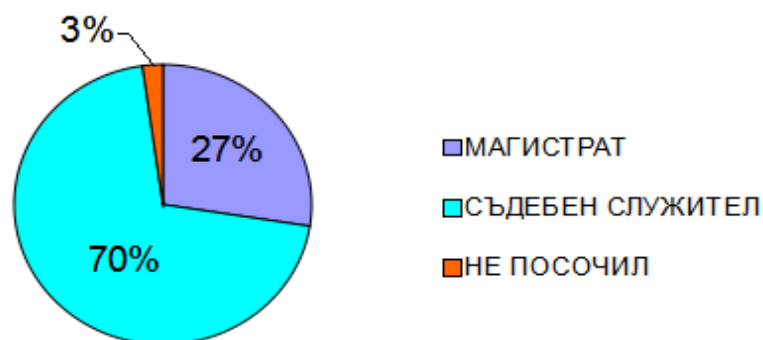
ПЪРВА ГРУПА ВЪПРОСИ - СЪДЕБНА РЕФОРМА, ПРОБЛЕМИ ПРЕД СЪДА И ОБЩЕСТВЕНО ДОВЕРИЕ КЪМ СЪДЕБНИТЕ ОРГАНИ

1 Въпрос -- Вие сте?

ТАБЛИЦА 4

	КАТЕГОРИЯ СЛУЖИТЕЛИ	БРОЙ ОТГОВОРИ	ОТНОСИТЕЛЕН ДЯЛ
1	МАГИСТРАТИ	25	27
2	СЪДЕБНИ СЛУЖИТЕЛИ	64	70
3	НЕ ПОСОЧИЛИ	2	3
	ОБЩО:	91	100 %

ГРАФИКА 4

АНКЕТИРАНИ СА ОБЩО **91** /ДЕВЕТДЕСЕТ И ЕДНО/ ЛИЦА, ОТ КОИТО **25** /ДВАДЕСЕТ И ПЕТ/ МАГИСТРАТИ И **66** /ШЕСТДЕСЕТ И ШЕСТ/ СЪДЕБНИ СЛУЖИТЕЛИ. ДВЕ ОТ АНКЕТИРАНИТЕ ЛИЦА НЕ СА

ПОСОЧИЛИ СОБСТВЕНАТА СИ ПРИНАДЛЕЖНОСТ КЪМ КАТЕГОРИЯТА СЛУЖИТЕЛИ, НО НИЕ СМЕ ГИ ОТНЕСЛИ КЪМ ТАЗИ КАТЕГОРИЯ, ПО ОТГОВОРИТЕ КОИТО СА ДАЛИ НА ВЪПРОСИТЕ.

С ТОВА СМЕ ПОКРИЛИ ПОЧТИ ЦЕЛИЯТ КАДРОВИ СЪСТАВ НА СЪДА, КАТО ПРИЕМАМЕ ФАКТА, ЧЕ НЯКОИ ОТ СЛУЖИТЕЛИТЕ СА ОТКАЗАЛИ ДА БЪДАТ АНКЕТИРАНИ.

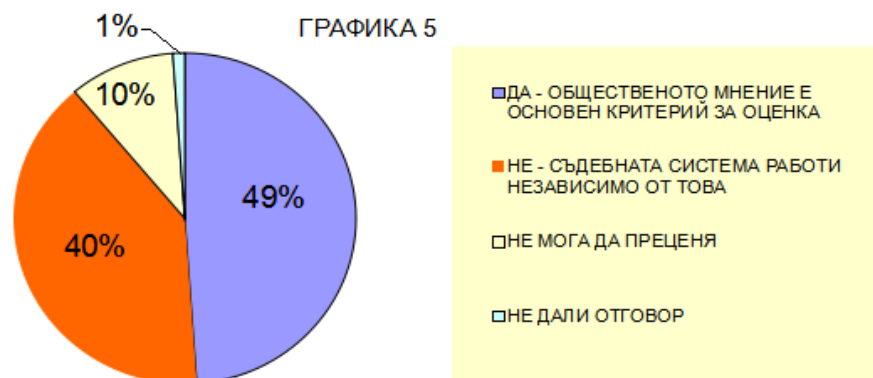
АНКЕТИРАНЕТО Е ПРОВЕДЕНО ПРОФЕСИОНАЛНО И С ПРОЯВЕНА ВИСОКА ОТГОВОРНОСТ ОТ СТРАНА НА РЕСПОНДЕНТИТЕ.

РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ ПРОУЧВАНЕТО ПОКАЗВАТ, ЧЕ ПОЧТИ ВСИЧКИ СА ПОДХОДИЛИ КЪМ ПОСТАВЕНИТЕ ВЪПРОСИ С НЕОБХОДИМАТА АНГАЖИРАНост И СЕРИОЗНОСТ.

2 Въпрос - Според Вас, проблем ли е за съдебната система липсата на доверие от страна на гражданите?

ТАБЛИЦА 5

	АЛТЕРНАТИВНИ ОТГОВОРИ	БРОЙ ОТГОВОРИ	ОТНОСИТЕЛЕН ДЯЛ
1	ДА - ОБЩЕСТВЕННОТО МНЕНИЕ Е ОСНОВЕН КРИТЕРИЙ ЗА ОЦЕНКА	44	49
2	НЕ - СЪДЕБНАТА СИСТЕМА РАБОТИ НЕЗАВИСИМО ОТ ТОВА	36	40
3	НЕ МОГА ДА ПРЕЦЕНЯ	9	10
4	НЕ ДАЛИ ОТГОВОР	2	1
	ОБЩО:	91	100 %

ВЪПРОСЪТ Е ПОСТАВЕН, ЗА ДА ОТКРОИ ПОЗИЦИЯТА НА МАГИСТРАТИ И СЛУЖИТЕЛИ ОТНОСНО ДВЕ ПРОТИВОРЕЧИВИ ТЕЗИ. ТОВА, ЧЕ СЪДЕБНАТА СИСТЕМА РАБОТИ БЕЗ ДА ОТЧИТА ОБЩЕСТВЕННОТО МНЕНИЕ Е ВИДНО /40 %/. НО, РЕЗУЛТАТИТЕ ПОКАЗВАТ ПРЕДИМСТВО НА ДРУГАТА ТЕЗА /49 %/ - СЪДЕБНАТА СИСТЕМА ИМА ПОТРЕБНОСТ ОТ ОБЩЕСТВЕНА ОЦЕНКА, ЗАЩОТО НЕЙНАТА ОСНОВНА ФУНКЦИЯ Е ДА СЛУЖИ НА ОБЩЕСТВОТО. ТЯ НЕ РАБОТИ САМОЦЕЛНО, ЗА ДА СИ ПОЗВОЛИМ ДА СЕ АБСТРАХИРАМЕ ОТ МЕНИЕТО НА ГРАЖДАНИТЕ И НА ДРУГИТЕ ОБЩЕСТВЕНИ СУБЕКТИ

3 Въпрос - Каква е вашата комплексна обективна оценка за качеството на правораздаване в Районен съд - Русе?

ТАБЛИЦА 6

	АЛТЕРНАТИВНИ ОТГОВОРИ	БРОЙ ОТГОВОРИ	ОТНОСИТЕЛЕН ДЯЛ
А. ПО ОТНОШЕНИЕ НА БЕЗПРИСТРАСТНОСТ			
1	ОТЛИЧНО	16	18
2	МНОГО ДОБРО	52	57
3	ДОБРО	15	16
4	ЗАДОВОЛИТЕЛНО	1	1
5	НЯМАМ ПРЕЦЕНКА	5	5
6	НЕ ДАЛИ ОТГОВОР	2	2
	ОБЩО:	91	100 %

ГРАФИКА 6

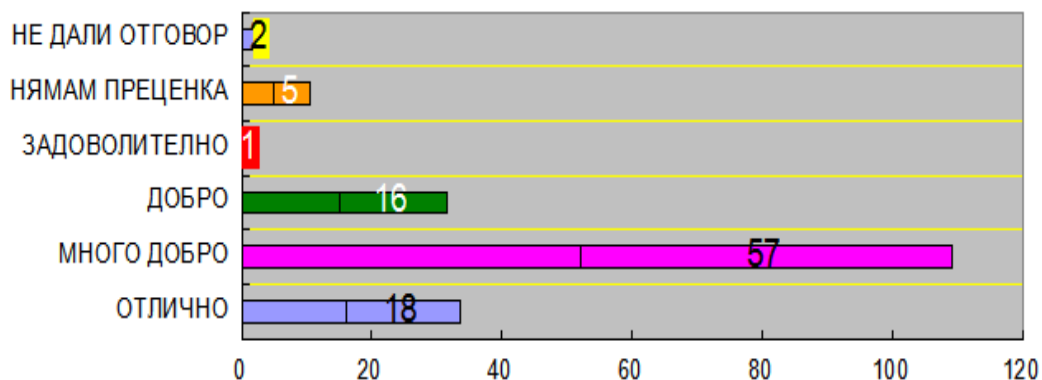

ТАБЛИЦА 7

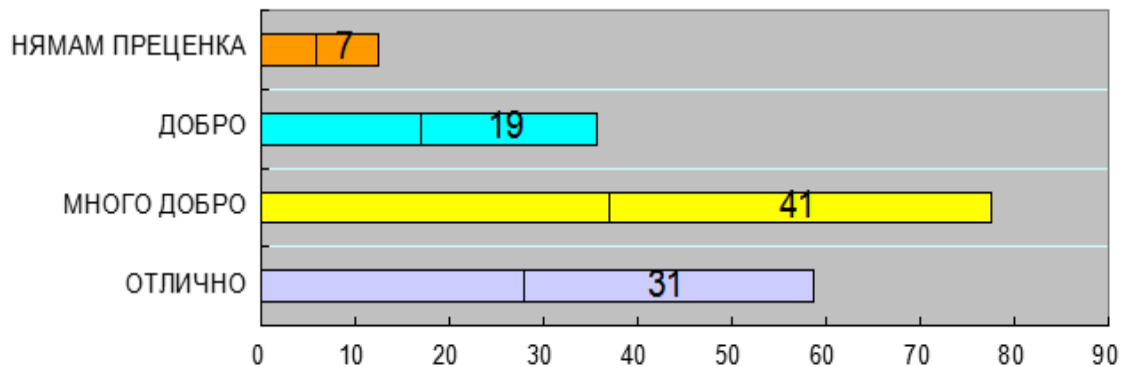
	АЛТЕРНАТИВНИ ОТГОВОРИ	БРОЙ ОТГОВОРИ	ОТНОСИТЕЛЕН ДЯЛ
Б. ПО ОТНОШЕНИЕ НА БЪРЗИНАТА НА СЪДЕБНОТО ПРОИЗВОДСТВО			
1	ОТЛИЧНО	28	31
2	МНОГО ДОБРО	37	41
3	ДОБРО	17	19
4	ЗАДОВОЛИТЕЛНО	1	1
5	НЕУДОТВЕТВОРЯВАШО	1	1
6	НЯМАМ ПРЕЦЕНКА	6	7

7	НЕ ДАЛИ ОТГОВОР	1	1
	ОБЩО:	91	100 %

ГРАФИКА 7

ОБОБЩЕНИЯТА, ПОД КАКВОТО И ДА Е ФОРМА, СЪДЪРЖАТ ВЕРОЯТНОСТ ОТ ПРИБЪРЗАНА И НЕОБЕКТИВНА ОЦЕНКА. ВЪПРОСЪТ Е НАСОЧЕН КЪМ ДВЕ ВОДЕЩИ ХАРАКТЕРИСТИКИ НА СЪДЕБНОТО ПРОИЗВОДСТВО - БЕЗПРИСТРАСТНОСТ И БЪРЗИНА. ОПРЕДЕЛЯМЕ ГИ КАТО ВОДЕЩИ ЗАЩОТО ТЕ СА НАЙ-КОМЕНТИРАНИ В ОБЩЕСТВЕНОТО ПРОСТРАНСТВО.

РАЗПОСТРАНЯВАТО ТВЪРДЕНИЕ, ЧЕ ИМЕННО ТЕ СА ПРОБЛЕМНИТЕ КОМПОНЕНТИ ОТ СЪДЕБНАТА ПРАКТИКА РЕФЛЕКТИРА И ВЪРХУ СЪЗНАНИЕТО НА ХОРАТА. ИЗИСКВАМЕ С ТАЗИ ПОСТНОВКА НА ВЪПРОСА ЕДНО СИНТЕЗИРАНА ОЦЕНКА ОТ МАГИСТРАТИ И СЛУЖИТЕЛИ, ЗА ДА НАПРАВИМ ПАРАЛЕЛ ВПОСЛЕДСТВИЕ С ОЦЕНКАТА НА ДРУГИТЕ ЦЕЛЕВИ ГРУПИ. РЕЗУЛТАТИТЕ СА КАТЕГОРИЧНИ. КАЧЕСТВОТО НА ПРАВОРАЗДАВАНЕ И ПО ДВАТА КОМПОНЕНТА Е **МНОГО ДОБРО** - СЪОТВЕТНО **57** И **41 %** ОТ ОТГОВОРИТЕ ГО ОПРЕДЕЛЯТ ТАКА. ОБЩО 49 % ОТ АНКЕТИРАНИТЕ ЛИЦА ГО ХАРАКТЕРИЗИРАТ КАТО ”ОТЛИЧНО”

4 Въпрос - Имате ли усещането, че в страната ни се провежда съдебна реформа?

ТАБЛИЦА 8

	АЛТЕРНАТИВНИ ОТГОВОРИ	БРОЙ ОТГОВОРИ	ОТНОСИТЕЛЕН ДЯЛ
1	ДА, РЕФОРМАТА Е НЕПРЕКЪСНАТ ПРОЦЕС	18	20
2	ДА, РЕФОРМАТА СЕ ПРОВЕЖДА, НО РЕЗУЛТАТИТЕ СА НЕДОСТАТЪЧНИ	41	45
3	НЕ, ГОВОРИ СЕ ЗА РЕФОРМА БЕЗ РЕАЛНИ И ЕФЕКТИВНИ ДЕЙСТВИЯ	28	31

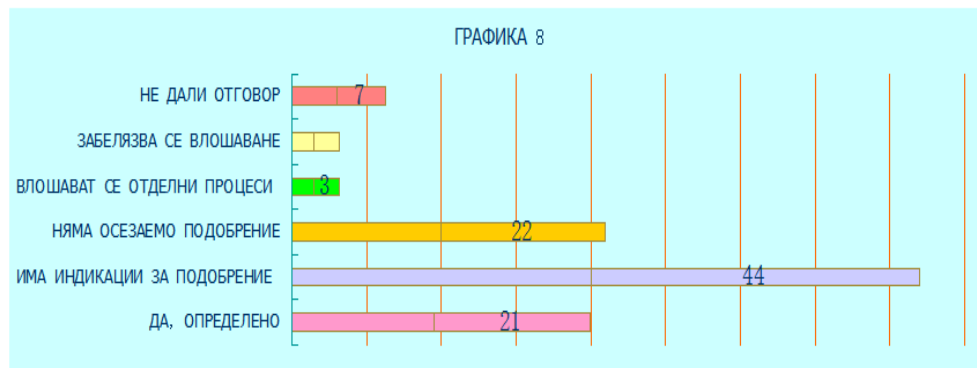
4	НЕ, СЪДЕБНИТЕ ОРГАНИ ИСКАТ ЗАПАЗВАНЕ НА СТАТУКВОТО	2	2
5	СЪДЕБНАТА СИСТЕМА РАБОТИ ДОБРЕ И НЕ СЕ НУЖДАЕ ОТ РЕФОРМИРАНЕ	1	1
6	НЯМАМ ПРЕДСТАВА, КАКВО ПРЕДСТАВЛЯВА СЪДЕБНА РЕФОРМА	0	0
7	НЕ ДАЛИ ОТГОВОР	1	1
	ОБЩО:	91	100 %

РЕФОРМАТА В СЪДЕБНАТА СИСТЕМА ИЗИСКВА - НАЙ-ВЕЧЕ, ОПРЕДЕЛЕНО ОТНОШЕНИЕ ОТ СТРАНА НА УЧАСТНИЦИТЕ В СЪДЕБНИЯ ПРОЦЕС.- МАГИСТРАТИ И СЪДЕБНИ СЛУЖИТЕЛИ. ВЪПРОСЪТ ПРЕДСТАВЯ РАЗЛИЧНИ ГЛЕДНИ ТОЧКИ. КАТО **НЕПРЕКЪСНАТ ПРОЦЕС** ПРИЕМАТ РЕФОРМАТА **20 %** ОТ АНКЕТИРАНИТЕ ЛИЦА. КАТО УСЕЩАНЕ, ЧЕ РЕФОРМАТА ВЪРВИ, **НО БЕЗ СЪЩЕСТВЕНИ РЕДУЛТАТИ** СА ОЦЕНИЛИ ТОЗИ ПРОЦЕС **45 %** /БЛИЗО ПОЛОВИНАТА/ ОТ РЕСПОНДЕНТИТЕ, А ТЕЗИ МАГИСТРАТИ И СЪДЕБНИ СЛУЖИТЕЛИ, КОИТО ПРИЕМАТ РЕФОРМАТА САМО **КАТО ПОЖЕЛЕНИЕ**, БЕЗ НАЛИЧИЕ НА ЕФЕКТИВНИ ДЕЙСТВИЯ СА **31 %** /ГОЛЯМ ОТНОСИТЕЛЕН ДЯЛ ЗА ТЕЗИ, ОТ КОИТО СЕ ОЧАКВА ДА СА УЧАСТНИЦИ В САМАТА РЕФОРМА/. ТОВА НЕ СЕ ЛИ ДЪЛЖИ НА ОБЕКТИВНАТА ИСТИНА, ЧЕ ЛИПСВА ЯСНО ФОРМУЛИРА ВИЗИЯ ЗА ЦЯЛОСТНА РЕФОРМА НА ПРАВОРАЗДАВАТЕЛНАТА СИСТЕМА. НЯКАК СИ, АСТРАКТНО СЕ ТРЕТИРАТ ПРОБЛЕМИ, ЧИЕТО РЕШАВАНЕ ПО СЪЩЕСТВО НЕ ВОДИ ДО КАЧЕСТВЕНО ИЗМЕНЕНИЕ НА ПРАВОМОЩИЯТА НА СЪДА, АДМИНИ-СТРИРАНЕТО НА СЪДЕБНИТЕ ПРОЦЕСИ И ФИНАНСОВОТО ОСИГУРЯВАНЕ.

5 Въпрос - Смятате ли, че през последните пет години, провеждащата се съдебна реформа е внесла подобрение в работата на Районен съд - Русе?

ТАБЛИЦА 9

	АЛТЕРНАТИВНИ ОТГОВОРИ	БРОЙ ОТГОВОРИ	ОТНОСИТЕЛЕН ДЯЛ
1	ДА, ОПРЕДЕЛЕНО - СЪДЕБНАТА СИСТЕМА СЕ ПРОМЕНЯ В ПОЛОЖИТЕЛНА ПОСОКА И ПРОМЕНИТЕ СА СЪЩЕСТВЕНИ	19	21
2	ИМА ИНДИКАЦИИ ЗА ПОДОБРЕНИЕ В ОТДЕЛНИ НАПРАВЛЕНИЯ, НО ЛИПСВАТ ЗНАЧИМИ РЕФОРМИ	40	44
3	НЯМА ОСЕЗАЕМО ПОДОБРЕНИЕ	20	22
4	ВЛОШАВАТ СЕ ОТДЕЛНИ ПРОЦЕСИ, НО ТОВА НЕ ВОДИ ДО НЕГАТИВНИ ТЕНДЕНЦИИ	3	3
5	ЗАБЕЛЯЗВА СЕ ВЛОШАВАНЕ НА СИТУАЦИЯТА	3	3
6	НЕ ДАЛИ ОТГОВОР	6	7
	ОБЩО:	91	100 %

Този въпрос е продължение на предния и връща топката в полето на самия Райнонен съд. Отговорите на двата въпроса би следвало да си кореспондират. Тези **44 %**, които преценяват, че в съда се забелязват **ИНДИКАЦИИ НА ПОДОБРЕНИЕ** в някои направления напълно съответстват на онези **45 %**, които в отговора си на предния въпрос казват, че реформата се провежда, но **БЕЗ ЗНАЧИМИ РЕЗУЛТАТИ**. **22 %** са отговорили, че няма **ОСЕЗАЕМО ПОДОБРЕНИЕ** като ефект от реформата и са може би от тези **31%**, които заявяват, че за **РЕФОРМА САМО СЕ ГОВОРИ**. Все пак, само **6 %** са дали негативен отговор за влошаване на процесите. **21 %** от общият брой анкеирани лица и една четвърт от магистратите са с усещане, че съдебната система се променя в положителна посока в резултат от реформата.

6 Въпрос - Ако преценявате, че има резултати от съдебната реформа в страната, посочете в какво се изразяват те?

Забележка: На въпроса някои от анкеираните лица са дали повече от един отговор.

ТАБЛИЦА 10

	ВЪЗМОЖНИ ОТГОВОРИ	БРОЙ ОТГОВОРИ	ОТНОСИТЕЛЕН ДЯЛ
1	ПОДОБРЕНА ЗАЩИТА НА ПРАВАТА НА ГРАЖДАНИТЕ	24	11
2	УТВЪРЖДАВАНЕ НА НЕЗАВИСИМОСТТА НА СЪДА	13	6
3	ОТВАРЯНЕ НА СЪДА КЪМ ОБЩЕСТВОТО	26	12
4	КАЧЕСТВЕНИ ПРОМЕНИ В ДЕЙСТВАЩОТО ПРАВО - ПРОЦЕСУАЛНО И МАТЕРИАЛНО	9	4
5	ПОВИШАВАНЕ НА ПРОФЕСИОНАЛНОТО НИВО НА МАГИСТРАТИТЕ, В Т. Ч. АДЕКВАТНО ОБУЧЕНИЕ	21	9
6	УЛЕСНЕНИ ПРОЦЕДУРИ	9	4
7	ВНИМАТЕЛНО И ВЕЖЛИВО ОТНОШЕНИЕ КЪМ ГРАЖДАНИТЕ	13	6

8	БЪРЗО И ЕФЕКТИВНО ПРАВОРАЗДАВАНЕ	10	5
9	БЪРЗО И КАЧЕСТВЕНОВО ОБСЛУЖВАНЕ	22	10
10	ПОВИШЕНА ПРОЗРАЧНОСТ НА РАБОТАТА НА СЪДА	22	10
11	ПОДОБРЕН ПУБЛИЧЕН ДОСТЪП ДО ИНФОРМАЦИЯТА ПО СЪДЕБНИТЕ ДЕЛА	35	16
12	НАМЯЛЯВАНЕ НА УСЛОВИЯТА ЗА ПРОЯВА НА КОРУПЦИОННИ ПРАКТИКИ	1	0
13	ПОДОБРА ФИНАНСОВА ОСИГУРЕНОСТ	4	2
14	ВЛОШАВАНЕ НА ВСИЧКИ ОПРЕДЕЛЕНИЯ	1	0
15	НЕ МОГА ДА ПРЕЦЕНЯ	1	0
16	НЕ ДАЛИ ОТГОВОР	11	5
	ОБЩО:	222	100 %

Забележка: Относителният дял в проценти е на базата на броя на дадените отговори, а не на база на анкетираните лица!

Този въпрос доразвива предният! Вярно е това, че когато твърдиш, че съдебната реформа е в процес на развитие, трябва в представите си, да виждаш това развитие в някакво реално измерение. Тук анкетираните са давали повече от един отговор и асоциациите с твърденията им по предния въпрос са невъзможни. Важното е, че са посочени положителни проявления на системата като цяло, без да твърдим, че това задължително е резултат от някакви реформаторски действия или просто са типични за съда характеристики, в които се осеща някакъв напредък. Тук оценките са размити по множеството характеристики и го няма обичайното натрупване по няколко показателя. Най-високо са оценени **подобрения публичен достъп до информация** по съдебните дела **/16 %/**, усещането за **отварянето на съда към обществото /12 %/** и подобрената **защита на правата на човека /11 %/**. Обяснимо или не, само един /и той е магистрат/ от анкетираните лица е отбелязал подобрене в намаляването на условията за корупция и само двама във финансовата осигуреност на съда.

7 Въпрос - Посочете, според нивото на собствената си компетентност, какви са основните проблеми на Районен съд - Русе?

Забележка: На въпроса някои от анкетираните лица са дали повече от един отговор.

ТАБЛИЦА 11

	ВЪЗМОЖНИ ОТГОВОРИ	БРОЙ ОТГОВОРИ	ОТНОСИТЕЛЕН ДЯЛ
1	НИСКО ДОВЕРИЕ В СЪДА	18	8

2	НЕКАЧЕСТВЕН ЗАКОНОДАТЕЛЕН ПРОЦЕС	15	7
3	НАЛИЧИЕ НА КОРУПЦИОННИ ПРАКТИКИ	0	0
4	ПОЛИТИЧЕСКИ И ИНСТИТУЦИАЛЕН НАТИСК ПРИ НАЗНАЧАВАНЕ НА АДМИНИСТРАТИВНИ РЪКОВОДИТЕЛИ	5	2
5	ПОЛИТИЧЕСКО ВЪЗДЕЙСТВИЕ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНАТА ВЛАСТ И ПОЛИТИЧЕСКИТЕ КВОТИ НА В С С	6	3
6	ПРЕКАЛЕНО ФОРМАЛИЗИРАН СЪДЕБЕН ПРОЦЕС	16	7
7	ТРОМАВИ И БЮРОКРАТИЧНИ ПРОЦЕДУРИ	12	5
8	ПРОБЛЕМИ СЪС ЦЕННОСТНАТА СИСТЕМА НА МАГИСТРАТИ И СЛУЖИТЕЛИ /НИСЪК МОРАЛ/	2	1
9	ЛИПСА НА ПРОЗРАЧНОСТ	0	0
10	НЕКОМПЕТЕНТНОСТ И СЛАБА СЪДЕБНА ЕКСПЕРТИЗА	0	0
11	ОГРАНИЧЕНИ ПРАВОМОЩИЯ	3	1
12	НЕДОСТАТЪЧЕН ЧОВЕШКИ И МАТЕРИАЛЕН РЕСУРС	23	10
13	ПРЕКАЛЕНО НАТОВАРВАНЕ НА МАГИСТРАТИТЕ И НИСЪК КАДРОВИ ПОТЕНЦИАЛ	14	6
14	ЛИПСА НА ЯСНИ И ПРОЗРАЧНИ МЕХАНИЗМИ ЗА КАРИЕРНО РАЗВИТИЕ	16	7
15	ФОРМАЛНА АТЕСТАЦИЯ, КОЯТО НЕ МОТИВИРА РАБОТАТА НА СЪДЕБНИТЕ СЛУЖИТЕЛИ	16	7
16	ЛИПСА НА ВЪЗМОЖНОСТИ ЗА СПЕЦИАЛИЗАЦИЯ И ОБЕЧЕНИЕ	18	8
17	НЕДОСТАТЪЧНО ЗАПЛАЩАНЕ НА ТРУДА	28	13
18	ПРЕКОМЕРЕН МЕДИЕН НАТИСК КЪМ НЯКОИ ДЕЛА	4	2
19	ЛИПСА НА УСЕЩАНЕ ЗА ОБЩА МИСИЯ ЗА БОРБА С ПРЕСТЪПНОСТТА И СЪЗДАВАНЕ НА ПРАВОВ РЕД	7	3
20	НЕ МОГА ДА ОТГОВОРЯ	16	7
21	ДРУГО	1	0
	ОБЩО:	220	100 %

Забележка: Относителният дял в проценти е на базата на броя на дадените отговори, а не на база на анкетираните лица!

Този въпрос е дефиниран много обстоятелствено. Това, разбира се, е съвсем преднамерено, защото възможните проблеми са много и е направен опит те да бъдат максимално изчерпани. Видно от резултатите в **Таблица 11** е, че с няколко изключения, всички останали проблема са отбелязани като налични. Няма работеща система без проблеми, но при едно вътрешно проучване е очаквано, част от анкетирания да прикриват някои от тях, защото самите са част от проблема. Проблемът “Некомпетентност и слаба съдебна експертиза” не е отбелязан от никого, а не е тайна, че той съществува и е причина за отлагане на многобройни дела.. Не може да се очаква, че служителите вътре в системата, ще признаят за наличие на корупционни практики или за липса на прозрачност. Като най-значими /според резултатите/ се открояват два чисто материални проблема, които са изражение на вечното недоволство - “Недостатъчно заплащане на труда” /13%/ и “Недостатъчен човешки и материален ресурс” /10 %/. Тук обръщаме внимание върху това, че числовите стойности на относителният дял са на пръв поглед ниски, защото изчисленията са бна база на отбелязаните отговори, които са много /в случая **220**/. Ако съотнесем резултатите към броя на анкетираните лица, стойностите ще бъдат съвсем други /Например - ако **28** лица са посочили проблема със ниското заплащане като съществуващ, това съотнесено към **91** участника в анкетата, стойността ще бъде не **13 %**, а цели **25 %**./

8 Въпрос - Кои, според вас, са основните фактори, формиращи негативно обществено мнение към работата на съда?

Забележка: На въпроса някои от анкетираните лица са дали повече от един отговор.

Таблица 12

	ВЪЗМОЖНИ ОТГОВОРИ	БРОЙ ОТГОВОРИ	ОТНОСИТЕЛЕН ДЯЛ
1	ОБЩЕСТВЕНАТА НЕРАЗПОЗНАВАЕМОСТ НА ИЗЯВЕНИТЕ МАГИСТРАТИ	7	4
2	УСЕЩАНЕТО ЗА НАЛИЧИЕ НА КОРУПЦИОННИ ПРАКТИКИ	18	10
3	БАВНОТО И СКЪПОТО СЪДЕБНО ПРОИЗВОДСТВО	16	9
4	ПРОТИВОРЕЧИВАТА СЪДЕБНА ПРАКТИКА	38	22
5	ПОЛИТИЧЕСКОТО И ИНСТИТУЦИОНАЛНО ВМЕШАТЕЛСТВО В РАБОТАТА НА СЪДА	10	6
6	ЛИПСАТА НА ОСЪДИТЕЛНИ ПРИСЪДИ ПО ЗНАКОВИ ДЕЛА	27	15
7	ДОМИНИРАЩОТО МНЕНИЕ, ЧЕ СЪДЪТ НЕ УСПЯВА ДА НАКАЖЕ ПРЕСТЪПНИЦИТЕ	54	31

8	ДРУГО	1	1
10	НЕ ДАЛИ ОТГОВОР	4	2
	ОБЩО:	175	100 %

Забележка: *Относителният дял в проценти е на базата на броя на дадените отговори, а не на база на анкетираните лица!*

ОСНОВНИТЕ ФАКТОРИ ФОРМИРАЩИ НЕГАТИВНОТО ОТНОШЕНИЕ КЪМ СЪДА, ПОГЛЕДНАТИ ОТВЪТРЕ НА СИСТЕМАТА НАПЪЛНО КОРЕСПОНДИРАТ С ТОВА, КОЕТО СЕ ГОВОРИ В ОБЩЕСТВОТО. С НАЙ-ГОЛЯМ ОТНОСИТЕЛЕН ДЯЛ **/31 %/** Е ДОМИНИРАЩОТО МНЕНИЕ, ЧЕ СЪДЪТ НЕ УСПЯВА ДА **НАКАЖЕ ПРЕСТЪПНИЦИТЕ**. ТОЗИ РЕЗУЛТАТ ИМА СМИСЪЛ НА ИЗВЕСТНО ПРИЗНАНИЕ ЗА ТОВА ТВЪРДЕНИЕ, ОТ СТРАНА НА СЪДЕБНИТЕ СЛУЖИТЕЛИ. **ПРОТИВОРЕЧИВАТА СЪДЕБНА ПРАКТИКА** Е СЪБРАЛА **22 %**, НО ТОВА Е ВЪТРЕШНОСИСТЕМЕН ВЪПРОС. **ЛИПСАТА НА ОСЪДИТЕЛНИ ПРИСЪДИ** ПО ЗНАКОВИ ДЕЛА **/15%/** Е ТВЪРДЕНИЕ, КОЕТО ДОПЪЛВА ОТГОВОРА ЗА НАКАЗАНИЕТО НА ПРЕСТЪПНИЦИТЕ.

9 Въпрос - Как смятате, че гражданите биха могли да допринесат за подобряване на съдебната система?

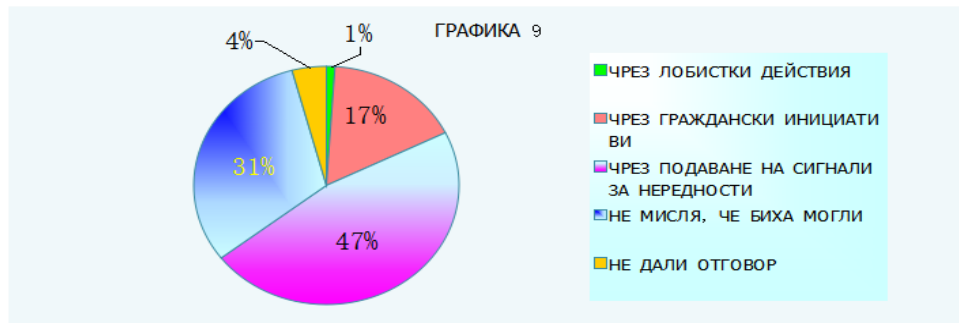
Забележка: На въпроса някои от анкетираните лица са дали повече от един отговор.

ТАБЛИЦА 13

	ВЪЗМОЖНИ ОТГОВОРИ	БРОЙ ОТГОВОРИ	ОТНОСИТЕЛЕН ДЯЛ
1	ЧРЕЗ ЛОБИСТКИ ДЕЙСТВИЯ	1	1
2	ЧРЕЗ ГРАЖДАНСКИ ИНИЦИАТИВИ	16	17
3	ЧРЕЗ ПОДАВАНЕ НА СИГНАЛИ ЗА НЕРЕДНОСТИ	45	47
4	НЕ МИСЛЯ, ЧЕ БИХА МОГЛИ	30	31
5	НЕ ДАЛИ ОТГОВОР	4	4
	ОБЩО:	96	100

Забележка: *Относителният дял в проценти е на базата на броя на дадените отговори, а не на база на анкетираните лица!*

ВЪПРОСЪТ ЗА ДЕЙСТВИТЕЛНИТЕ ВЕРОЯТНОСТИ ЗА ГРАЖДАНЕТЕ ЗА ВЛИЯЕТ ЗА ПОДОБРЯВАНЕ НА РАБОТАТА НА СЪДЕБНАТА СИСТЕМА, ОТКРОЯВА ЕДНА ВЪЗМОЖНОСТ - ЧРЕЗ ПОДАВАНЕ НА СИГНАЛИ ЗА НЕРЕДНОСТИ /47 %/. Тази възможност всъщност е и най-достъпна - никой не пречи от законодателна и организационна гледна точка на гражданите да внасят сигнали. Щом съдебните служители го казват това, вероятно има резон, но по-важен е ефекта. Не е изнедващо, че една трета от служителите проявят скептицизъм - не мислят, че гражданите биха могли да въздействат на системата. Само един от респондентите предполага, че лобистките действия биха довели до някакъв резултат.

ИЗВОДИ:

1. ЦЕЛЕВАТА НАСОЧЕНОСТ НА ИЗСЛЕДВАНЕТО КЪМ МАГИСТРАТИТЕ И СЪДЕБНИТЕ СЛУЖИТЕЛИ ИМА ИЗКЛЮЧИТЕЛЕН ЕФЕКТ. ОБЩЕСТВЕНИЯТ ОБРАЗ НА СЪДЕБНАТА СИСТЕМА Е ЕДИН, НО СИСТЕМАТА ПОГЛЕДНАТА ОТВЪРТЕ ИМА РАЗЛИЧЕН РАКУРС. МАГИСТРАТИТЕ И СЪДЕБНИТЕ СЛУЖИТЕЛИ СА ПОДХОДИЛИ КЪМ ИЗСЛЕДВАНЕТО ОТГОВОРНО И ПРОФЕСИОНАЛНО. РЕЗУЛТАТИТЕ В ГОЛЯМАТА СИ ЧАСТ СА ПРАВДОПОДОБНИ И ОТКРОВЕНИ.

2. ПРЕОБЛАДАВАЩО Е УБЕЖДЕНИЕТО, ЧЕ МАГИСТРАТИТЕ И СЪДЕБНИТЕ СЛУЖИТЕЛИ ИМАТ ПОТРЕБНОСТ ОТ ОБЩЕСТВЕНА ОЦЕНКА. НЕСЪМНЕНО, ТЯ Е СЕРИОЗЕН КОРЕКТИВ В ТЯХНАТА РАБОТА. ТЕЗИ, КОИТО ЗАЯВЯТ, ЧЕ СИСТЕМАТА РАБОТИ НЕЗАВИСИМО ОТ ОБЩЕСТВЕНАТА ОЧЕНКА СА ПРАВИ, НО НЕ В ТОВА Е СМИСЪЛЪТ - ЕДНА СИСТЕМА НЕ ТРЯБВА ДА РАБОТИ САМОЦЕЛНО, ЗА ДА ОПРАВДАЕ СОБСТВЕНОТО СИ СЪЩЕСТВУВАНЕ, А ДА Е ОБЩЕСТВЕНО ПОЛЕЗНА.

3. КОМПЛЕКСНАТА ОЦЕНКА НА МАГИСТРАТИ И СЛУЖИТЕЛИ ЗА КАЧЕСТВОТО НА СЪДЕБНОТО ПРОИЗВОДСТВО В ДВА АСПЕКТА - **БЕЗПРИСТРАСТНОСТ И БЪРЗИНА Е МНОГО ДОБРА.** НЕ ТВЪРДИМ, ЧЕ ТУК Е НАТЕЖАЛ СУБЕКТИВНИЯ ПОГЛЕД НА ХОРА ОТ СИСТЕМАТА, КОИТО СЕ САМООЦЕНЯВАТ, НО БЕЗПОСПОРНО СЕ ДОЛАВЯ ИЗВЕСТНА ПРИСТРАСТНОСТ В ОЦЕНКАТА.

4. ВЪПРОСЪТ ЗА ПРОВЕЖДАЩАТА СЕ РАБОТА В СЪДЕБНАТА СИСТЕМА Е ОСНОВЕН. ИМА ПРИЕТА **СТРАТЕГИЯ ЗА ПРОВЕЖДАНЕ НА СЪДЕБНА РЕФОРМА В РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ**, ТЯ

ИМА И АКТУАЛИЗИРАН ВАРИАНТ, НО ВАЖЕН Е ПРОЦЕСЪТ - ОТ ГЛЕДНА ТОЧКА НА НЕГОВОТО ПРОВЕЖДАНЕ И ОТ КЪМ ОЧАКВАНИЯ ЕФЕКТ. САМИТЕ УЧАСТНИЦИ В ТОЗИ ПРОЦЕС ИМАТ РЕДИЦА РЕЗЕРВИ - РЕФОРМАТА СЕ ПРОВЕЖДА БАВНО, ЛИПСВАТ ВИДИМИ РЕЗУЛТАТИ. ОБЩАТА ВИЗИЯ НА РЕФОРМАТА Е ОПРЕДЕЛЕНА КАТО МОДЕРНИЗАЦИЯ НА СЪДЕБНАТА ВЛАСТ И ПРИЛАГАНЕ НА ЕВРОПЕЙСКИ СТАНДАРТИ, НО В СТРАТЕГИЧЕСКИТЕ ЦЕЛИ, КАТО ЧЕ ЛИ ЛИПСВА КОНКРЕТИКА, КОЯТО ДА ГИ ДОБЛИЖИ ДО САМИТЕ УЧАСТНИЦИ В ПРОЦЕСА.

5. ОПРЕДЕЛЕНИЯТА, КОИТО В АНКЕТНАТА КАРТА СА ПРЕДЛОЖЕНИ КАТО ВЪЗМОЖНИ ОТГОВОРИ НА **ШЕСТИ ВЪПРОС** СА БЛИЗО ДА ТАЗИ КОНКРЕТИКА, НО В РЕЗУЛТАТИТЕ ЛИПСВА ПРИЧИННО-СЛЕДСТВЕНА ВРЪЗКА, ОТГОВОРИТЕ СА ОТБЕЛЯЗАНИ РАЗПОКЪСАНО И НЕСИСТЕМАТИЗИРАНО. В СЪЩНОСТ СИ ЛИЧИ, ЧЕ МАГИСТРАТИТЕ И СЪДЕБНИТЕ СЛУЖИТЕЛИ СА НАЯСНО ЗА КАКВО СЕ ГОВОРИ, НО ЛИПСВА ПРИОРИТЕТНОСТ НА РЕШАВАНЕ НА ПРОБЛЕМИТЕ, АКО ВЪОБЩЕ СЕ ПОЛАГАТ ТАКИВА УСИЛИЯ.

6. ПРОБЛЕМИТЕ В СЪДА СЕ ПОЗНАВАТ ДОБРЕ. НО И ТУК ОТСЪСТВА ПРИОРИТЕТНОСТ. НА ПРЕДЕН ПЛАН СЕ ИЗВЕЖДАТ ВЪПРОСИ ЗА ЗАПЛАЩАНЕ И НЕДОСТИГ НА КАДРИ. КОРУПЦИОННИТЕ ПРАКТИКИ ОСТАВАТ НЕПРИЗНАТИ ОТ СЛУЖИТЕЛИТЕ В РАЙНОНЕН СЪД - РУСЕ. ПОЛИТИЧЕСКИЯТ И ИНСТИТУЦИОНАЛНИЯТ НАТИСК - СЪЩО!

7. ФАКТОРИТЕ, КОИТО ФОРМИРАТ НЕГАТИВНОТО ОБЩЕСТВЕНО МНЕНИЕ СА ИЗВЕСТНИ НА МАГИСТРАТИТЕ И СЪДЕБНИТЕ СЛУЖИТЕЛИ. ВЪЗНИКВА ВЪПРОСЪТ - САМИТЕ Вие НЕ СТЕ ЛИ ФАКТОР? ДОМИНИРАЩОТО МНЕНИЕ, ЧЕ СЪДЪТ НЕ УСПЯВА ДА НАКАЖЕ ПРЕСТЪПНИЦИТЕ Е СЪБРАЛО ЦЕЛИ **54 /ПЕТДЕСЕТ И ЧЕТИРИ/ ПОСОЧВАНИЯ**. ТЕЗИ ПРИСЪДИ НЕ ГИ ЛИ ПРОИЗНАСЯ СЪДЪТ?

8. РОЛЯТА НА ГРАЖДАНИТЕ В ПРОЦЕСА НА ПОДОБРЯВАНЕ НА ОБЩЕСТВЕНТО ДОВЕРИЕ НА СЪДА. ЧРЕЗ ПОДАВАНЕ НА СИГНАЛИ ЗА НЕРЕДНОСТИ Е ГРАЖДАНСКА ПОЗИЦИЯ, НО АКО НЯМА АДЕКВАТНА РЕАКЦИЯ ОТ СТРАНА НА СЪДЕБНИТЕ ОРГАНИ ВСИЧКО УВИСВА ВЪВ ВЪЗДУХА. ЧРЕЗ ГРАЖДАНСКИ ИНИЦИАТИВИ? ДОБРЕ - КАКВИ ДА БЪДАТ ТЕЗИ ИНИЦИАТИВИ? ДА МУ ПРАВЯТ РЕКЛАМА? ДА АФИШИРАТ ДОБРИТЕ СЪДЕБНИ ПРАКТИКИ И СПРАВЕДЛИВИ ПРИСЪДИ? ТОВА НЕ Е ЛИ РАБОТА НА СЪДА? ЧРЕЗ ЛОБИСКИ ДЕЙСТВИЯ? КОЙ ГРАЖДАНИН ЩЕ ЛОБИРА ЗА СЪДА? И КАКВО ОТ ТОВА? ПРАВИЩЕ СЕ ОКАЖАТ ТЕЗИ, КОИТО СА ПРЕЦЕНИЛИ, ЧЕ ГРАЖДАНИТЕ С НИЩО НЕ БИХА МОГЛИ ДА ПОМОГНАТ ЗА ИЗГЛАЖДАНЕ НА ОБЕЩЕСТВИНИЯ ОБРАЗ НА СЪДА! Е, МОГАТ ДА ГОВОРЯТ, АКО НЕ С ДОБРИ ДУМИ, ПОНЕ НЕПРЕДУБЕНО ЗА РОЛЯТА И РАБОТАТА НА СЪДЕБНИТЕ ОРГАНИ.

ПРЕПОРЪКИ:

1. **ЗА СЪДЕБНАТА РЕФОРМА** ТРЯБВА ДА СЕ ГОВОРИ В КОНКРЕТИКА, А НЕ АБСТРАКТНО! ТОВА МОЖЕ ДА БЪДЕ ЗАДАЧА НА ВСЕКИ СЪДЕБЕН ОРГАН И В ЧАСТНОСТ - НА ВСЕКИ СЪД. ЧРЕЗ ЦЕЛЕНАСОЧЕНА МЕДИЙНА ПОЛИТИКА ДА СЕ АКЦЕНТИРА НЕ НА ОБЩИТЕ МЕРКИ, А ДА СЕ ОБЯВЯВАТ РЕЗУЛТАТИТЕ ПОСТИГНАТИ ОТ САМИЯ СЪД ПО ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ТЕЗИ МЕРКИ. ТОВА ПРАКТИЧЕСКИ ОЗНАЧАВА И ОТВОРЕНОСТ НА СЪДА КЪМ ОБЩЕСТВОТО. МЕДИЙНАТА ПОЛИТИКА МОЖЕ ДА СЕ РАЗРАБОТИ С УЧАСТИЕТО НА ЖУРНАЛИСТИ И ДРУГИ ПРЕДСТАВЕЛИ НА СЪСЛОВНИ И ОБЩЕСТВЕНИ ОРГАНИЗАЦИИ.

2. В **КОМУНИКАЦИОННАТА СТРАТЕГИЯ** ДА СЕ ЗАЛОЖАТ КОНКРЕТНИ МЕРКИ ЗА ПОДОБРЯВАНЕ НА ДИРЕКТНИЯ ДИАЛОГ МЕЖДУ СЪДА И ГРАЖДАНИТЕ - ЧРЕЗ ПОСРЕДНИЧЕСТВОТО НА МЕДИИТЕ ДА СЕ ТЪРСИ СТИМУЛИРАНЕ НА ПОСТОЯНЕН И ЕФЕКТИВЕН ДИАЛОГ.

3. Съставяне на **ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ПРОЗРАЧНОСТТА** НА СЪДА, КОЙТО ОСВЕН ПУБЛИКАЦИЯ НА ИНТЕРНЕТ СТРАНИЦАТА НА СЪДА, ДА СЕ ПРЕДСТАВИ И ЗА ОБЩЕСТВЕНО ОБСЪЖДАНЕ. НЕЗАВИСИМОСТТА НА СЪДА Е ПРЯКО СВЪРЗАНА С ОТЧЕТНОСТТА.

4. ОПРЕДЕЛЯНЕ НА **ГОВОРИТЕЛ ОТ КВОТАТА НА СЪДИИТЕ**, КОЙТО ДА ИЗРАЗЯВА ОБЩИТЕ ПОЗИЦИИ НА СЪДА, ДА ПОДДЪРЖА ПРЯК ПОСТОЯНЕН КОНТАКТ С МЕДИИТЕ.

5. **ОТСТОЯВАНЕТО НА НЕЗАВИСИМОСТТА НА СЪДА** ДА СЕ ПРИЕМЕ КАТО ЛИЧНА ПОЗИЦИЯ ОТ ВСИЧКИ МАГИСТРАТИ. ПРОВЕРИМО Е - ЧРЕЗ ПЕРИОДИЧНО ИЗСЛЕДВАНЕ НА ОБЩЕСТВЕНОТО МНЕНИЕ И НАЛИЧИЕТО НА СИГНАЛИ И ЖАЛБИ СПРЯМО МАГИСТРАТИ И СЛУЖИТЕЛИ. СЪДЕБНАТА РЕФОРМА НЕ МОЖЕ ДА СЕ ОСЪЩЕСТВИ САМО СЪС ЗАКОНОДЕТЕЛНИ ПРОМЕНИ.

НЕОБХОДИМО Е МАГИСТРАТИТЕ ДА НАМЕРЯТ СВОЕТО МЯСТО, ЧРЕЗ ДОКАЗВАНЕ НА ЮРИДИЧЕСКАТА СИ КОМПЕТЕНТНОСТ, ЛИЧЕН МОРАЛ И ОТГОВОРНОСТ.

6. **ФОРМА ЗА ГРАНТИРАНЕ НА НЕЗАВИСИМОСТТА НА МАГИСТРАТИТЕ** Е ЗАКОНОВОТО ИМ ЗАДЪЛЖЕНИЕ ЗА ДЕКЛАРИРАНЕ НА ИМУЩЕСТВОТО И ОТСЪСТВИЕТО НА КОНФЛИКТ НА ИНТЕРЕСИ. ЦЕЛЕСЪОБРАЗНО Е С ОГЛЕД ДАВАНЕТО НА МАКАР И ФОРМАЛВИ ГАРАНЦИИ ЗА ТЯХНАТА НЕЗАВИСИМОСТ, ТЕЗИ ДЕКЛАРАЦИИ ДА СЕ КАЧВАТ НА ИНТЕРНЕТ СТРАНИЦАТА НА СЪДА.

7. ЗА ИЗДИГАНЕТО НА ПРЕСТИЖА НА СЪДА МОЖЕ ПРОДУКТИВНО ДА СЕ ИЗПОЛЗВА И СЪСЛОВНАТА ОРГАНИЗАЦИЯ - **СЪЮЗЪТ НА СЪДИИТЕ В БЪЛГАРИЯ**. В РАМКИТЕ НА ТАЗИ ОРГАНИЗАЦИЯ ПОДДЪРЖАНЕТО НА КОЛЕГИАЛНИ КОНТАКТИ ЗА ОБМЯНА НА ИДЕИ И ОПИТ Е ДОБРА ПРАКТИКА.

8. ПРЕЦИЗЕН ПОДБОР НА МАГИСТРАТИ, С ОЦЕНКА НЕ САМО НА ПРОФЕСИОНАЛНИТЕ ИМ КАЧЕСТВА, НО И НА ЕТИЧНИТЕ. ЗА ДЕ НЕ ЗВУЧИ КАТО ПОЖЕЛАНИЕ ТОВА ТРЯБВА ДА СЕ ИЗВЪРШВА ПО

УСТАНОВЕНИ КРИТЕРИИ, С РАВНО ПРИЛАГАНЕ СПРЯМО ВСИЧКИ. РЕШЕНИЯТА ОТНОСНО НАЗНАЧЕНИЯТА И ПРОФЕСИОНАЛНОТО РАЗВИТИЕ НА СЪДИИТЕ ТРЯБВА ДА ЗАВИСЯТ ОТ ТЕХНИТЕ ПОСТИЖЕНИЯ ПРИ ПРИЛАГАНЕТО НА ОБЕКТИВНИ КРИТЕРИИ В РАМКИТЕ НА ЗАКОНА, КАТО СЕ ВЗЕМАТ ПРЕДВИТ ТЯХНАТА КВАЛИФИКАЦИЯ, ПОЧТЕНОСТ, КОМПЕТЕНТНОСТ И РАБОТА.

9. ДОБРА МЯРКА Е ДА СЕ ПОТЪРСЯТ И РЕАЛИЗИРАТ ИДЕИ ЗА СЪЗДАВАНЕ НА УСЛОВИЯ ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА ЕФЕКТИВНА ПРАВНА ПОМОЩ НА ГРАЖДАНИТЕ. СИСТЕМАТА ЗА ПРАВНА ПОМОЩ ТРЯБВА ДА СЕ ПОПУЛЯРИЗИРА СРЕД ГРАЖДАНИТЕ ПО ПОДХОДЯЩ НАЧИН.

10. ОСИГУРЯВАНЕ НА ПЪЛНА ПРОЗРАЧНОСТ ПРИ ИЗБОРА НА СЪДЕБНИ ЗАСЕДАТЕЛИ. ЕДНА ДОБРА ИДЕЯ ЗА ЗАКОНОДАТЕЛНА ПРОМЯНА Е ИЗБОРЪТ НА СЪДЕБНИ ЗАСЕДАТЕЛИ ДА СЕ ИЗВЪРШВА НЕ НА ПРИНЦИПА НА ПАРТИЙНИ КВОТИ В ОБЩИНСКИТЕ СЪВЕТИ, А НА ПРОФЕСИОНАЛЕН ПРИНЦИП ОТ ГРАЖДАНИТЕ ИЛИ ГРАЖДАНСКИТЕ ОРГАНИЗАЦИИ.

ВТОРА ГРУПА ВЪПРОСИ - КАЧЕСТВО НА ПРАВОРАЗДАВАНЕТО

10 Въпрос - Оценете, коя от изброените характеристики е присъща за съдиите в Районен съд - Русе?

Забележка: На въпроса някои от анкетираните лица са дали повече от един отговор.

Таблица 13

	ВЪЗМОЖНИ ОТГОВОРИ	БРОЙ ОТГОВОРИ	ОТНОСИТЕЛЕН ДЯЛ
1	НЕПРЕДНАМЕРЕНО ОТНОШЕНИЕ КЪМ ПОДСЪДИМИТЕ ЛИЦА	23	10
2	ЖЕЛАНИЕ ЗА КАРИЕРНО РАЗВИТИЕ	21	9
3	МАТЕРИАЛНО НЕЗАВИСИМИ	9	4
4	СПРАВЕДЛИВОСТ	52	22
5	НЕПОДКУПНОСТ	26	11
6	БЕЗПРИСТРАСТНОСТ	49	20
7	КОМПЕТЕНТНОСТ	58	24
8	ПОДАТЛИВОСТ НА ВЪНШЕН НАТИСК	0	0
9	СКЛОНОСТ КЪМ КОРУПЦИЯ	0	0
10	НЕПОДЛЕЖАЩ НА РАЗВИТИЕ	0	0
11	НЕ ДАЛИ ОТГОВОР	3	1
	ОБЩО:	241	100 %

Забележка: Относителният дял в проценти е на базата на броя на дадените отговори, а не на база на анкетираните лица!

Таблица 13 е с отговорите на магистрати и служители. Качеството на правораздаване е функция от качеството на магистратите, Този въпрос предлага като отговори набор от типични за магистратите характеристики. Идеята е на базата на самооценка магистратите и служителите в съда да очертаят един собствен виртуален образ.

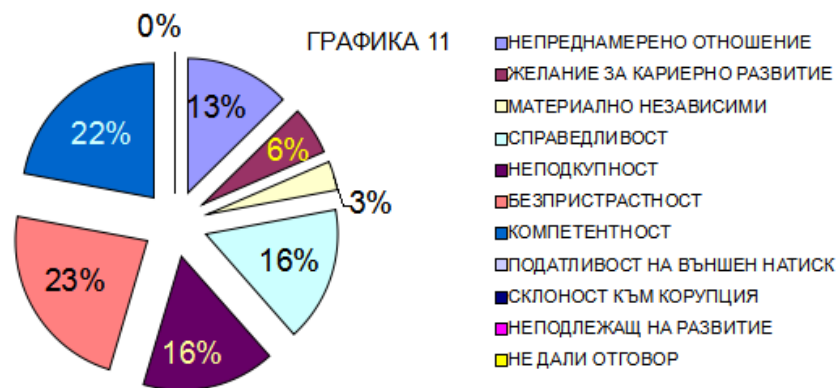
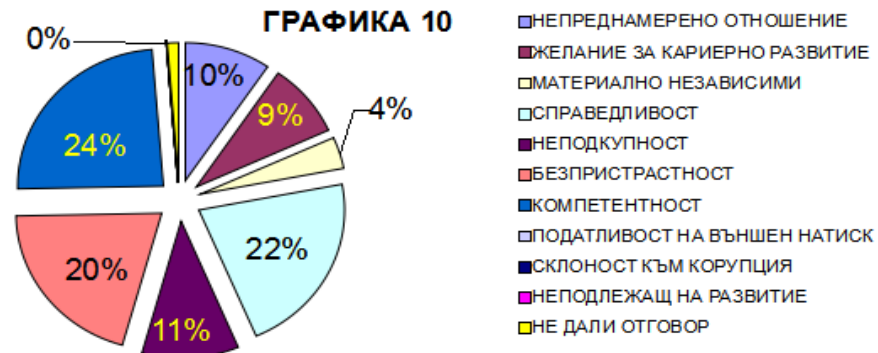
Отбелязани са **238 различни отговора**, от които е видно, че всички отрицателни характеристики са тотално отхвърлени и е обрисован един образ, че да се чудиш защо в крайна сметка съдът има ниско доверие в обществото. Компетентност, справедливост, безпристрастност - това са качествата, които са с най-много предпочитания сред респондентите.

Таблица 14

	ВЪЗМОЖНИ ОТГОВОРИ	БРОЙ ОТГОВОРИ	ОТНОСИТЕЛЕН ДЯЛ
1	НЕПРЕДНАМЕРЕНО ОТНОШЕНИЕ КЪМ ПОДСЪДИМИТЕ ЛИЦА	11	13
2	ЖЕЛАНИЕ ЗА КАРИЕРНО РАЗВИТИЕ	5	6
3	МАТЕРИАЛНО НЕЗАВИСИМИ	3	3
4	СПРАВЕДЛИВОСТ	14	16
5	НЕПОДКУПНОСТ	14	16
6	БЕЗПРИСТРАСТНОСТ	20	23
7	КОМПЕТЕНТНОСТ	19	22
8	ПОДАТЛИВОСТ НА ВЪНШЕН НАТИСК	0	0
9	СКЛОННОСТ КЪМ КОРУПЦИЯ	0	0
10	НЕПОДЛЕЖАЩ НА РАЗВИТИЕ	0	0
11	НЕ ДАЛИ ОТГОВОР	0	0
	ОБЩО:	86	100 %

В **Таблица 15** са изведени отговорите на **10 въпрос**, отбелязани само от магистратите. Целта е да се направи паралел между отговорите на двете представителни съвкупности - всички служители и отделно - магистрати. Резултатите са аналогични.

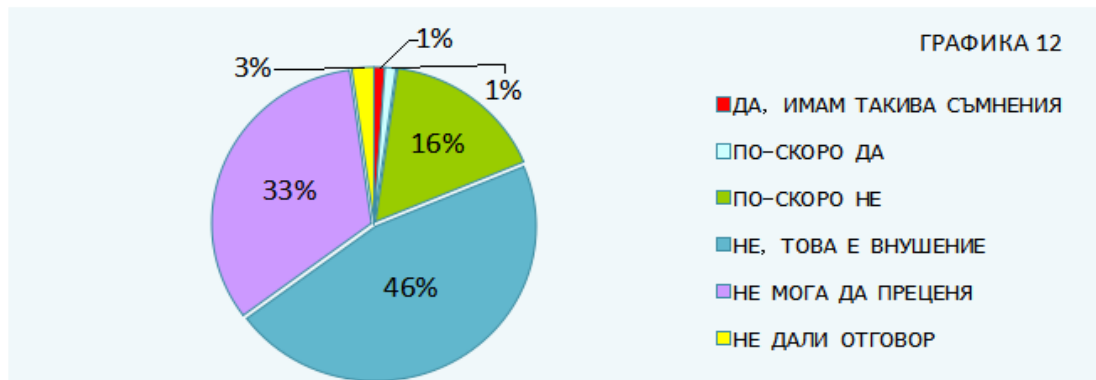
С други думи - всички мислят еднакво, което от своя страна е добра новина - щом магистратите са оценени от останалите служители на съда, по същият начин като собствената им самооценка, значи окачествяването е обективно. Паратитетът между двете оценки е виден от **Грфики 10 и 11**, които чисто визуално удивително си приличат.

11 Въпрос - Има ли според вас наличие на корупционни практики в Районен съд - Русе?

Таблица 15

	АЛТЕРНАТИВНИ ОТГОВОРИ	БРОЙ ОТГОВОРИ	ОТНОСИТЕЛЕН ДЯЛ
1	ДА, ИМАМ ТАКИВА СЪМНЕНИЯ	1	1
2	ПО-СКОРО ДА, НО Е ВЪЗМОЖНО ДА СЪМ ПОДВЕДЕН	1	1
3	ПО-СКОРО НЕ - ЛИПСВАТ ДОКАЗАТЕЛСТВА	15	16
4	НЕ, ТОВА Е ПО-СКОРО ВНУШЕНИЕ	42	46
5	НЕ МОГА ДА ПРЕЦЕНЯ	30	33
6	НЕ ДАЛИ ОТГОВОР	2	2
	ОБЩО:	91	100 %

Злободневният въпрос, който постоянно се върти в обществонто и медийното пространство е за наличие на корупционни съдебни практики. На пръв поглед, въпросът е реторичен - кой магистрат или служител в съда ще признае за съществуването на корупция? **46 %** от анкетираните лица, заявяват с отговорите си, че твърдението е резултат на внушение и манипулация. По-скоро, донякъде смущаващо е това, че **една трета /33 %/ нямат преценка** за съществуването на такъв феномен. Само двама от анкетираните са показали съмнение за съществуваща корупция.

Раздвоени сме в преценката! Ако, приемем тези данни за меродавни, това означава, че корупцията е непознато явление за съда, а за нея само се говори. Да, но ако наистина липсват прояви на корупция, защо тогава се говори за нея?

Изводите, които ще изведем във връзка с този немаловажен въпрос е когато направим паралел с мнението на гражданите, които в прочуването са друга целева група. Съществува или не, такава практика в съда, трябва да се прилагат мерки за превенция на корупцията

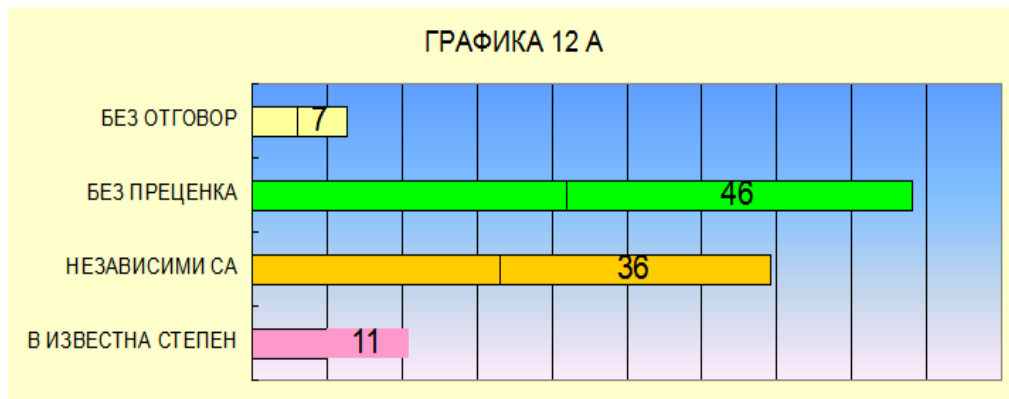
12 Въпрос - Податливи ли са магистратите в Районен съд -Русе на политически натиск и външна намеса?

Таблица 16

	АЛТЕРНАТИВНИ ОТГОВОРИ	БРОЙ ОТГОВОРИ	ОТНОСИТЕЛЕН ДЯЛ
1	ДА, НЕСЪМНЕНО	0	0
2	МОЖЕ БИ, В ИЗВЕСТНА СТЕПЕН	10	11
3	НЕ - СЪДЕБНИТЕ ОРГАНИ СА НЕЗАВИСИМИ	33	36
4	НЕ МОГА ДА ПРЕЦЕНЯ	42	46

	ОБЩО:	91	100 %
--	--------------	-----------	--------------

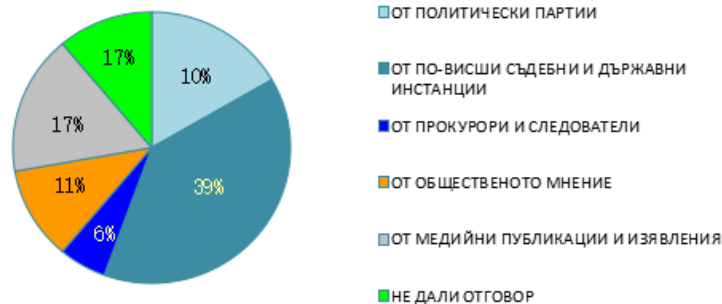
Политическият и институционалният натиск върху съда /респ. върху магистратите/ е тема, която много често влиза във фокуса на общественото мнение. Това сигурно не е случайно, но като гледаме резултатите от анкетното проучване /Таблица 16, Графика 12 А/ излиза, че спрямо Районен сад - Русе такъв натиск и да има, той е неприемлив. И пак, впечатлява големия процент на тези, които нямат **ПРЕЦЕНКА ЗА ПРОБЛЕМА**. Не разсъждаваме, дали това е от чувство за самосъхранение /само-ограничение/ или безразличие, но и едното и другото - оставя неприятно усещане.

13 Въпрос - Ако отговорът Ви на предния въпрос е ДА, посочете от кого?

Таблица 17

	АЛТЕРНАТИВНИ ОТГОВОРИ	БРОЙ ОТГОВОРИ	ОТНОСИТЕЛЕН ДЯЛ
1	ОТ ПОЛИТИЧЕСКИ ПАРТИИ	3	17
2	ОТ ПО-ВИСШИ СЪДЕБНИ И ДЪРЖАВНИ ИНСТАНЦИИ	7	39
3	ОТ ПРОКУРОРИ И СЛЕДОВАТЕЛИ	1	6
4	ОТ ОБЩЕСТВЕННОТО МНЕНИЕ	2	11
5	ОТ МЕДИЙНИ ПУБЛИКАЦИИ И ИЗЯВЛЕНИЯ	3	17
6	НЕ ДАЛИ ОТГОВОР	2	11
	ОБЩО:	18	100 %

ГРАФИКА 13

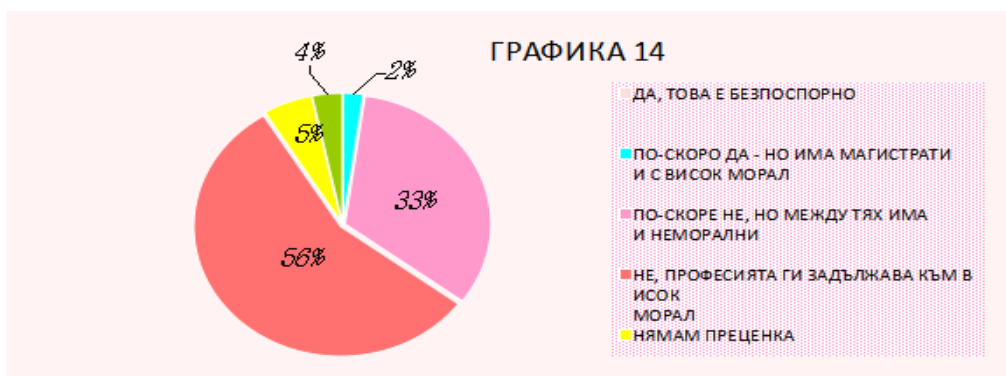

Доколкото съществуват съмнения, че такъв натиск е възможен, **39 %** от анкетираните лица посочват като виновници по-висшите съдебни и държавни институции. Не е малък относителния дял **/17 %/** и на тези, които смятат, че медиите, със своите публикации и излъчвания упражняват неформален натиск спрямо съда, който остава някак си прикрит /БЕЗ ВЪНШНО ПРОЯВЛЕНИЕ/.

14 Въпрос - Вие лично, съмнявате ли се в морала на магистратите?

Таблица 18

	АЛТЕРНАТИВНИ ОТГОВОРИ	БРОЙ ОТГОВОРИ	ОТНОСИТЕЛЕН ДЯЛ
1	ДА, ТОВА Е БЕЗПОСПОРНО	0	0
2	ПО-СКОРО ДА - НО ИМА МАГИСТРАТИ И С ВИСОК МОРАЛ	2	2
3	ПО-СКОРО НЕ, НО МЕЖДУ ТЯХ ИМА И НЕМОРАЛНИ	30	33
4	НЕ, ПРОФЕСИЯТА ГИ ЗАДЪЛЖАВА КЪМ ВИСОК МОРАЛ	51	56
5	НЯМАМ ПРЕЦЕНКА	5	5
6	НЕ ДАЛИ ОТГОВОР	3	3
	ОБЩО:	91	100 %

Моралът на магистратите е **оценен високо** - **51 %** от анкетиранияте правят заключение, че професията задължава магистратите към висок морал, **33 %** допускат леко изключение, че има и неморални магистрати.

15 Въпрос - Как оценявате, според личната си компетентност качеството на съдебните актове и решения?

Забележка: На въпроса някои от анкетиранияте лица са дали повече от един отговор.

Таблица 19

	ВЪЗМОЖНИ ОТГОВОРИ	БРОЙ ОТГОВОРИ	ОТНОСИТЕЛЕН ДЯЛ
1	БЕЗПРИСТРАСТНОСТ ПРИ АНАЛИЗА НА ДОКАЗАТЕЛСТВЕНИ МАТЕРИАЛИ	38	28
2	ЯСНО И НА ДОСТЪПЕН ЕЗИК СЪДЪРЖАНИЕ НА СЪДЕБНИТЕ РЕШЕНИЯ	43	32
3	УБЕДИТЕЛНОСТ И ДОСТОВЕРНОСТ НА СЪДЕБНИТЕ РЕШЕНИЯ	35	26
4	НАЛИЧИЕ НА СУБЕКТИВНОСТ ПОД ВЪНШНО ДАВЛЕНИЕ	0	0
5	СЪДЪРЖАНИЕ НА ДИСКРИМИНАЦИОННИ СТАНОВИЩА	0	0
6	НЕЯСНО И НЕРАЗБИРАЕМО ФОРМУЛИРАНЕ НА АРГУМЕНТИТЕ	2	1
7	ИЗПОЛЗВАНЕ НА СИЛНО ПРОФЕСИОНАЛЕН СТИЛ И ЕЗИК, НЕРАЗБИРАЕМ ЗА ГРАЖДАНИТЕ	12	9
8	НЕ ДАЛИ ОТГОВОР	3	2
9	НИТО ЕДНО ОТ ИЗБРОЕНИТЕ	1	1
	ОБЩО:	134	100 %

Забележка: Относителният дял в проценти е на базата на броя на дадените отговори, а не на база на анкетиранияте лица!

Качеството на съдебните решения е деликатен проблем. От една страна магистратите са длъжни да се придържат към професионалния юридически стил и език, налаган донякъде и от съдебната практика, от друга страна гражданите се затрудняват от високия стил на съставяне. За да е качествено едно съдебно решение трябва да се приеме от страните по

ДЕЛОТО И ОТ ОБЩЕСТВОТО КАТО РЕЗУЛТАТ ОТ ПРАВИЛНОТО ПРИЛАГАНЕ НА ЗАКОНОВИТЕ НОРМИ, ОТ СПРАВЕДЛИВО ПРОВЕДЕН СЪДЕБЕН ПРОЦЕС И ТОЧНА ПРЕЦЕНКА НА ФАКТИТЕ И ОБСТОЯТЕЛСТВАТА.

СЪДЪРЖАЩИТЕ СЕ В ОТГОВОРИТЕ ХАРАКТЕРИСТИКИ СА ОКАЧЕСТВЕНИ ОТ РЕСПОНДЕНТИТЕ ОТ ПОЛОЖИТЕЛНА ГЛЕДНА ТОЧКА, БЕЗ ДА СЕ ПРИЗНАВАТ ПОРОЦИТЕ, КОИТО ПРЕЧАТ НА СЪДЕБНОТО РЕШЕНИЕ ДА БЪДЕ ДОСТЪПНО ЗА ХОРА ИЗВЪН ЮРИДИЧЕСКАТА ГИЛДИЯ. ЯСНО И НА ДОСТЪПЕН ЕЗИК СЪСТАВЕНО СЪДЪРЖАНИЕ, БЕЗПРИСТРАСТНОСТ ПРИ АНАЛИЗА НА ФАКТИТЕ И УБЕДИТЕЛНОСТ И ДОСТОВЕРНОСТ - СА ХАРАКТЕРИСТИКИ С НАЙ.ГОЛЯМ ОТНОСИТЕЛЕН ДЯЛ /МЕЖДУ 26 И 32 %/. ПРОБЛЕМНИТЕ ОПРЕДЕЛЕНИЯ - ИЗПОЛЗВАНЕ НА СИЛНО ПРОФЕСИОНАЛЕН СТИЛ И ЕЗИК, НЕЯСНО И ИЗЛАГАНЕ НА АРГУМЕНТИТЕ СА ОБЩО 10 % ОТ ОТГОВОРИТЕ НА АНКЕТИРАНИТЕ.

ВСЕКИ СЪДИЯ Е В ПРАВОТО СИ ДА ИЗГРАЖДА И ИЗПОЛЗВА СОБСТВЕН СТИЛ ИЛИ СТАНАДАРТНИ МОДЕЛИ ОТ СЪДЕБНАТА ПРАКТИКА, НО ВАЖНО ИЗИСКВАНЕ Е СЪДЕБНОТО РЕШЕНИЕ Е РАЗБИРАЕМО И НАПИСАНО НА ЯСЕН И ДОСТЪПЕН ЕЗИК.

ЕДИН ОТ МАГИСТАТИТЕ Е ОТГОВОРИЛ СТРАННО - НИТО ЕДНА ОТ ПРЕДЛОЖЕНИТЕ ЗА ИЗБОР ХАРАКТЕРИСТИКИ НЕ Е ПРИСЪЩА НА СЪДЕБНИТЕ АКТОВЕ. А КОЯ Я? ПОНЕ КАЖЕТЕ, АКО ПРЕДЛОЖЕНИТЕ ВАРИАНТИ НЕ ВИ ДОПАДАТ!

16 Въпрос /Въпросът е за магистрати/ - *Посочете, кои са факторите, които биха ограничили Вашата професионална независимост?*

Забележка: На въпроса някои от анкетираните лица са дали повече от един отговор.

ТАБЛИЦА 20

	ВЪЗМОЖНИ ОТГОВОРИ	БРОЙ ОТГОВОРИ	ОТНОСИТЕЛЕН ДЯЛ
1	МОЯТА НЕЗАВИСИМОСТ Е НЕПРИКОСНОВЕНА	16	48
2	ЛИЧНО БЕЗРАЧЛИЧИЕ КЪМ НЕКОМЕПЕТЕНТНА И НЕКАЧЕСВЕНА РАБОТА	0	0
3	ВЛИЯНИЕ НА ПОЛИТИЧЕСКИ КРЪГОВЕ	0	0
4	ЛИПСА НА ОБЩЕСТВЕНА ПОДКРЕПА И РАЗБИРАНЕ	2	6
5	ЛИПСА НА ЕФЕКТИВНА ЗАЩИТА В СЛУЧАИ НА ЗАПЛАХА ЗА СИГУРНОСТТА МИ	0	0
6	ПРЕТОВАРЕННОСТ	3	9
7	ЛИПСА НА РЕФЛЕКС ЗА СЪСЛОВНА РЕАКЦИЯ ПРИ НАТИСК ВЪРХУ МАГИСТРАТИТЕ	1	3
8	НЕПРОЗРАЧЕН ДИСЦИПЛИНАРЕН ПРОЦЕС И ПРИЛАГАНЕ НА РАЗЛИЧНИ СТАНДАРТИ	2	6
9	НЕПРОЗРАЧЕН И СУБЕКТИВЕН ПРОЦЕС	4	12

	НА АТЕСТАЦИЯ И КАРИЕРНО РАЗВИТИЕ		
10	НЕДОСТАТЪЧНО ЗАПЛАЩАНЕ И ИКОНОМИЧЕСКА УЯЗВИМОСТ	3	9
11	ПРЕКОМЕРНА ЙЕРАРХИЧНА ЗАВИСИМОСТ	0	0

Забележка: Относителният дял в проценти е на базата на броя на дадените отговори, а не на база на анкетираните лица!

Този въпрос е първият със специална насоченост към магистратите. СВЪРЗАН Е С ПРОФЕСИОНАЛНАТА НЕЗАВИСИМОСТ НА СЪДИИТЕ. КАКВО Е ВЪТРЕШНОТО УБЕЖДЕНИЕ НА МАГИСТРАТИТЕ И КАК САМИТЕ ТЕ ОЦЕНЯВАТ СИЛАТА НА ВЛИЯНИЕ НА РАЗЛИЧНИ ФАКТОРИ ВЪРХУ ТЯХНАТА ЛИЧНА НЕПРИКОСНОВЕНОСТ?

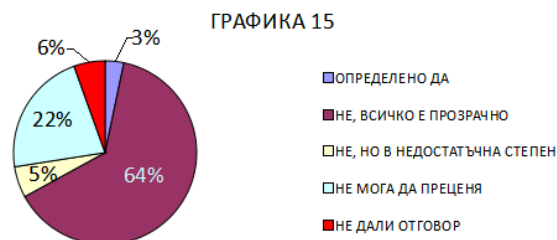
Цели **48 %**/ от магистратите са се обявили като **АБСОЛЮТНО НЕЗАВИСИМИ**. Следват по честотата на срещания в анкетните карти, фактори които са вътрешни за системата - ПРЕТОВАРЕНОСТ, **НЕДОСТАТЪЧНО ЗАПЛАЩАНЕ И МАТЕРИАЛНА УЯЗВИМОСТ И СУБЕКТИВЕН ПРОЦЕС НА АТЕСТИРАНЕ И КАРИЕРНО РАЗВИТИЕ - МЕЖДУ 9 И 12 %**.

РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ ТАБЛИЦАТА СА НА БАЗА НА ОТГОВОРИТЕ НА АНКЕТИРАНИТЕ МАГИСТРАТИ, ТЪЙ КАТО **9 /ДЕВЕТ/** ОТ СЛУЖИТЕЛИТЕ СА ОТГОВОРИЛИ НА ВЪПРОС, НАСОЧЕН САМО КЪМ МАГИСТРАТИТЕ.. Това изкривява в известна степен валидността на резултатите, ЗАТОВА СМЕ ГИ ИЗКЛЮЧИЛИ ОТ АНАЛИЗА.

17 Въпрос - Според Вас, липсва ли достатъчна прозрачност на съдебните процеси в Районен съд - Русе?

Таблица 21

	АЛТЕРНАТИВНИ ОТГОВОРИ	БРОЙ ОТГОВОРИ	ОТНОСИТЕЛЕН ДЯЛ
1	ОПРЕДЕЛЕНО ДА	3	3
2	НЕ, ВСИЧКО Е ПРОЗРАЧНО	58	64
3	НЕ, НО В НЕДОСТАТЪЧНА СТЕПЕН	5	5
4	НЕ МОГА ДА ПРЕЦЕНЯ	20	22

ПРОЗРАЧНОСТТА Е КАТЕГОРИЯ, КОЯТО В УСЛОВИЯТА НА ДЕМОКРАТИЧНОТО ОБЩЕСТВО СЕ ЕКСПЛОАТИРА ИЗКЛЮЧИТЕЛНО МНОГО. ОСИГУРЯВАНЕТО НА ПРОЗРАЧНОСТ НА СЪДЕБНАТА СИСТЕМА Е ЦЕЛ И НА РЕФОРМАТА. АКО ПРИ АНКЕТИРАНЕТО СЛУЖЕБНИТЕ ЛИЦА СА Я ВЪЗПРИЕЛИ КАТО УСТОЙЧИВА ПРАКТИКА ПО ПРЕДОСТАВЕНЕТО НА ИНФОРМАЦИЯ ЗА СЪДА, КОЯТО ФОРМИРА ОБЕКТИВНА ОЦЕНКА ЗА НЕГОВАТА РАБОТА, МОЖЕМ ДА ЗАКЛУЧИМ, ЧЕ ВСИЧКО В РАЙОННИЯ СЪД - РУСЕ Е ПРОЗРАЧНО. ТАКА СА ПРЕЦЕНИЛИ **64 %** ОТ АНКЕТИРАНИТЕ СЛУЖИТЕЛИ НА СЪДА. ЕДНА ЧАСТ ОТ ТЯХ **/22 %/** СА ОБЯВИЛИ, ЧЕ НЕ МОГАТ ДА ПРЕЦЕНЯТ, КАТО ЧЕ ЛИ НЕ СА ЧАСТ ОТ СТРУКТУРАТА НА ТАЗИ ИНСТИТУЦИЯ. СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПА Е ПРЕДОСТАВИЛ ПАКЕТ ОТ ДОКУМЕНТИ, КОИТО ОПРЕДЕЛЯТ РАМКАТА ОТ ВОДЕЩИ СТАНДАРТИ ЗА ПРОЗРАЧНОСТ И ПУБЛИЧНОСТ В РАБОТАТА НА СЪДЕБНИТЕ ИНСТУЦИИ НА СТРАНИТЕ - ЧЛЕНКИ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ. НЕ Е ВЪЗМОЖНО ЕДНА ЧЕТВЪРТ ОТ ПРОФЕСИОНАЛНИ СЛУЖИТЕЛИ НА СЪДА, ДА НЕ ПОЗНАВАТ ТЕЗИ ЕВРОПЕЙСКИ ДИРЕКТИВИ И ДА НЕ МОГАТ ДА НАПРАВЯТ ПАЛАЛЕЛ СЪС СИТУАЦИЯТА В СЪДА.

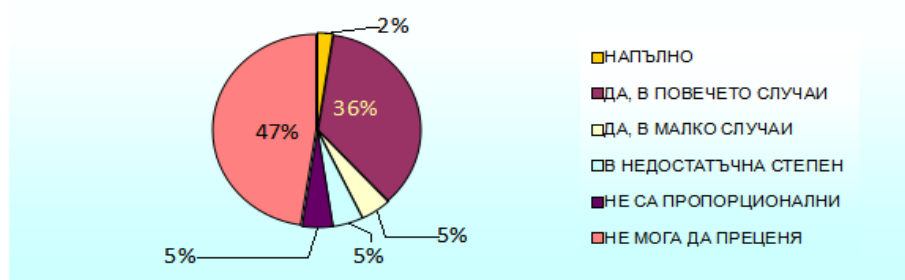
18 Въпрос /Въпросът е за магистрати/ - Споделете, постановените от съда присъди, пропорционални ли са на извършените престъпления?

ТАБЛИЦА 22

Забележка: На въпроса са отговорили и част от служителите, независимо от това, че той е насочен към магистратите.

	АЛТЕРНАТИВНИ ОТГОВОРИ	БРОЙ ОТГОВОРИ	ОТНОСИТЕЛЕН ДЯЛ
1	НАПЪЛНО	1	2
2	ДА, В ПОВЕЧЕТО СЛУЧАИ	15	36
3	ДА, В МАЛКО СЛУЧАИ	2	5
4	В НЕДОСТАТЪЧНА СТЕПЕН	2	5
5	НЕ СА ПРОПОРЦИОНАЛНИ	2	5
6	НЕ МОГА ДА ПРЕЦЕНЯ	20	48
	ОБЩО:	42	100 %

ГРАФИКА 16

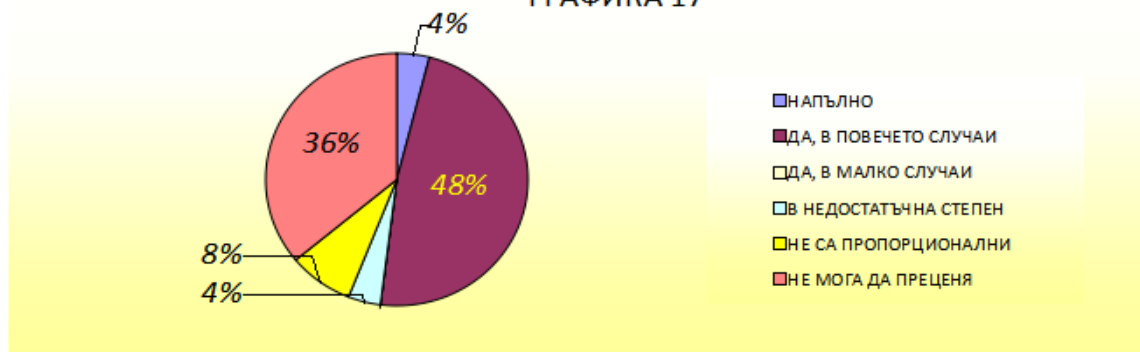
Таблица 22 е с резултатите на всички отговорили на този въпрос. Приели сме отговорите и на служителите в съда, защото предполагаме, че независимо от това, че не постановяват присъди имат непосредствени впечатления. Най-голям е процентът на неотговорилите, но приемаме, че това са повечето служители, които са се съобразили с нашата забележка, че въпроса е само за магистрати. Общо **38 %** считат, че присъдите са напълно пропорционални на извършените престъпления и **15 %** изразяват някакво съмнение.

Таблица 23

	АЛТЕРНАТИВНИ ОТГОВОРИ	БРОЙ ОТГОВОРИ	ОТНОСИТЕЛЕН ДЯЛ
1	НАПЪЛНО	1	4
2	ДА, В ПОВЕЧЕТО СЛУЧАИ	12	48
3	ДА, В МАЛКО СЛУЧАИ	0	0
4	В НЕДОСТАТЪЧНА СТЕПЕН	1	4
5	НЕ СА ПРОПОРЦИОНАЛНИ	2	8
6	НЕ МОГА ДА ПРЕЦЕНЯ	9	36
	ОБЩО:	25	100 %

Забележка: Таблицата е с отговорите само на магистратите.

ГРАФИКА 17

При магистратите относителния дял на тези, които преценяват, че присъдите са напълно пропорционални на извършените престъпления е вече **52 %** и само **8 %** казват, че липсва такава пропорционалност. И тук, изумява факта, че **9 /ДЕВЕТ/** МАГИСТРАТИ НЕ МОГАТ ДА ПРЕЦЕНЯТ ТОВА ОБСТОЯТЕЛСТВО.

19 Въпрос /Въпросът е за магистрати/ - **Каква е вероятността при обжалване на Вашето съдебно решение по-горната инстанция да постигне по-голяма справедливост?**

Таблица 24

	АЛТЕРНАТИВНИ ОТГОВОРИ	БРОЙ ОТГОВОРИ	ОТНОСИТЕЛЕН ДЯЛ
1	МНОГО ВЕРОЯТНО	0	0
2	ВЕРОЯТНО В ОПРЕДЕЛЕНА СТЕПЕН	7	21
3	МАЛКО ВЕРОЯТНО	13	38
4	НЕВЪЗМОЖНО	1	3
5	ТОВА Е ИЗКЛЮЧИТЕЛНО В ПРЕРОГАТИВИТЕ НА ВЪЗЗИВНАТА ИНСТАНЦИЯ	6	18
6	НЕ МОГА ДА ПРЕЦЕНЯ	7	21
	ОБЩО:	34	100 %

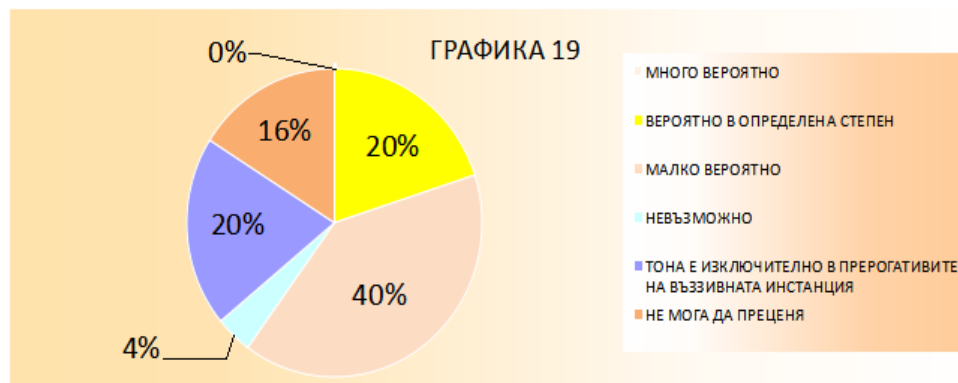
Забележка: На въпроса са отговорили и част от служителите, независимо от това, че той е насочен към магистратите

ТАБЛИЦА 25

	АЛТЕРНАТИВНИ ОТГОВОРИ	БРОЙ ОТГОВОРИ	ОТНОСИТЕЛЕН ДЯЛ
1	МНОГО ВЕРОЯТНО	0	0
2	ВЕРОЯТНО В ОПРЕДЕЛЕНА СТЕПЕН	5	20
3	МАЛКО ВЕРОЯТНО	10	40
4	НЕВЪЗМОЖНО	1	4
5	ТОВА Е ИЗКЛЮЧИТЕЛНО В ПРЕРОГАТИВИТЕ НА ВЪЗЗИВНАТА ИНСТАНЦИЯ	5	20
6	НЕ МОГА ДА ПРЕЦЕНЯ	4	16
	ОБЩО:	25	100 %

Забележка: В таблицата са изведени само отговорите на магистратите

При този въпрос също имаме отговори и на съдебни служители, затова предлагаме в **таблицы 24 и 25**, поотделно резултатите от двете различни съвкупности. Това ни задължава да направим и някакъв паралел между получените данни. Очевидно е, че няма съществена разлика.

Въпросът е изключително интересно поставен, защото е пряко свързан с бързината на три институционалното производство и с компетентността и морала на магистратите. Резултатите са категорични. И в двата случая, тези които декларират, че това е възможно събират около **40 %**. Една част **/около 20 %/** се застраховат с отговора, че това е в прерогативите на по-висшата инстанция и също толкова го определят като вероятно само в определена степен.

20 Въпрос /Въпросът е за магистрати/ - По отношение на обществено значимите дела, посочете твърденията, с които сте съгласни!

Забележка: На въпроса някои от анкетираните лица са дали повече от един отговор.

Таблица 26

	ВЪЗМОЖНИ ОТГОВОРИ	БРОЙ ОТГОВОРИ	ОТНОСИТЕЛЕН ДЯЛ
1	ПО ТЕЗИ ДЕЛА СЕ ВДИГА ПРЕКОМЕРЕН ШУМ, БЕЗ РЕАЛНИ РЕЗУЛТАТИ	13	23
2	ПОДСЪДИМИТЕ СИ ПЛАЩАТ, ЗА ДА НЕ БЪДАТ ОСЪДЕНИ	0	0
3	ИМА ПОЛИТИЧЕСКИ ЧАДЪР НАД ПРЕСТЪПНИЦИТЕ	1	2
4	ЛИПСВА ДОБРО ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ МЕЖДУ РАЗСЛЕДВАЩИТЕ ОРГАНИ, ПРОКУРАТУРАТА И СЪДА	3	5
5	СЪЩЕСТВУВАТ ПРОПУСКИ В ЗАКОНОДАТЕЛСТВОТО, КОИТО ВЪЗПРЕПЯТСТВАТ СПРАВЕД-	15	27

	ЛИВОТО ПРАВОРАЗДАВАНЕ		
6	В ОПРЕДЕЛЕНИ СЛУЧАИ СЕ ДОПУСКА СУБЕКТИВНО ТЪЛКУВАНЕ НА ЗАКОНОВИТЕ НОРМИ ОТ СТРАНА НА МАГИСТРАТИТЕ	1	2
7	НАЛИЧИЕ НА ПРОПУСКИ И СЛАБОСТИ В ДОЗНАНИЕТО И СЛЕДСТВИЕТО	9	16
8	НЕИЗДЪРЖАНА ФОРМУЛИРОВКА НА ОБВИНЕНИЕТО, ОТ СТРАНА НА ПРОКУРАТУРАТА	4	7
9	РАЗСЛЕДВАЩИТЕ ОРГАНИ СЕ СПРАВЯТ ДОБРЕ С РАБОТАТА СИ	2	4
10	ПРОКУРАТУРАТА ВНАСЯ УБЕДИТЕЛНИ И БЕЗСПОРНИ ОБВИНЕНИЯ	1	2
11	СЪДЪТ РАБОТИ НЕЗАВИСИМО И СПРАВЕДЛИВО	6	11
12	НЕ ДАЛИ ОТГОВОР	1	2
	ОБЩО:	56	100 %

Забележка: *Относителният дял в проценти е на базата на броя на дадените отговори, а не на база на анкетираните лица!*

Този въпрос е поставен твърде обстоятелствено .- с много възможности за отговор. Дефиниран е по този начин, защото е важен. **Обществено значимите дела** /има ли точна дефиниция?/ събират във фокус вижданията и разбиранията на политически коментатори, социолози, журналисти, редови граждани и политици. Отговорите на въпроса биха подпомогнали извеждането на изводи, които могат и да са полезни за реформата.

Тук събираме становищата на професионалисти /магистрати и съдебни служители/, а не на външни наблюдатели. Мненията са различни и трудно е да направим компилирана оценка на такава база, но ние отбелязваме по-значимите твърдения. Това на първо място, са пропуските в законодателството като пречка за справедливо правораздаване /27 %/. Тези, които твърдят, че по тези дела се вдига излишен шум /23 %/, на практика игнорират причините. Реалистично се приемат тези **16 %** на отговори за съществуването на пропуски и слабости в дознанието и следствието, защото знаем, че не само съда е виновен за всичко. Останалите възможни отговори комулират малък процент, дали защото са неверни или защото се игнорират от страна на анкетираните? Слабости има по всички изброени компоненти?

21 Въпрос /Въпросът е за магистрати/ - **При издаване на присъда съобразявате ли се, с някои от посочените фактори?**

Таблица 27

	АЛТЕРНАТИВНИ ОТГОВОРИ	БРОЙ ОТГОВОРИ	ОТНОСИТЕЛЕН ДЯЛ
1	ЕТНИЧЕСКИ ПРОИЗХОД НА ОБВИНЯЕМИЯ	0	0
2	СОЦИАЛЕН СТАТУС НА ОБВИНЯЕМИЯ	0	0
3	ИКОНОМИЧЕСКИ СТАТУС НА ОБВИНЯЕМИЯ	0	0
4	НАПЪЛНО БЕЗПРИСТРАСТЕН СЪМ	25	100
	ОБЩО:	25	100 %

ЕДИНСВЕНИЯТ ВЪПРОС, С ТОТАЛЕН ОТГОВОР! ВСИЧКИ МАГИСТРАТИ В РАЙОНЕН СЪД - РУСЕ СА БЕЗПРИСТРАСТНИ ПРИ ПРОИЗНАСЯНЕ НА ПРИСЪДИ. ВСИЧКИ ДРУГИ СЪОБРАЗЯВАНИЯ СА ОТХВЪРЛЕНИ КАТЕГОРИЧНО! **100 % /СТО ПРОЦЕНТОВ/ РЕЗУЛТАТ В ИМЕТО НА БЕЗПРИСТРАСТНОСТТА!** БЕЗ ПОВЕЧЕ КОМЕНТАР!

22 Въпрос /Въпросът е за магистрати/ - По чия вина, най-често отлагате съдебни заседания?

Забележка: На въпроса някои от анкетираните лица са дали повече от един отговор.

Таблица 28

	АЛТЕРНАТИВНИ ОТГОВОРИ	БРОЙ ОТГОВОРИ	ОТНОСИТЕЛЕН ДЯЛ
1	ПО МОЯ ВИНА	0	0
2	ПО ВИНА НА ОТВЕТНАТА СТРАНА	2	6
3	ПО ВИНА НА СВИДЕТЕЛИТЕ	9	25
4	ПО ВИНА НА АДВОКАТИТЕ	10	28
5	ПРИ НАЛИЧИЕ НА ПРОЦЕСУАЛНИ ПРОПУСКИ	6	17
6	ДРУГО	6	17
7	НЕ ДАЛИ ОТГОВОР	3	8
	ОБЩО:	36	100 %

Забележка: Относителният дял в проценти е на базата на броя на дадените отговори, а не на база на анкетираните лица!

Безкрайното отлагане на съдебните заседания, което неминуемо се отразява на продължителността на съдебния процес е въпрос, който може да бъде предмет на специално изследване. Причините са многобройни, ние в нашето проучване сме ги лимитирали на пет, но по важно е дали някой въобще ги изследва, за разлика от нас?

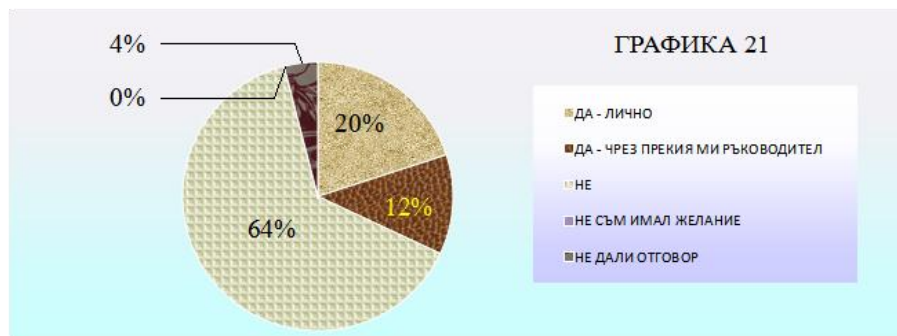
Естествено е магистратите да прехвърлят вината върху други фактори, които несъмнено съществуват. Те казват - вината е предимно на адвокатите /28 %/ и на свидетелите /25 %/, което звучи правдоподобно. Не бива да забравяме, че съдебният процес е с участие на много страни, с различни интереси и всяка страна е в правото си да го отстоява и оспорва. Задачата е да преценим възможен ли е приемлив баланс и може ли той да се поддържа, за да се сведат нещата до поносима величина? В наличието на процесуални пропуски виждат причината шестима от магистратите. Вината е извън системата на съда.

Тук е използвана възможността за даване на нерегламентиран отговор в свободен текст. което допълва нашите вариации на отговори. Някои от тях се съдържат в дефинираните отговори, но е коректно да ги отбележим - делата се отлагат по обективни причини, поради необходимост от събиране на нови доказателства, по различни и непредвидими причини, заради проблеми с призоваването, по вина на страните.

23 Въпрос /Въпросът е за магистрати/ - *Вие лично, възползвал ли сте се от възможност да правите предложения за промени в процесуалните и материалните закони?*

Таблица 29

	АЛТЕРНАТИВНИ ОТГОВОРИ	БРОЙ ОТГОВОРИ	ОТНОСИТЕЛЕН ДЯЛ
1	ДА - ЛИЧНО	5	20
2	ДА - ЧРЕЗ ПРЕКИЯ МИ РЪКОВОДИТЕЛ	3	12
3	НЕ	16	64
4	НЕ СЪМ ИМАЛ ЖЕЛАНИЕ	0	0
5	НЕ ДАЛИ ОТГОВОР	1	4
	ОБЩО:	25	100 %

ЗНАЕМ, ЧЕ МАГИСТРАТИТЕ НЯМАТ ПРАВО НА ЗАКОНОДАТЕЛНА ИНИЦИАТИВА, НО ТЕ БИХА МОГЛИ ДА ИЗПОЛЗВАТ ДРУГИ ЗАКОНОВИ ИНСТРУМЕНТИ ТЕХНИТЕ ИДЕИ СА ОСОБЕНИ ПОЛЕЗНИ, ЗАЩОТО СА ИЗВЕДЕНИ ОТ ПРАКТИКАТА И ТОВА БИ ИМАЛО ОСОБЕН ЕФЕКТ ВЪРХУ ЗАКОНОДАТЕЛНАТА ДЕЙНОСТ. ТОЗИ ВЪПРОС ИМАШЕ ЗА ЦЕЛ ДА ПРОВЕЕРИ ТЯХНАТА ИНИЦИАТИВНОСТ ПО ОТНОШЕНИЕ НА ЗАКОНОТВОРЧЕСТВОТО.. ЕДНО Е ДА НЕДОВОЛСТВАЩ ОТ НЕПРЕЦИЗИРАНОТО ЗАКОНОДАТЕЛСТВО, ДРУГО Е ДА ПРОЯВИШ СОБСТВЕНА ИНИЦИАТИВА, ДА НЕ ГЕНЕРИРАШ ИДЕИ И МАКАР И ИНДИРЕКТНО ДА ПРИВНЕСЕШ НЕЩО ЗА УСЪВЪРШЕНСТВАНЕ НА ЗАКОНОДАТЕЛНИЯ ПРОЦЕС. **64 %** ОТ МАГИСТРАТИТЕ НЕ СА СЕ ВЪЗПОЛЗВАЛИ ОТ ОПРЕДЕЛЕНА ВЪЗМОЖНОСТ ЗА ТОВА. ВСЕ ПАК ОБЩО **32 %** ЛИЧНО ИЛИ ЧРЕЗ ПРЕКИЯТ СИ РЪКОВОДИТЕЛ СА ПРАВИЛИ ПРЕДЛОЖЕНИЯ ЗА ПРОМЕНИ В МАТЕРИАЛНИТЕ И ПРОЦЕСУАЛНИ ЗАКОНИ, КОЕТО Е В ГРАНИЦИТЕ НА ПРИЕМ-ЛИВАТА АКТИВНОСТ.

24 Въпрос /Въпросът е за магистрати/ - Смятате ли, че гражданите и структурите на гражданското общество имат доверие в магистратите в Районен съд - Русе?

ТАБЛИЦА 30

	АЛТЕРНАТИВНИ ОТГОВОРИ	БРОЙ ОТГОВОРИ	ОТНОСИТЕЛЕН ДЯЛ
1	ОПРЕДЕЛЕНО ДА	2	8
2	ПО-СКОРО ДА	13	52
3	ПО-СКОРО НЕ	4	16
4	НЕ, ГРАЖДАНИТЕ СА ПРЕДУБЕДЕНИ	5	20
5	НЕ ДАЛИ ОТГОВОР	1	4
	ОБЩО:	25	100 %

ВЪПРОСЪТ ПРОМЕНЯ ПОСОКАТА НА ГЛЕДНАТА ТОЧКА ЗА ДОВЕРИЕТО НА ОБЩЕСТВОТО В МАГИСТРАТИТЕ НА СЪДА ОТВЪТРЕ - НАВЪН. ГРАЖДАНИТЕ ОТКРОВЕНО И ОТКРИТО СИ КАЗВАТ ОЦЕНКАТА ЗА СЪДЕБНАТА СИСТЕМА, РЕСП. ЗА ПРАВНИТЕ СУБЕКТИ, НО КАК САМИТЕ СУБЕКТИ ВЪЗПРИЕВАТ ТАЗИ ОЦЕНКА Е МНОГО ЛЮБОПИТНО. Е - РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ ПРОУЧВАНЕТО ДАВАТ НЯКАКВА СВЕТЛИНА! МАЛКО ПОВЕЧЕ ОТ ПОЛОВИНАТА /60 %/ ОТ МАГИСТРАТИТЕ ВЯРВАТ В ДОВЕРИЕТО НА ГРАЖДАНИТЕ КЪМ ТЯХ! ОПТИМИСТИЧНО! **ЕДНА ПЕТА** СА РЕЗЕРВИРАНИ - ТВЪРДЯТ, ЧЕ ГРАЖДАНИТЕ СА ПРЕДУБЕДЕНИ, ОЦЕНКАТА ИМ НЕ СЕ ПОЗОВАВА НА ФАКТИ. САМО **16 %** ИЗРАЗЯВАТ СЪМНЕНИЕ В ДОВЕРИЕТО КЪМ ТЯХ. ТОЗИ ОГЛЕДАЛЕН ПОГЛЕД ПРОМЕНЯ ЗНАЧИТЕЛНО МАСОВАТА ПСИХОЗА ЗА ЛИПСАТА НА ОБЩЕСТВЕНО ДОВЕРИЕ, НО ДАЛИ НЕ Е РЕЗУЛТАТ НА НЕОПРАВДАНА САМОНАДЕЯНОСТ?

25 Въпрос /Въпросът е за магистрати/ - **Дефинирайте в свободен текст, някои мерки, които биха подобрили обществения образ и работата на съда!**

НА ТОЗИ ВЪПРОС Е ПРЕДОСТАВЕНА ВЪЗМОЖНОСТ МАГИСТАТИТЕ В СВОБОДЕН ТЕКС ДА ИНИЦИРАТ МЕРКИ, КОИТО СПОРЕД ТЯХ, БИХА ДОПРИНЕСЛИ ЗА ПОДОБРЯВАНЕ НА ОБЩЕСТВЕНИЯ ОБРАЗ НА СЪДА. ВЪЗПОЛЗВАЛИ СА СЕ **9 /ДЕВЕТ/** МАГИСТРАТИ. ПРЕДСТАВЯМЕ ГИ ДОСЛОВНО, БЕЗ НИКАКВА РЕДАКЦИЯ ОТ НАША СТРАНА:

- УЧТИВОСТ КЪМ ГРАЖДАНИТЕ;
- ЯСНИ И ОБЕКТИВНИ КРИТЕРИИ ПРИ НАЗНАЧАВАНЕТО И ПРИ КАРИЕРНОТО ИЗРАСТВАНЕ НА МАГИСТРАТИТЕ. НЕПОСТАНОВЯВАНЕ НА ПРОТИВОРЕЧИВИ СЪДЕБНИ АКТОВЕ НА ВСИЧКИ НИВА;
- ПРЕОДОЛЯВАНЕ НА ПРОТИВОРЕЧИЯТА В СЪДЕБНАТА ПРАКТИКА;
- УЕДНАКВЯВАНЕ НА СЪДЕБНАТА ПРАКТИКА;
- ПО-ДОБРО РАЗЯСНЯВАНЕ НА РАБОТАТА НА СЪДА И КОНТАКТ С МЕДИИТЕ;
- АДЕКВАТНО, ОБЕКТИВНО И БЕЗПРИСТРАСТНО ОПИСВАНЕ, ПРЕДСТАВЯНЕ НА ВСЕКИ ОТДЕЛЕН СЛУЧАЙ /ГРАЖДАНСКО ИЛИ НАКАЗАТЕЛНО ДЕЛО/ ОТ СТРАНА НА ЖУРНАЛИСТИ И РЕПОРТЕРИ ПРЕД ОБЩЕСТВОТО;
- ИНФОРМИРАНост И ОБРАЗОВАНОСТ НА ОБЩЕСТВОТО;
- СЪДЪТ НЕ Е УЧАСТНИК В ТЕЛЕВИЗИОННА РЕКЛАМА, ЗА ДА ПРЕДСТАВЯ ОБРАЗ;
- ПОДОБАВАЩО ОТНОШЕНИЕ КЪМ АКТОВЕТЕ НА СЪДА. РАЗЯСНИТЕЛНИ КАМПАНИИ ПО ОБЩОДОСТЪПНИ МЕДИИ ДАВАЩИ ВЪЗМОЖНОСТ НА ГРАЖДАНИТЕ ДА СЕ ЗАПОЗНАЯТ С РАЗЛИЧНИ ПРОЦЕДУРИ И РЕЗУЛТАТЪТ ОТ НЕСПАЗВАНЕТО ИМ;
- ЕДИНСТВЕНИЯТ НАЧИН ЗА ПОДОБРЯВАНЕ НА ОБЩЕСТВЕНИЯ ОБРАЗ НА СЪДА

Е ПОСТАНОВЯВАНЕТО НА ПРИСЪДИ ПО ОТНОШЕНИЕ НА ИЗВЪРШИТЕЛИТЕ
НА ПРЕСТЪПЛЕНИЕ, КОИТО ВЛИЯЕТ ВЪРХУ КАЧЕСТВОТО НА ЖИВОТ В СТРАНАТА,
ЗА КОЕТО СА НЕОБХОДИМИ И СЪОТВЕТНИ ОБЯСНЕНИЯ.

ИДЕИТЕ СА РЕЗОННИ, НО В ТЯХ НЯМА НИЩО ОРИГИНАЛНО. ВСИЧКИ ТЕ СА ЗАСТЪПЕНИ ПО НЯКАКЪВ
НАЧИН В РАМКАТА НА НАШАТА АНКЕТА.

ИЗВОДИ:

1. КАЧЕСТВОТО НА ПРАВОРАЗДАВАНЕТО Е ОЦЕНЕНО ОТ МАГИСТРАТИ И СЪДЕБНИ СЛУЖИТЕЛИ
ВИСОКО. ДИ СИ ДАДЕШ ВИСОКА САМООЦЕНКА Е ПРИЗНАК НА САМОЧУВСТВИЕ. НЯМАМЕ ОСНОВАНИЕ
ДА СЕ СЪМНЯВАМЕ, ЧЕ МАГИСТРАТИТЕ В РАОЙННИЯ СЪД - РУСЕ ИЗПЪЛНЯВАТ СЛУЖЕБНИТЕ СИ
ЗАДЪЛЖЕНИЯ ПРОФЕСИОНАЛНО И ОТГОВОРНО. САМИТЕ ТЕ, ОТКРОЯВАТ ОПРЕДЕЛЕНИЯ КАТО
КОМПЕТЕТНОСТ, БЕЗПРИСТРАСТНОСТ И СПРАВЕДЛИВОСТ ЗА ПРИСЪЩИ ИМ ХАРАКТЕРИСТИКИ.

2. **НЯМА ИНДИКАЦИИ ЗА КОРУПЦИОННИ ПРАКТИКИ**. МАГИСТРАТИТЕ СМЯТАТ, ЧЕ ТАЗИ
ЗЛОБОДНЕВНА ЗА СЪДЕБНАТА СИСТЕМА ТЕМА, ПЪК И ЗА ОБЩЕСТВОТО НИ КАТО ЦЯЛО, НЕНУЖНО СЕ
ПРЕЕКСПОНИРА И КАТО РЕЗУЛТАТ ОБЩЕСТВЕНОТО МНЕНИЕ Е МАНИПОЛИРАНО.

3. ПО ПОДОБЕН НАЧИН СТОИ И ВЪПРОСЪТ ЗА **ПОДАТЛИВОСТТА НА СЪДА НА ВЪНШЕН
НАТИСК** - ПОЛИТИЧЕСКИ, ИНСТИТУЦИОНАЛЕН, МЕДИЕН. ПЪРВИЯТ ВЪПРОС Е ИМА ЛИ ОПИТИ ЗА
ПОДОБЕН НАТИСК И ПОСЛЕ - ПОДДАВАТ ЛИ СЕ МАГИСТРАТИТЕ, В КАКВИ СЛУЧАИ И НА КАКВА ЦЕНА?
ПРОБЛЕМЪТ НЕ Е САМО ЕТИЧЕН, ТОЙ В ОПРЕДЕЛЕНИ СЛУЧАИ МОЖЕ ДА СЪДЪРЖА ЕЛЕМЕНТИ И НА
СДЕЛКА.

4. **МОРАЛЪТ КАТО ЕТИЧНА КАТЕГОРИЯ** Е ЗЪДЪЛЖИТЕЛЕН ЗА МАГИСТРАТИТЕ, С ОГЛЕД
ИЗКЛЮЧИТЕЛНО ВАЖНИТЕ ИМ ЗА ОБЩЕСТВОТО И ЗА ХОРАТА ФУНКЦИИ. ДОСТАТЪЧНО ЛИ Е ТОВА, ЧЕ
ПО ПРИНЦИП ПРОФЕСИЯТА ИЗИСКВА ПРИТЕЖАВАНЕТО НА ТОВА КАЧЕСТВО, КАК СЕ РАЗБИРА ТОВА,
АКО НЯМА ВИДИМИ ПРОЯВЛЕНИЕ НА НЕМОРАЛНИ ДЕЙСТВИЯ? ДЕЛИКАТЕН, НО И КОМПЛИЦИРАН
ВЪПРОС, КОЙТО ВИНАГИ ЩЕ ТЪРСИ РЕШЕНИЕ! АКО ЛИПСВАТ СИГНАЛИ, КОИТО ДИСКРЕДИТИРАТ
ДАДЕН СЪДИЯ, КАК ЩЕ ОБЯВИМ, ЧЕ ТОЙ Е НЕМОРАЛЕН. ДОРИ КОНКУРСНОТО НАЧАЛО, КОЕТО ВСЕ ПАК
ДАВА ВЪЗМОЖНОСТИ ЗА НЯКАКВА ПРЕДВАРИТЕЛНА ПРЕЦЕНКА НА КАЧЕСТВАТА НА ДАДЕН СУБЕКТ Е
БЕЗСИЛНО, КОГАТО ОПРЕМ ДО МОРАЛНИТЕ КАТЕГОРИИ.

5. **КАЧЕСТВОТО НА СЪДЕБНИТЕ РЕШЕНИЯ**, КОЛКОТО И МАГИСТРАТИТЕ ДА ГО ОПРЕДЕЛЯТ
КАТО ВИСОКО, Е В ЗАВИСИМОСТ НЕ САМО ОТ СЪДИЯТА, КОЙТО ГО ИЗДАВА, НО И ОТ РЕДИЦА ДРУГИ
ФАКТОРИ /НЯКОИ ВЪНШНИ ЗА СИСТЕМАТА/ - КАЧЕСТВО НА ЗАКОНОДАТЕЛСТВОТО, РЕСУРСИТЕ
ПРЕДОСТАВЕНИ НА СЪДЕБНАТА СИСТЕМА, КАЧЕСТВОТО НА ЮРИДИЧЕСКОТО ОБРАЗОВАНИЕ И ДРУГИ.

ОСОБЕНО НЕГАТИВНО ВЛЕЯНИЕ ОКАЗВАТ ЛОШО НАПИСАНИТЕ ЗАКОНИ И ЧЕСТИТЕ ИМ ИЗМЕНЕНИЯ. В НАШЕТО ПРОУЧВАНЕ АКЦЕНТЪТ Е ПОСТАВЕН НЕ САМО ВЪРХУ КАЧЕСТВЕНОТО СЪСТАВЯНЕ И ДОБРЕ АРГУМЕНТИРАНО СЪДЕБНО РЕШЕНИЕ, НО И ОСОБЕНО ВАЖНАТА ЗА ШИРОКАТА ОБЩЕСТВЕНА ЯСНОТА, ДОСТЪПНОСТ И РАЗБИРАЕМОСТ НА ПОСТАНО-ВЕНА РЕШЕНИЕ.

6. ДА СЕ ПРЕУСТАНОВИ ПРАКТИКАТА В ПУБЛИКУВАНИТЕ СЪДЕЛНИ АКТОВЕ И МОТИВИТЕ КЪМ ТЯХ ДА СЕ ИЗПОЛЗВАТ ИНИЦИАЛИ ЗА ДЛЪЖНОСТИ ЛИЦА, ГРАДОВЕ И ЗА ИМЕНАТА НА ИНСТИТУЦИИ И ФИРМИ.

7. ВЪПРОСЪТ ЗА **ПРОФЕСИОНАЛНАТА НЕЗАВИСИМОСТ** НА МАГИСТРАТИТЕ Е ПРЯКО СВЪРЗА С ВЪПРОСА ЗА ПОДАТЛИВОСТТА НА ВЪНШЕН НАТИСК. ТУК ОБАЧЕ, ИМА ЕДИН НЮАНС - НАТИСКЪТ МОЖЕ ДА БЪДЕ И ВЪТРЕШЕН. МАГИСТРАТИТЕ СА КАТЕГОРИЧНИ, КОГАТО ОБЯВЯВАТ СВОЯТА НЕПРИКОСНОВЕННОСТ КАТО АБСОЛЮТНА. ВСЕ ПАК, НЯКОИ ДОПУСКАТ, ЧЕ ПРОФЕСИОНАЛНАТА ИМ НЕЗАВИСИМОСТ МОЖЕ ДА БЪДЕ НАКЪРНЕНА ОТ ИКОНОМИЧЕСКИ И ОРГАНИЗАЦИОННИ ФАКТОРИ - ЗАПЛАЩАНЕ, СИЛНА ЙЕРАРХИЧЕСКА СУБОРДИНАЦИЯ, ПРЕТОВАРЕНОСТ, РАЗЛИЧНИ СТАНДАРТИ НА ПРИЛАГАНЕ НА ЗАКОНОДАТЕЛСТВОТО.

8. НИКОЙ НЕ СЕ СЪМНЯВА В **ЛИПСАТА НА ПРОЗРАЧНОСТ**. В СЪЩОТО ВРЕМЕ, ГРАЖДАНСКИТЕ СУБЕКТИ КАЗВАТ, ЧЕ СЪДЪТ СЕ Е ЗАТВОРИЛ В СЕБЕ СИ. ТРУДЕН ДОСТЪП ДО ИНФОРМАЦИЯ, ЛИПСА НА СПЕЦИАЛНА АНГАЖИРАНОСТ НА СЪДИИТЕ ДА ИНФОРМИРАТ ОБЩЕСТВОТО ПО ВОДЕНИТЕ ОТ ТЯХ ДЕЛА, ЖУРНАЛИСТИТЕ ИСКАТ РЕГЛАМЕНТАЦИЯ НА ДОСТЪПА ДО СЪДА И ДО ИНФОРМАЦИЯ И Т. Н.

9. СМУЩАВА ДОНЯКЪДЕ ОБСТОЯТЕЛСТВОТО, ЧЕ ЕДНА ТРЕТА ОТ МАГИСТРАТИТЕ СА ОБЯВИЛИ, ЧЕ **НЕ МОГАТ ДА ПРЕЦЕНЯТ** ДОКОЛКО ПОСТАНОВЕНИТЕ ПРИСЪДИ СА ПРОПОРЦИОНАЛНИ НА ИЗВЪРШЕНИТЕ ПРЕСТЪПЛЕНИЯ. АКО ЛИПСА УСЕЩАНЕ ЗА ТАКАВ ПРЕЦЕНКА, КАК ТОГАВА СЕ СТИГА ДО СПРАВЕДЛИВИ ПРИСЪДИ. ИМА ЛИ СЪОТВЕСТВИЕ МЕЖДУ ПРЕСТЪПЛЕНИЯ И ПРИСЪДИ? НЯКОЙ ПРАВИ ЛИ АНАЛИЗ НА ПРАВОРАЗДАВАТЕЛНИЯ ПРОЦЕС ИЛИ ТОВА СИ Е ГРИЖА НА ВСЕКИ СЪДИЯ ПООТДЕЛНО?. ЕСТЕСТВЕНА НАЙ-ТОЧНИЯ ИЗМЕРИТЕЛ ЗА ОЦЕНЯВАНЕ РАБОТАТА НА ВСЕКИ СЪДИЯ Е БРОЯ НА ОТМЕНЕНИТЕ ИМ ОТ ВЪЗВИВНАТА ИНСТАНЦИЯ ПРИСЪДИ. ПОВЕЧЕТО МАГИСТРАТИ СЧИТАТ, ЧЕ ТОВА Е МАЛКО ВЕРОЯТНО, РАЗЧИТАЙКИ НА СОБСТВЕНАТА СИ ПОДГОТОВКА И КАПАЦИТЕТ.

10. ОТЛАГАНЕТО НА СЪДЕБНИТЕ ДЕЛА И ПРИЧИНИТЕ ЗА ТОВА Е ПРОБЛЕМ, ЗА КОЙТО СЕ ТЪРСЯТ РЕШЕНИЯ - ЗАКОНОДАТЕЛНИ, ПРОЦЕСУАЛНИ И ОРГАНИЗАЦИОННИ. ЗА СЕГА НЯМА РЕЗУЛТАТ. ДЕЛАТА СЕ ЗАТЛАЧВАТ, ПРОТОЧВАТ СЕ С ГОДИНИ И ЕФЕКТИВНОСТТА НА СЪДА Е НИСКА, ДОРИ САМО ЗАРАДИ ТОЗИ ПРОБЛЕМ. НЕЗАВИСИМО НА КОГО Е ПРЕОБЛАДАВАЩА ВИНА, ТРЯБВА ДА СЕ ТЪРСЯТ РАЦИОНАЛНИ РЕШЕНИЯ.

11. Законодателството е процес с много участници. Законодателната инициатива е ограничена в рамките на точно определени субекти, но личната инициативност на магистратите за инициране на идеи трябва да се стимулира. Те най-добре познават системата и най-важното - познават приложната страна на законодателството. От пручването е видно, че тяхната активност в това направление е ниска. Само една трета от тях са активирали свои идеи за промяна в законодателството - лично или чрез прекия си ръководител, без да е ясно да каква степен са успели. Правото на законодателна инициатива е ограничено, но всеки областен център има свои народни представители и техният потенциал може да използва по-рационално. Доброто взаимодействие с Министерството на правосъдието също дава добри възможности..

12. Магистратите доста категорично поставят въпроса за **ПОТИВОРЕЧИЯ В СЪДЕБНАТА ПРАКТИКА**. Уеднаквяването на съдебната практика е в прерогативите на висшите инстанции, но предложения могат да се извеждат от магистратите на всички нива.

ПРЕПОРЪКИ:

1. Преодоляване на институционалните причини за неправомерно влияние върху съда.
2. Прилагането на стандартни модели в управлението на делата със сигурност би ускорило правораздавателния процес, а може да се търси подобяващ ефект и от провеждането на регулярни консултативни срещи между съдиите.
3. Намиране на нов подход за сътрудничество и взаимодействие между съда и разследващите органи по отношение на обществено значимите дела.
4. Създаване на електронен регистър за деклариране на разширен кръг от обстоятелства, свързани с личният статус на магистратите.
5. Осигуряване на прозрачност на процеса по разпределение на делата на случаен принцип и при определянето на персоналните съдебни състави.
6. Разработване на правила за професионална етика за съдиите /Етичен кодекс/.
7. Добре насочено обучение на магистратите по етично поведение и въвеждане на задължително обучение при допуснати нарушения на професионалната етика.

ТРЕТА ГРУПА ВЪПРОСИ - СТАНДАРТИ И КАЧЕСТВО НА ОБСЛУЖВАНЕТО

26 Въпрос - *Посочете, кой от посочените стандарти за обслужване на гражданите и юридическите лица не се прилага в Районен съд - Русе!*

Забележка: На въпроса някои от анкетираните лица са дали повече от един отговор.

Таблица 31

	ВЪЗМОЖНИ ОТГОВОРИ	БРОЙ ОТГОВОРИ	ОТНОСИТЕЛЕН ДЯЛ
1	ВСИЧКИ СТАНДАРТИ ФОРМИРАТ НАШИЯ УНИКАЛЕН СТИЛ НА ОБСЛУЖВАНЕ	26	21
2	УВАЖЕНИЕ СПРЯМО ВСИЧКИ ГРАЖДАНИ	21	17
3	НЕУТРАЛНА И ЧЕСТНА ПОЗИЦИЯ СПРЯМО ВСЕКИ	6	5
4	СЪСРЕДОТОЧЕНО ВНИМАНИЕ КЪМ ГРАЖДАНИТЕ	9	7
5	ПРОФЕСИОНАЛНО ОТНОШЕНИЕ	12	10
6	ПРЕДОСТАВЯНЕ НА ТОЧНА, ДОСТЪПНА И АКТУАЛНА ИНФОРМАЦИЯ	11	9
7	НАВРЕМЕНЕН ОТКЛИК	9	7
8	ИЗИСКАН ВЪНШЕН ВИД И ПОВЕДЕНИЕ НА СЪДЕБНИТЕ СЛУЖИТЕЛИ	11	9
9	НЕ ДАЛИ ОТГОВОР	21	17
	ОБЩО:	126	100 %

Забележка: *Относителният дял в проценти е на базата на броя на дадените отговори, а не на база на анкетираните лица!*

Административното обслужване е другата основна функция на съдебните органи. Гражданите са особено чувствителни към качеството на обслужване, защото това е комплексен процес, с много проявления и е функция от влиянието на множество фактори - законодателни, организационни и етични. Обикновено гражданите са силно критични, но приемаме презумцията, че е трудно да се угоди на всички.

Гледната точка на магистратите и съдебни служителите е различна. Една модерна администрация прилага и съвременни стандарти на обслужване, които в голяма степен гарантират и качество. В анкетата са формулирани краен брой стандарти на обслужване - без претенцията, че сме изчерпали всички. Има **126 посочвания**, като **21%** от тях заявяват, че в съда се прилагат всички стандарти и това формира собствен стил на

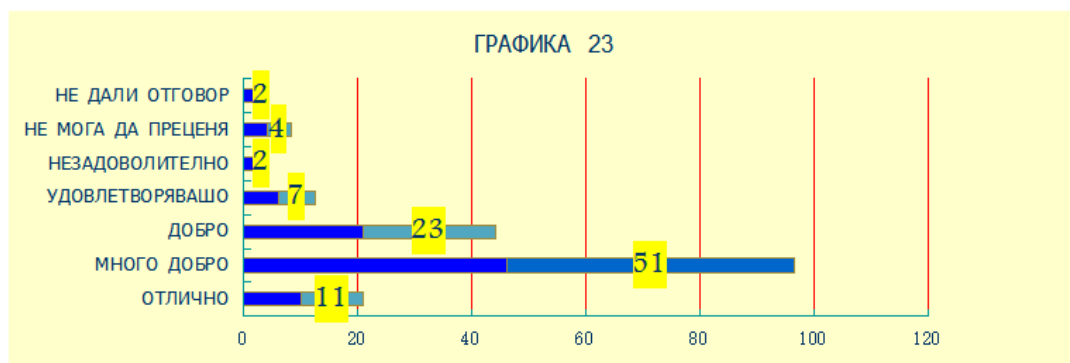
ОБСЛУЖВАНЕТО. УВАЖЕНИЕТО КЪМ ВСИЧКИ ГРАЖДАНИ Е СЪБРАЛО **17 %** ОТ ОТГОВОРИТЕ, А ВСИЧКИ ОСТАНАЛИ СА С РАВНОМЕРНО РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ.

ТОВА ОЗНАЧАВА, ЧЕ ВСЕКИ ЕДИН ОТ ПРЕДЛОЖЕНИТЕ ЗА ИЗБОР СТАНДАРТИ, НЕ СЕ ВПИСВА ТРАЙНО В МОДЕЛА НА ОБСЛУЖВАНЕ. ЕСТЕСТВЕНО, ИЗПОЛЗВАНИЯТ ОТ НАС СПОСОБ НА ИЗСЛЕДВАНЕ НЕ ДАВА ВЪЗМОЖНОСТ ДА СЕ ПРАВЯТ ИЗМЕРВАНИЯ НА СТЕПЕНТА НА ПРОЯВЛЕНИЕ.

27 Въпрос - Ако трябва да дадете еднозначна оценка на качеството на административното обслужване в съда, бихте избрали:

Таблица 32

	АЛТЕРНАТИВНИ ОТГОВОРИ	БРОЙ ОТГОВОРИ	ОТНОСИТЕЛЕН ДЯЛ
1	ОТЛИЧНО	10	11
2	МНОГО ДОБРО	46	51
3	ДОБРО	21	23
4	УДОВЛЕТВОРЯВАШО	6	7
5	НЕЗАДОВОЛИТЕЛНО	2	2
6	НЕ МОГА ДА ПРЕЦЕНЯ	4	4
7	НЕ ДАЛИ ОТГОВОР	2	2
	ОБЩО:	91	100 %

ВЪПРОСЪТ ИЗИСКВА СИНТЕЗИРАНА ОЦЕНКА НА КАЧЕСТВОТО НА АДМИНИСТРАТИВНОТО ОБСЛУЖВАНЕ ИЛИ ПО ДРУГ НАЧИН ПРЕДСТАВЕНО - ОЦЕНКА НА ЕДИН АДМИНИСТРАТИВЕН ПРОЦЕС, НАПРАВЕНА ОТ САМИТЕ УЧАСТНИЦИ В ТОЗИ ПРОЦЕС.

НЯМА ИЗЕНАДИ! СЛУЖИТЕЛИТЕ НА РАЙОННИЯ СЪД ОЦЕНЯВАТ МНОГО ВИСОКО АДМИНИСТРАТИВНОТО ОБСЛУЖВАНЕ - **51 %** С ОЦЕНКА “МНОГО ВИСОКО” И **23 %** “ДОБРО”. САМО **9 %** СА ГО ОПРЕДЕЛИЛИ КАТО УДОВЛЕТВОРЯВАЩО И НЕЗАДОВОЛИТЕЛНО.

28 Въпрос - Кое е, според Вас, проблемното място в структурата на съдебната администрация?

Забележка: На въпроса някои от анкетираните лица са дали повече от един отговор.

Таблица 33

	АЛТЕРНАТИВНИ ОТГОВОРИ	БРОЙ ОТГОВОРИ	ОТНОСИТЕЛЕН ДЯЛ
1	ВСИЧКИ СТРУКТУРНИ ЗВЕНА РАБОТЯТ БЕЗПРОБЛЕМНО	30	30
2	СЪДЕБНИЯТ АДМИНИСТРАТОР	1	1
3	РЕГИСТРАТУРАТА	1	1
4	ОБЩОТО ДЕЛОВОДСТВО	14	14
5	СЪДЕБНИТЕ СЕКРЕТАРИ	1	1
6	АРХИВЪТ	2	2
7	БЮРО "СЪДИМОСТ"	0	0
8	БЮРО "ПРИЗОВКИ"	6	6
9	СЪДЕБНО - ИЗПЪЛНИТЕЛНАТА СЛУЖБА	2	2
10	ОБЩАТА АДМИНИСТРАЦИЯ	4	4
11	НЕ МОГА ДА ПРЕЦЕНЯ	35	35
12	НЕ ДАЛИ ОТГОВОР	3	3
	ОБЩО:	99	100 %

Забележка: Относителният дял в проценти е на базата на броя на дадените отговори, а не на база на анкетираните лица!

Всеки процес, респ. всяка технология има своето слабо място в структурата си. В много случаи тази брънка от веригата остава скрита, независимо, че създава проблеми. В други случаи, проблемното място се вижда, но не се афишира. С този въпрос правим опит да идентифицираме слабите страни на административния процес в съда, чрез погледа на участниците в него. От резултатите излиза, че в процесите по административното обслужване, няма проблеми, съвсем плахо, някои от анкетираните **/14 %/** са посочили общото деловодство. Там вероятно има проблеми, защото през него преминава целият документопоток. Известни резерви са индикирани и при призоваването **/6%/**, а всичко друго работи безпроблемно. Това са заявили **30 %** от респондентите, а други **35 %** не могат да преценят. Къде работят тези хора, не виждат ли в работното си ежедневие къде в системата има затруднения, нямат ли отношение към това?

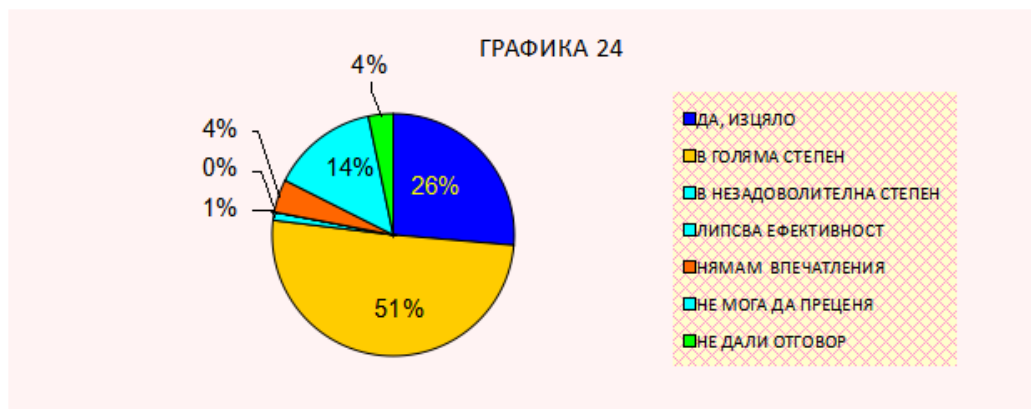
29 Въпрос - Мислите ли, че организацията на съдебните дела в Районен съд - Русе

е ефективна

Таблица 34

	АЛТЕРНАТИВНИ ОТГОВОРИ	БРОЙ ОТГОВОРИ	ОТНОСИТЕЛЕН ДЯЛ
1	ДА, ИЗЦЯЛО	24	26
2	В ГОЛЯМА СТЕПЕН	46	51
3	В НЕЗАДОВОЛИТЕЛНА СТЕПЕН	1	1
4	ЛИПСВА ВСЯКАКВА ЕФЕКТИВНОСТ	0	0
5	НЯМАМ НЕПОСРЕДСТВЕНИ ВПЕЧАТЛЕНИЯ	4	4
6	НЕ МОГА ДА ПРЕЦЕНЯ	13	14
7	НЕ ДАЛИ ОТГОВОР	3	3
	ОБЩО:	91	100 %

ОРГАНИЗАЦИЯТА НА СЪДЕБНИТЕ ДЕЛА Е ДРУГИЯТ ВАЖЕН КОМПОНЕНТ, КОЙТО Е ПОСТОЯННО ПОД ВЪНШНО ОБЩЕСТВЕНО ДАВЛЕНИЕ. ИСТИНА Е, ЧЕ ПРОЦЕС С МНОГО И РАЗНОРОДНИ УЧАСТНИЦИ НЕ МОЖЕ ДА БЪДЕ ПОДРЕДЕН. НЕ ТАКА МИСЛЯТ МАГИСТРАТИТЕ И СЛУЖИТЕЛИТЕ В СЪДА. СПОРЕД РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ ПРОУЧВАНЕТО **77 %** ОТ ТЯХ ОТБЕЛЯЗВАТ ОРГАНИЗАЦИЯТА КАТО ЕФЕКТИВНА. ПОСТАВЯМЕ ВЪПРОСА, ДАЛИ ОЦЕНКАТА Е ОБЕКТИВНА ИЛИ Е ПРОЯВЕНА САМОНАДЕНОСТ? ИМА ЕДНО ПРАВИЛО В ТЕОРИЯТА НА УПРАВЛЕНИЕ, ЧЕ АКО ЕДИН ПРОБЛЕМ НЕ СЕ ВИЖДА, НЯМА КАК ДА БЪДЕ РЕШЕН!

30 Въпрос - Смятате ли, че процедурите в Районен съд - Русе са достъпни и разбираеми за жалбоподателите, които не ползват услугите на адвокат?

Забележка: На въпроса някои от анкетираните лица са дали повече от един отговор.

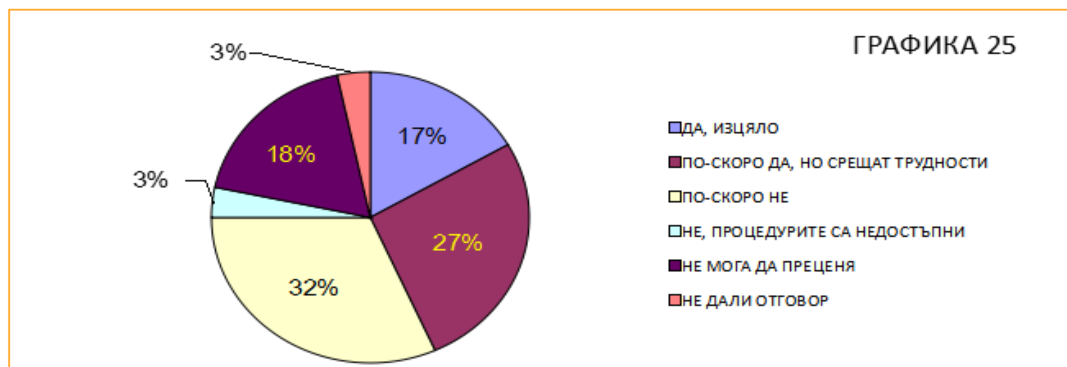
Таблица 35

	АЛТЕРНАТИВНИ ОТГОВОРИ	БРОЙ ОТГОВОРИ	ОТНОСИТЕЛЕН ДЯЛ
1	ДА, ИЗЦЯЛО	10	17

2	ПО-СКОРО ДА, НО СРЕЩАТ ТРУДНОСТИ	16	27
3	ПО-СКОРО НЕ	19	32
4	НЕ, ПРОЦЕДУРИТЕ СА НЕДОСТЪПНИ, НО НАЛИ ЗА ТОВА СА АДВОКАТИТЕ	2	3
5	НЕ МОГА ДА ПРЕЦЕНЯ	11	18
6	НЕ ДАЛИ ОТГОВОР	2	3
	ОБЩО:	60	100 %

Забележка: Относителният дял в проценти е на базата на броя на дадените отговори, а не на база на анкетираните лица!

СЪДЕБНИТЕ ПРОЦЕДУРИ ЧЕСТО СЕ ОПРЕДЕЛЯТ КАТО АХИЛЕСОВАТА ПЕТА НА СЪДЕБНИЯ ПРОЦЕС. ПРОЦЕСУАЛНИТЕ НОРМИ МОЖЕ БИ НЕ СА СЛОЖНИ ЗА МАГИСТРАТИТЕ, НО ЧЕСТО СА ТРУДНО-РАЗБИРАЕМИ И НЕПОНЯТНИ ЗА ГРАЖДАНИТЕ. ДА НЕ ГОВОРИМ И ЗА ТОВА, ЧЕ ГРАЖДАНИТЕ ТЛУДНО СЕ ОРИЕНТИРАТ И ПО ОТНОШЕНИЕ НА ПРОЦЕСУАЛНИТЕ ДЕЙСТВИЯ. НЕ ЗНАЕМ КАК ТОВА Е ПРИ АДВОКАТИТЕ, НО ПРИ ТЯХ ПРОБЛЕМЪТ Е ПРОФЕСИОНАЛЕН. ПОЗИЦИЯТА НА МАГИСТРАТИТЕ И СЪДЕБНИТЕ СЛУЖИТЕЛИ ПОТВЪРЖДАВА ТЕЗАТА, ЧЕ ЖАЛБОПОДАТЕЛИТЕ СРЕЩАТ ПРОБЛЕМИ. С **32 %** ОТНОСИТЕЛЕН ДЯЛ Е СТАНОВИЩЕТО, ЧЕ ПРОЦЕДУРИТЕ СА НЕДОСТЪПНИ И НЕРАЗБИ-РАЕМИ, **27 %** ПРОЦЕНТА ОТ ОТГОВОРИТЕ ТВЪРДЯТ, ЧЕ СЪЩЕСТВУВАТ ПРОБЛЕМИ И САМО **17 %** ЗАСТЪПВАТ ПРОТИВНАТА ТЕЗА - ИЗЦЯЛО ДОСТЪПНИ И РАЗБИРАЕМИ ПРОЦЕДУРИ.

31 Въпрос - Според Вас, с коя от посочените нови възможности е изключително важно да се обогати Интернет страницата на съда?

Забележка: На въпроса някои от анкетираните лица са дали повече от един отговор.

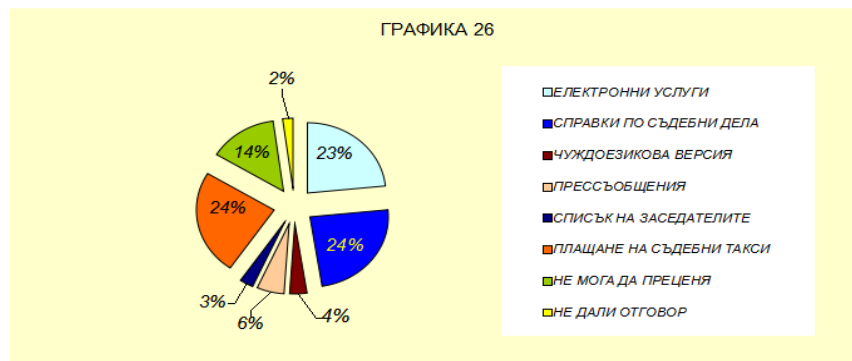
Таблица 35

	АЛТЕРНАТИВНИ ОТГОВОРИ	БРОЙ ОТГОВОРИ	ОТНОСИТЕЛЕН ДЯЛ
1	ПОРТАЛ ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА ЕЛЕКТРОННИ УСЛУГИ	33	23
2	СПРАВКИ ПО СЪДЕБНИ ДЕЛА В ON-LINE РЕЖИМ	34	24

3	РАЗРАБОТВАНЕ НА ЧУЖДООЗИКОВА ВЕРСИЯ	5	4
4	ПРЕССЪОБЩЕНИЯ, СВЪРЗАНИ С ДЕЛА С ВИСОК ОБЩЕСТВЕН ИНТЕРЕС	8	6
5	СПИСЪК НА СЪДЕБНИТЕ ЗАСЕДАТЕЛИ, С КРАТКА БИОГРАФИЧНА ИНФОРМАЦИЯ	4	3
6	ПЛАЩАНЕ НА СЪДЕБНИ ТАКСИ ПО ЕЛЕКТРОНЕН ПЪТ ЗА ИЗБЯГВАНЕ НА БАНКОВИТЕ КОМИСИОННИ	34	24
7	НЕ МОГА ДА ПРЕЦЕНЯ	20	14
8	НЕ ДАЛИ ОТГОВОР	3	2
	ОБЩО:	141	100 %

Забележка: Относителният дял в проценти е на базата на броя на дадените отговори, а не на база на анкетираните лица!

ИНТЕРНЕТ СТРАНИЦАТА Е НАЙ-ДИНАМИЧНИЯТ И НАЙ-ДОСТЪПНИЯ ИНСТРУМЕНТ ЗА ИНФОРМИРАНЕ. ЗА ДА ИЗПЪЛНЯВА СЪЩИНСКИТЕ СИ ФУНКЦИИ СТРАНИЦАТА ТРЯБВА ДА Е ФУНКЦИОНАЛНА, ДОБРЕ СТРУКТУРИРАНА, С БОГАТА И ЦЕЛЕНАСОЧЕНА ИНФОРМАЦИЯ И ПОДДЪРЖАНА В АКТУАЛНО СЪСТОЯНИЕ. КАКВИ ОЩЕ ДОПЪЛНЕНИЯ КЪМ НЕЙНАТА ФУНКЦИОНАЛНОСТ ПРЕДЛАГАТ АНКЕТИРАНИТЕ? КЪМ ТРИ ОСНОВНИ КОМПОНЕНТА НАСОЧВАТ ВНИМАНИЕТО ОТГОВОРИТЕ НА РЕСПОНДЕНТИТЕ - С ПО **24 %** СА ПРЕДЛОЖЕНИЯТА ЗА ПУБЛИКУВАНЕ НА СПРАВКИ ПО СЪДЕБНИТЕ ДЕЛА В РЕАЛЕН РЕЖИМ И ПЛАЩАНЕТО НА СЪДЕБНИ ТАКСИ ПО ЕЛЕКТРОНЕН ПЪТ, С **23 %** ПРЕДЛОЖЕНИЕТО ЗА ИЗГРАЖДАНЕ НА ПОРТАЛ ЗА АДМИНИСТРАТИВНИ УСЛУГИ.

32 Въпрос - Посочете кой от изброените проблеми и дефицити са налични в Районен съд - Русе?

Забележка: На въпроса някои от анкетираните лица са дали повече от един отговор.

ТАБЛИЦА 36

АЛТЕРНАТИВНИ ОТГОВОРИ	БРОЙ ОТГОВОРИ	ОТНОСИТЕЛЕН ДЯЛ
-----------------------	---------------	-----------------

1	НЕДОСТЪПНОСТ ДО СТАТИСТИЧЕСКА ИНФОРМАЦИЯ ОТ СТРАНА НА ГРАЖДАНИТЕ	1	1
2	НЕНАВРЕМЕННО ПУБЛИКУВАНЕ НА ИНФОРМАЦИЯ ОТНОСНО СЪДЕБНИТЕ АКТОВЕ, ГРАФИК НА СЪДЕБНИТЕ ДЕЛА, ВЪТРЕШНИ ПРАВИЛА	2	2
3	НЕЕФЕКТИВНО И НЕРЕДОВНО ПРИЛАГАНЕ НА СИСТЕМАТА ЗА СЛУЧАЙНО РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА ДЕЛАТА	0	0
4	ЛИПСА НА АКТИВНА МЕДИЙНА ПОЛИТИКА ЗА ПОПУЛЯРИЗИРАНЕ НА РАБОТАТА НА СЪДА	21	22
5	ЛИПСА НА ПУБЛИЧНОСТ ПО ДЕЛА ОТ ВИСОК ОБЩЕСТВЕН ИНТЕРЕС	1	1
6	ЛИПСА НА СИСТЕМА ЗА РАБОТА СЪС СИГНАЛИ ЗА КОРУПЦИЯ И КОНФЛИКТ НА ИНТЕРЕСИ	2	2
7	ЛИПСА НА КАЧЕСТВЕНО РАЗПИСАНИ ВЪТРЕШНОУСТРОЙСТВЕНИ ДОКУМЕНТИ	2	2
8	НЕСПАЗВАНЕ НА ЕТИЧНИТЕ СТАНДАРТИ ОТ СТРАНА НА МАГИСТРАТИТЕ	2	2
9	ВЪПРОСЪТ НЕ ОТ МОЯТА КОМПЕТЕТНОСТ	55	58
10	НЕ ДАЛИ ОТГОВОР	9	9
	ОБЩО:	95	100 %

Забележка: *Относителният дял в проценти е на базата на броя на дадените отговори, а не на база на анкетираните лица!*

ВЪПРОСЪТ Е ИНТЕРЕСЕН, ОТЛИКЪТ НА АНКЕТИРАНИТЕ ЛИЦА КЪМ НЕГО - СЛАБ! **58 %** ОТ ТЯХ, ЗАЯВЯВАТ, ЧЕ ВЪПРОСЪТ НЕ ОТ ТЯХНАТА КОМПЕТЕНТНОСТ. ТОВА ВЕЧЕ Е ПОКАЗАТЕЛ ЗА ИНДИФЕРЕНТНОСТ. РАБОТИШ В ЕДНА СИСТЕМА И НЕ МОЖЕШ ДА ПРЕЦЕНИШ, ТОВА ИМА ЛИ ГО, ИЛИ НЕ! КОМЕНТАРЪТ НИ Е МАЛКО НЕДЕЛИКАТЕН, НО КАКВО ДРУГО ДА КАЖЕМ! ИНАЧЕ, **22 %** НАСОЧВАТ ВНИМАНИЕТО ВЪРХУ МЕДИЙНАТА ПОЛИТИКА, КОЕТО Е ПРАВИЛНА ПОСОКА.

ИЗВОДИ:

1. АДМИНИСТРАТИВНОТО ОБСЛУЖВАНЕ Е СПОМАГАТЕЛЕН ПРОЦЕС, НО НЕ И ВТОРОСТЕПЕН И МАЛОВАЖЕН. СЪВРЕМЕННОТО ОБЩЕСТВО ПОСТОЯННО ПОВИШАВА ИЗИСКВАНИЯТА ЗА КАЧЕСТВЕНО ОБСЛУЖВАНЕ, А НЕ ДНЕВЕН РЕД Е И ПОСТЕПЕННОТО ВЪВЕЖДАНЕ НА ЕЛЕКТРОННИ УСЛУГИ.

2. СЪДЕБНАТА ИНСТАНЦИЯ, ВЪПРЕКИ СПЕЦИФИЧНАТА СИ ОБЩЕСТВЕНА РОЛЯ, ПО ОТНОШЕНИЕ НА АДМИНИСТРАТИВНОТО ОБСЛУЖВАНЕ - И КАТО ОРГАНИЗАЦИЯ, И КАТО ТЕХНОЛОГИЯ, НЕ СЕ

РАЗЛИЧАВА МНОГО ОТ ДРУГИТЕ АДМИНИСТРАТИВНИ СТРУКТУРИ. СТАНДАРТИ И ПРАКТИКИ ЗА ДОБРО ОБСЛУЖВАНЕ МОЖЕ ДА СЕ ВЗАИМСТВАТ ОТ ДРУГИ, ДОБРЕ ПОДРЕДЕНИ АДМИНИСТРАЦИИ.

3. ПРЕОБЛАДАВАЩА СРЕД МАГИСТРАТИТЕ И СЪДЕБНИТЕ СЛУЖИТЕЛИ Е ОЦЕНКАТА, ЧЕ В РАЙОННИЯ СЪД - РУСЕ СЕ ПРИЛАГАТ ДОБРИ СТАНДАРТИ НА ОБСЛУЖВАНЕ. ОБЩАТА ОЦЕНКА Е МНОГО ДОБРА.

4. В ПРОЦЕСА ПО ОБСЛУЖВАНЕ НА СЪДЕБНИТЕ ДЕЛА И ГРАЖДАНИТЕ УЧАСТВАТ РАЗЛИЧНИ СТРУКТУРНИ ЗВЕНА НА СЪДА, КОИТО ИМАТ РАЗЛИЧЕН ПРИНОС ЗА КАЧЕСТВОТО НА ВСЕКИ ОТДЕЛЕН ПРОЦЕС. ВЪПРЕКИ ТОВА ВСЕКИ ПРОЦЕС ИЗИСКВА ОПРЕДЕЛЕНА ХОМОГЕННОСТ, КОЯТО СЕ НАРУШАВА, КОГАТО НЯКЪДЕ СЕ КЪСА ВЕРИГАТА. В ОПИТА СИ ДА НАПИПАМЕ СЛАБОТО МЯСТО НА ТОЗИ ПРОЦЕС В РАЙОНЕН СЪД - РУСЕ, ПОЛУЧИХМЕ ПРЕОБЛАДАВАЩИЯ ОТГОВОР, ЧЕ ВСИЧКИ СТРУКТУРНИ ЗВЕНА РАБОТЯТ БЕЗПРОБЛЕМНО. ИЗВЕСТНИ РЕЗЕРВИ ИМА ПО ОТНОШЕНИЕ НА ОБЩОТО ДЕЛОВОДСТВО. ВЪЗМОЖНО Е БИЛО АНКЕТИРАНИТЕ ЛИЦА ДА БЪДАТ ПО-КРИТИЧНИ, ЗАЩОТО БЕСПОРНО СЛАБОСТИ ИМА НАВСЯКЪДЕ И ПО ТОЗИ НАЧИН ДА НИ ПОМОГНАТ ДА ИДЕНТИФИЦИРАМЕ ПРОБЛЕМИТЕ.

5. ОРГАНИЗАЦИЯТА НА СЪДЕБНИТЕ ДЕЛА, СПОРЕД РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ АНКЕТАТА Е БЕЗУПРЕЧНА. НЕ КОМЕНТИРАМЕ!

6. ИНТЕРНЕТ СТРАНИЦАТА НА СЪДА Е НАЙ-НЕПОСРЕДСТВЕНОТО СРЕДСТВО ЗА КОМУНИКАЦИЯ И ИНФОРМИРАНЕ. НА ДРУГО МЯСТО СМЕ ИЗРАЗИЛИ ВИЖДЕНИЯ ПО МОМЕНТНОТО ѝ СЪСТОЯНИЕ И ФУНКЦИОНАЛНОСТ. ПРЕДЛОЖИХМЕ НАШИ ИДЕИ ЗА ОБОГАТЯВАНЕ НА СТРАНИЦАТА, ЗА ДА МОГАТ АНКЕТИРАНИТЕ ЛИЦА ДА ИЗРАЗЯТ СВОЕТО ПРЕДПОЧИТАНИЕ.

ПРЕПОРЪКИ:

1. ПРЕФОРМАТИРАНЕ НА ИНТЕРНЕТ СТРАНИЦАТА НА СЪДА И ПОДОБРЯВАНЕ НА ДОСТЪПА НА ГРАЖДАНИТЕ И ПРЕДСТАВИТЕЛИТЕ НА БИЗНЕСА ДО АДМИНИСТРАТИВНИТЕ УСЛУГИ ПО ЕЛЕКТРОНЕН ПЪТ.

2. ЕДНА ОТ ПРЕПОРЪКИТЕ НА АНКЕТИРАНИТЕ ЛЕЦА, КОЯТО ЗАСЛУЖАВА ИНТЕРЕС Е ИЗГРАЖДАНЕТО НА ПОРТАЛ ЗА ЕЛЕКТРОННИ УСЛУГИ. ТОВА Е ВЪЗМОЖНО, НО ПРАКТИЧЕСКИ МНОГО МАЛКО ОТ АДМИНИСТРАТИВНИТЕ УСЛУГИ СА РАЗВИТИ ТЕХНОЛОГИЧНО. КОНЦЕПЦИЯТА Е ТОВА ДА СЕ ИЗВЪРШВА ПРЕЗ **ЕДИННИЯТ ПОРТАЛ ЗА ЕЛЕКТРОННО ПРАВОСЪДИЕ**, НА ТАМ КЪМ МОМЕНТА ОСВЕН ВЪЗМОЖНОСТ ЗА ДОСТЪП ДО НЯКОИ СПРАВКИ, КАТО ЕЛЕКТРОННА УСЛУГА Е САМО СВИДЕТЕЛСТВОТО ЗА СЪДИМОСТ. РЕШЕНИЕТО Е ДА СЕ РАЗИШЯРЯВА ПО ЕТАПНО БРОЯ НА ЕЛЕКТРОННИТЕ УСЛУГИ..

3. ПРЕДСТАВЯНЕ ЧРЕЗ ИНТЕРНЕТ СТРАНИЦАТА НА СЪДА НА **ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ПРОЗРАЧНОСТТА НА СЪДЕБНАТА ВЛАСТ** В ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ИЗИСКВАНИЯТА ЗА ОТЧЕТНОСТ

4. ПУБЛИКУВАНЕ НА ИНТЕРНЕТ СТРАНИЦАТА НА СЪДА НА РЕГИСТЪР НА СЪДЕБНИТЕ ЗАСЕДАТЕЛИ С КРАТКА БИОГРАФИЧНА СПРАВКА. НАЛИЦЕ Е УСЕЩАНЕТО, ЧЕ В ЦЯЛАТА СИСТЕМА ПО СЪДОПРОИЗВОДСТВО, СЪЩЕСТВУВАНЕТО НА СЪДЕБНИТЕ ЗАСЕДАТЕЛИ СЕ ПРИЕМА КАТО ФОРМАЛНОСТ, ОТКОЛКОТО КАТО НЕОБХОДИМОСТ.

5. ПРАКТИКАТА ПО ЗАПЛАЩАНЕТО НА СЪДЕБНИ ТАКСИ Е КОМПРОМЕТИРАНА. ВЪДНЪЖ ГРАЖДАНИТЕ ПЛАЩАГ ДЪРЖАВНА ТАКСА ЗА УСЛУГАТА И ВТОРИ ПЪТ ТАКСА, ПОД ФОРМАТА НА КОМИСИОННА НА БАНКАТА, КОЯТО ОБСЛУЖВА СЪДА. БАНКАТА В ТОЗИ СЛУЧАЙ, ИЗВЪРШВА УСЛУГА НА СЪДА, ЗАШОТО МУ СЪБИРА ТАКСИТЕ, А НЕ НА ГРАЖДАНИТЕ ОТ КОИТО ВЗЕМА ДОПЪЛНИТЕЛНИ ПАРИ. ТОВА Е НАЦИОНАЛЕН ПРОБЛЕМ, НО МОЖЕ ДА СЕ СЪЗДАДЕ ВЪЗМОЖНОСТ ЗА ЗАПЛАЩАНЕ НА ДЪРЖАВНИТЕ СЪДЕБНИ ТАКСИ ПО ЕЛЕКТРОНЕН ПЪТ ИЛИ ДА СЕ ИНСТАЛИРАТ В СЪДА ПОС-ТЕРМИНАЛИ ЗА ЗАПЛАЩАНЕ С ЕЛЕКТРОННИ КАРТИ.

6. ВЪВЕЖДАНЕ НА ЕЛЕКТРОНЕН ВЪТРЕШЕН ДОКУМЕНТООБОРОТ И АВТОМАТИЗИРАН КОНТРОЛ ВЪРХУ ЗАДАЧИТЕ.

7. ПОПУЛЯРИЗИРАНЕ НА СИСТЕМАТА ЗА ПРАВНА ПОМОЩ СРЕД ГРАЖДАНИ И ОБЛЕКЧАВАНЕ НА ДОСТЪПА ДО НЕЯ.

8. СЪДЕБНИТЕ ЗАСЕДАНИЯ С УЧАСТИЕТО НА ХОРА С ТРАЙНИ ФИЗИЧЕСКИ УВРУЖДЕНИЯ ДА СЕ НАСРОЧВАТ В ЗАЛИ НА ПЪРВИЯ ЕТАЖ НА СЪДЕБНАТА ПАЛАТА.

9. ДА СЕ ПОВИШИ ИНФОРМИРАНОСТТА НА ГРАЖДАНИТЕ ЧРЕЗ ПОСТАВЯНЕ НА ВИДНИ И ДОСТЪПНИ МЕСТА НА ЦЕНОРАЗПИС НА СЪДЕБНИТЕ ТАКСИ И БАНКОВИТЕ КОМИСИОННИ.

10. ЗАДЪЛЖИТЕЛНО ОСИГУРЯВАНЕ НА ДЕТСКИ ПСИХОЛОГ ПО ДЕЛАТА С УЧАСТИЕТО НА ДЕЦА.

ЧЕТВЪРТА ГРУПА ВЪПРОСИ - КОНКУРСИ, АТЕСТАЦИИ, КАРИЕРНО РАЗВИТИЕ

33 Въпрос - Провеждат ли се конкурсите по ясни и обективни критерии?

Таблица 37

	АЛТЕРНАТИВНИ ОТГОВОРИ	БРОЙ ОТГОВОРИ	ОТНОСИТЕЛЕН ДЯЛ
	<i>КОНКУРСИ ЗА ПЪРВОНАЧАЛНО ВСТЪПВАНЕ В СИСТЕМАТА</i>		
1	ДА	69	76 %
2	НЕ	9	10 %
3	НЕ ДАЛИ ОТГОВОР	13	14 %
	<i>КОНКУРСИ ЗА АДМИНИСТРАТИВНИ РЪКОВОДИТЕЛИ</i>		
1	ДА	45	49 %
2	НЕ	17	19 %

3	НЕ ДАЛИ ОТГОВОР	29	32 %
КОНКУРСИ ЗА ПОВИШАВАНЕ НА МАГИСТРАТИ			
1	ДА	42	46 %
2	НЕ	20	22 %
3	НЕ ДАЛИ ОТГОВОР	29	32 %

Конкурсното начало е задължителна процедура за органите на съдебната власт. Въпреки това, по-важно е не дали се провеждат конкурси, а как се провеждат. Има правила, има критерии, има състезателен елемент - би бил ответният отговор! Спазват ли се тези правила е контрапункта в този случай? Три вида конкурси се провеждат в районите съдилища - за първоначално встъпване в системата, за административни ръководители и за повишаване на магистрати. Според резултатите, конкурсите за първоначално встъпване в системата са най-обективни. Другите два вида конкурси са с почти 50 % одобрение. Но и при този въпрос, броят на тези които не са дали отговор е голям.

34 Въпрос - Изразете Вашата оценка за действието на системата за атестиране в Районен съд - Русе, като посочите някои от следните твърдения!

Забележка: На въпроса някои от анкетираните лица са дали повече от един отговор.

Таблица 38

	АЛТЕРНАТИВНИ ОТГОВОРИ	БРОЙ ОТГОВОРИ	ОТНОСИТЕЛЕН ДЯЛ
1	СИСТЕМАТА Е ЕФЕКТИВНА И СПОМАГА ЗА КАРИЕРНОТО МИ РАЗВИТИЕ	7	6
2	СИСТЕМАТА Е ЕФЕКТИВНА И СПОМАГА ЗА УВЕЛИЧЕНИЕ НА ВЪЗНАГРАЖДЕНИЕТО МИ	9	7
3	СИСТЕМАТА Е ЕФЕКТИВНА И СПОМАГА ЗА ПОВИШАВАНЕ НА МОТИВАЦИЯТА МИ ЗА РАБОТА	16	13

4	СИСТЕМАТА Е НЕЕФЕКТИВНА - ОЦЕНКИТЕ СА СИЛНО СУБЕКТИВНИ И НЕ СЕ ОБВЪРЗВАТ С ПОСТИГНАТИТЕ РЕЗУЛТАТИ	14	11
5	ПОКАЗАТЕЛИТЕ ЗА ОЦЕНКА НЯМАТ РЕАЛНО ИЗМЕРЕНИЕ	14	11
6	АЕСТИРАНЕТО СЕ ПРОВЕЖДА ФОРМАЛНО, ЗА ДА СЕ ИЗПЪЛНЯТ ЗАКОНОВИТЕ ИЗИСКВАНИЯ	14	11
7	АТЕСТИРАШИТЕ РЪКОВОДИТЕЛИ НЯМАТ НЕПОСРЕДСТВЕНИ ВПЕЧАТЛЕНИЯ ОТ ПРЯКАТА НИ РАБОТА	11	9
8	КРИТЕРИИТЕ ЗА ОЦЕНКА СА ОБЩИ ЗА ВСИЧКИ ДЛЪЖНОСТИ И НЕ ПОЗВОЛЯВАТ РЕГЛАМЕНТИРАНЕ НА ИНДИВИДУАЛНИ СТАНДАРТИ ЗА ВСЯКА ДЛЪЖНОСТ	18	15
9	НЕ ДАЛИ ОТГОВОР	20	16
	ОБЩО:	123	100 %

Забележка: Относителният дял в проценти е на базата на броя на дадените отговори, а не на база на анкетираните лица!

ОЦЕНКА НА СИСТЕМАТА ЗА АТЕСТИРАНЕ, КАТО ВАЖЕН ЕЛЕМЕНТ НА КАРИЕРНОТО ИЗРАСТВАНЕ Е ЦЕЛТА НА ТОЗИ ВЪПРОС. ВЛИЗАНЕТО В ЕДНА ЗАТВОРЕНА И ДОСТА КОНСЕРВАТИВНА СИСТЕМА КАКВАТО Е СЪДЪТ Е ТРУДНО - ТРЯБВА ДА ПРИТЕЖВАЩ ОПРЕДЕЛНИ КАЧЕСТВА - ПОДОБАВАЩО ОБРАЗОВАНИЕ, ОБЩА КУЛТУРА, ИНТЕЛЕКТ И МОРАЛ. ОЩЕ Е ПО-ТРУДНО Е ИЗКАЧВАНЕТО ПО ЙЕРАХИЧНАТА СЪЛБА! ПЪРВО - ЗАЩОТО ВЛИЗАНЕТО В СИСТЕМАТА Е БЛАГОДАРЕНИЕ НА СОБСТВЕНИТЕ КАЧЕСТВА! ВТОРО - ЙЕРАХИЧНОТО ИЗРАСТВАНЕ Е КОМБИНАЦИЯ ОТ ПРЕТЕЖАВАНИ КАЧЕСТВА И БЛАГОРАЗПОЛОЖЕНИЕ НА ТЕЗИ, КОИТО ТЕ ОЦЕНЯВАТ КАТО ПРОФЕСИОНАЛИСТ. ЗАТОВА ПОСТАВЯМЕ ВЪПРОСА ЗА АТЕСТАЦИИТЕ. ВЪВ ВСЯКА АТЕСТАЦИОННА ПРОЦЕДУРА ИМА ДЕФОРМАЦИИ, ЗАЩОТО ВСЕ ПАК ОЦЕНЯВАНЕТО Е СУБЕКТИВНО ОБЩО **26 %** ОТ АНКЕТИРАНИТЕ МАГИСТРАТИ И СЛУЖИТЕЛИ ПОСТАВЯТ ПОЛОЖИТЕЛНА ОЦЕНКА НА СИСТЕМАТА ЗА АТЕСТИРАНЕ. ОСТАНАЛИТЕ ПОСОЧВАТ ОПРЕДЕЛЕНИ ПОРОЦИ, КАТО С НАЙ-ГОЛЯМА ТЕЖЕСТ **/15 %/** СА ОБЩИТЕ КРИТЕРИИ, КОИТО НЕ ВИНАГИ СЪОТВЕСТВАТ НА ИЗИСКВАНИЯТА ЗА КОНКРЕТНИ ДЛЪЖНОСТИ. ДРУГИТЕ ТВЪРДЕНИЯ СА ПОЛУЧИЛИ СРАВНИТЕЛНО РАВНОСТОЙНА ПОДКРЕПА, КОЕТО МОЖЕ ДА СЕ ПРИЕМЕ, ЧЕ СА ОСНОВАТЕЛНИ.

35 Въпрос - Изразете Вашата оценка за провежданите обучения, кат посочите някои от следните определения!

Забележка: На въпроса някои от анкетираните лица са дали повече от един отговор.

Таблица 39

	АЛТЕРНАТИВНИ ОТГОВОРИ	БРОЙ ОТГОВОРИ	ОТНОСИТЕЛЕН ДЯЛ
1	ОБУЧЕНИЯТА СА СИСТЕМНИ И СЕ ПРОВЕЖДАТ ПО ПРЕДВАРИТЕЛНО РАЗРАБОТЕН ПЛАН	11	9
2	ОБУЧЕНИЯТА СА СПЕЦИАЛИЗИРАНИ, В СЪОТВЕТСТВИЕ С ИЗИСКВАНИЯТА КЪМ ЗАЕМАНАТА ДЛЪЖНОСТ И ИНДИВИДУАЛНИТЕ ПОСТИЖЕНИЯ	16	14
3	ОБУЧЕНИЯТА СА СВЪРЗАНИ С ПОВИШАВАНЕ НА КВАЛИФИКАЦИЯТА И ВЪЗМОЖНОСТИТЕ ЗА КАРИЕРНО РАЗВИТИЕ	8	7
4	ОБУЧЕНИЯТА СА НАПЪЛНО АДЕКВАТНИ И ОТГОВАРЯТ НА ПОТРЕБНОСТИТЕ	6	5
5	ОБУЧЕНИЯТА СА АКТУАЛНИ И СЛЕДВАТ ПРОМЕНЕТЕ В ЗАКОНОДАТЕЛСТВОТО И ДОБРИТЕ СЪДЕБНИ ПРАКТИКИ	25	22
6	ОБУЧЕНИЯТА СА СВЪРЗАНИ С ОЦЕНКИТЕ ОТ АТЕСТИРАНЕТО И ОСИГУРЯВАТ ПРИЕМСТВЕНОСТ	1	1
7	ОСИГУРЯВА СЕ РАВЕН ДОСТЪП ДО ОБУЧЕНИЕ	8	7
8	ОБУЧЕНИЯТА СА ЕФЕКТИВНИ, С РЕАЛЕН ПРИНОС ЗА ПОВИШАВАНЕ НА КАЧЕСТВОТО	14	12
9	НЕОБУЧАВАНИ	1	1
10	НЕ ДАЛИ ОТГОВОР	26	22
	ОБЩО:	116	100 %

Забележка: Относителният дял в проценти е на базата на броя на дадените отговори, а не на база на анкетираните лица!

СИСТЕМАТА ЗА ОБУЧЕНИЕ Е ОЦЕНЕНА КАТО ЦЯЛО **МНОГО ДОБРЕ**. Това подсказва определено задоволство сред магистратите и съдебните служители от начина на провеждане на обучението и най-вече от ефекта, който те възпроизвеждат за повишаване на квалификацията и капацитета им.

ИЗВОДИ

1. СИСТЕМАТА ЗА ПРОВЕЖДАНЕ НА КОНКУРСИТЕ ЗА ПЪРВОНАЧАЛНО ВСТЪПВАНЕ В СИСТЕМАТА, ЗА ИЗБИРАНЕТО НА АДМИНИСТРАТИВНИ РЪКОВОДИТЕЛИ И ЗА ПОВИШАВАНЕТО НА МАГИСТРАТИ, ПРЕЗ ПОГЛЕДА НА САМИТЕ МАГИСТРАТИ И СЛУЖИТЕЛИ ИЗГЛЕЖДА РАБОТЕЩА И С

ДОБРО ПРИЗНАНИЕ. ПРИЕМЛИВО Е, ЧЕ ИМА И НЕДОВОЛНИ /МОЖЕ БИ НЕДООЦЕНЕНИТЕ/ НО КАТО ЦЯЛО СЕ СЪЗДАВА ВПЕЧАТЛЕНИЕ, ЧЕ КОНКУРСИТЕ СЕ ПРОВЕЖДАТ ПРИНЦИПНО И СПРАВЕДЛИВО.

2. НА АТЕСТИРАНОТО, КАТО ЧАСТ ОТ КАРИЕРНОТО РАЗВИТИЕ И ИНДИВИДУЛНАТА ОЦЕНКА ОТ СТРАНА НА ПРЕКИЯ РЪКОВИДЕТЕЛ Е ПРОЦЕС, КОЙТО ПО ПРИНЦИП СЪБИРА МНОГО НЕГАТИВИ. ОСНОВНО, ТОВА Е ЧЕ Е РЕЗУЛТАТ ОТ СУБЕКТИВНАТА ОЦЕНКА НА РЪКОВОДИТЕЛЯ, А ТОЙ НЕ ВАНАГИ Е ЕДНАКВО БЛАГОРАЗПОЛОЖЕН КЪМ ВСИЧКИ. РАЗМИТИТЕ, НЕ ЯСНО ДЕФИНИРАНИ КРЕТЕРИИ ЗА ОЦЕНКА СА ДРУГАТА ПРИЧИНА. НЕОБВЪРЗВАНЕТО НА ОЦЕНКАТА С ФАКТИЧЕСКИТЕ РЕЗУЛТАТИ Е ТРЕТАТА ПРИЧИНА. ДА, ПРОДЪЛЖАВАМЕ ЛИ? ИМА ЗАКОНОВО ИЗИСКВАНЕ АТЕСТИРАНЕТО ДА СЕ ИЗВЪРШВА ВЕДНЪЖ В ГОДИНАТА И СЕ ИЗПОЛЗВА КАТО БАЗА ЗА ОПРЕДЕЛЯНЕ НА ИНДИВИДУАЛНОТО ЗАПЛАЩАНЕ И ЗА ЕВЕНТУАЛНО КАРИЕРНО ИЗРАСТВАНЕ. НО ЧЕСТО СЕ ПРОВЕЖДА ФОРМАЛНО, ЗА ДА СЕ СПАЗИ БУКВАТА НА ЗАКОНА. СПОРЕД НАС, ТУК ИМА ПРОБЛЕМИ!

3. СИСТЕМАТА ЗА ОУЧЕНИЕ И ЗА ПОВИШАВАНЕ НА КВАЛИФИКАЦИЯТА Е ИЗКЛЮЧИТЕЛНО УСЛОВИЕ ЗА НАРАСТВАНЕ НА КАПАЦИТЕТА НА МАГИСТРАТИ, СЛУЖИТЕЛИ И НА СЪДА КАТО ЦЯЛО. ПРИЕМА СЕ ДОБРЕ И ДОРИ С ИЗВЕСТНО ДОВОЛСТВО ОТ МАГИСТРАТИТЕ И СЛУЖИТЕЛИТЕ. СИСТЕМНИ, СПЕЦИАЛИЗИРАНИ, СЛЕДВАЩИ ПРОМЕНЕТЕ В ЗАКОНОДАТЕЛСТВОТО И ЕФЕКТИВНИ ОБУЧЕНИЯ СА ПРЕОБЛАДАВАЩИТЕ ОЦЕНКИ.

ПРЕПОРЪКИ:

1. ФОРМИРАНЕ НА **СПЕЦИАЛИЗИРАНИ СЪДЕБНИ СЪСТАВИ** ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА ЕФЕКТИВНО ДЕТСКО ПРАВОСЪДИЕ. ПО ОТНОШЕНИЕ НА ДЕТСКОТО ПРАВОСЪДИЕ Е НЕОБХОДИМО ДА СЕ ПРЕОСМИСЛЯТ СЪЩЕСТВУВАЩИТЕ НОРМИ И ПРАВИЛА В СЪОТВЕТСТВИЕ С НАЙ-ВИСОКИТЕ ЕВРОПЕЙСКИ СТАНДАРТИ.

2. РАЗРАБОТВАНЕ И ПРИЛАГАНЕ ПРИ АТЕСТИРАНЕТО НА КРИТЕРИИ, КОИТО СЪОТВЕСТВАТ НА СПЕЦИФИКАТА НА ЗАЕМАНАТА ДЛЪЖНОСТ И ИЗПЪЛНЯВАНИТЕ ФУНКЦИИ. БЕЗУСЛОВНО СПАЗВАНЕ НА ПРИНЦИПА, ЧЕ ВСИЧКИ РЕШЕНИЯ ЗА НАЗНАЧЕНИЯТА И ПРОФЕСИОНАЛНОТО РАЗВИТИЕ НА СЪДИИТЕ, ТРЯБВА ДА СА ФУНКЦИЯ ОТ ТЕХНИТЕ ЗАСЛУГИ ПРИ ОБЕКТИВНОТО СПАЗВАНЕ НА ЗАКОНА, ПЛЮС ТЯХНАТА КВАЛИФИКАЦИЯ, ПОЧТЕННОСТ, КОМПЕТЕНТНОСТ И РАБОТА. ЕДИН ОТ ТЕЗИ КРИТЕРИИ МОЖЕ ДА БЪДЕ ОБЕКТИВНОТО ОТЧИТАНЕ И АНАЛИЗ НА ПОСТАНОВЕНИТЕ АКТОВЕ.

3. ОБВЪРЗВАНЕ НА ИНДИВИДУАЛНОТО ТРУДОВО ВЪЗНАГРАЖДЕНИЕ НА МАГИСТРАТИ И СЛУЖИТЕЛИ С ОЦЕНКАТА ОТ АТЕСТИРАНЕТО.

ЗАКЛЮЧИТЕЛНА ОЦЕНКА НА РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ ПРОУЧВАНЕТО

1. Като цяло, проучването е проведено **ПРОФЕСИОНАЛНО И МЕТОДИЧНО**. СПЕЦИАЛНО ОТБЕЛЯВАМЕ ГОЛЯМАТА АКТИВНОСТ И АНГАЖИРАНост НА УЧАСТНИЦИТЕ В АНКЕТАТА И КАТО УЧАСТИЕ И КАТО ОТНОШЕНИЕ КЪМ ВЪПРОСИТЕ. ПРАКТИЧЕСКИ ОБХВАНАТ Е ПОЧТИ ЦЕЛИЯ ЛИЧЕН СЪСТАВ НА РАЙОНЕН СЪД - РУСЕ.

2. НА ПРЪВ ПОГЛЕД ПРОУЧВАНЕТО ПОТВЪРЖДАВА ОБЩОИЗВЕСТНИ ФАКТИ ОТНОСНО ОБЩЕСТВЕНОТО ДОВЕРИЕ В СЪДЕБНИТЕ ОРГАНИ. ТУК НАШАТА СПЕЦИФИЧНА ЦЕЛ БЕ ДА РАЗБЕРЕМ КАК ОБЩЕСТВЕНАТА НАГЛАСА РЕФЛЕКТИРА В МИСЛЕНЕТО НА МАГИСТРАТИ И СЪДЕБНИ СЛУЖИТЕЛИ, КАТО ВИНОВНИЦИ ЗА НИСКОТО ОБЩЕСТВЕНО ДОВЕРИЕ. КАК САМИТЕ ТЕ, ЩЕ ИЗГРАДЯТ СОБСТВЕНА АНТИТЕЗА НА НАСЛАГВАНИТЕ С ГОДИНИ В ОБЩЕСТВЕНОТО СЪЗНАНИЕ ПОСЛАНИЯ ЗА БАВНО И ТРОМАВО ПРАВОСЪДИЕ, ЗА ЛИПСА НА ПРОЗРАЧНОСТ, ЗА ПОДАТЛИВОСТ НА НАТИСК, ЗА КОРУПЦИЯ И СЪМНИТЕЛЕН МОРАЛ НА МАГИСТРАТИТЕ. ГОЛЯМА ЧАСТ ОТ ТЕЗИ ПОСЛАНИЯ СЕ ПРИЕМАТ ЗА БЕСПОРНА ИСТИНА И НЕ СЕ ПОДЛАГАТ НА СЪМНЕНИЕ. В ТОЗИ СМИСЪЛ ПРОАКТИВНАТА КОМУНИКАЦИЯ, АКТИВНАТА ПОЗИЦИЯ НА МАГИСТРАТИ И СЪДЕБНИ СЛУЖИТЕЛИ ПО КЛЮЧОВИ ВЪПРОСИ, ПРЕДОСТАВЯНЕТО НА ДОСТЪПНА И ПРАВДОПОДОБНА ИНФОРМАЦИЯ И ОПРЕДЕЛНИ КОНКРЕТНИ ТЕХНИ ДЕЙСТВИЯ СА В СЪСТОЯНИЕ ДА РАЗСЕЯТ ТЕЗИ СЪМНЕНИЯ.

3. ИЗРАЗЕНИТЕ В АНКЕТАТА ПОЗИЦИИ НА МАГИСТРАТИ И СЪДЕБНИ СЛУЖИТЕЛИ ПРЕДОСТАВЯТ ВЪЗМОЖНОСТ НА БАЗАТА НА ЕДНИ СИНТЕЗИРАН АНАЛИЗ ДА СЕ РАЗРАБОТИ НОВ ПОДХОД И СТРАТЕГИЯ ЗА РЕШАВАНЕТО НА УСТАНОВЕНИ ПРИ ПРОУЧВАНЕТО ОПРЕДЕЛЕНИ ДЕФИЦИТИ В СИСТЕМАТА:

- ПРОТИВОРЕЧИВА СЪДЕБНА ПРАКТИКА - 68 % ПРИ МАГИСТРАТИТЕ;
- НЕДОСТАТЪЧНИ РЕЗУЛТАТИ ОТ ПРОВЕЖДАЩАТА СЕ РЕФОРМА - 45 %;
- НЕДОСТАТЪЧНА ДОСТЪПНОСТ И РАЗБИРАЕМОСТ
ЗА ГРАЖДАНИТЕ НА СЪДЕБНИТЕ ПРОЦЕДУРИ - 32 %;
- НЕ НАКАЗУЕМОСТ НА ПРЕСТЪПНОЦИТЕ - 44 % ПРИ МАГИСТРАТИТЕ;
- ПРОПУСКИ В ЗАКОНОДАТЕЛСТВОТО, КОИТО ВЪЗПРЕПЯСВАТ
СПАВЕДИЛВОТО ПРАВОСЪДИЕ - 27 %
- ЛИПСАТА НА ЕФЕКТИВНА МЕДИЙНА ПОЛИТИКА - 22 %;
- ВИСОКАТА ЧЕСТОТА НА ОТЛОЖЕНИТЕ ДЕЛА.

4. ОСИГУРЯВАНЕТО НА ПРОЗРАЧНОСТ НА СЪДЕБНИТЕ ПРОЦЕДУРИ И ПРОВЕЖДАНЕТО НА РЕДОВЕН МОНИТОРИНГ /ТОЙ МОЖЕ ДА БЪДЕ ВЪТРЕШЕН, ПО ПРИМЕРА НА НАШЕТО ПРОУЧВАНЕ/ СА ОСНОВНА ПРЕДПОСВЪТКА ЗА ПОВИШАВАНЕ НА ЕФЕКТИВНОСТТА.

5. Общото състояние на съда, според данните от самооценката на магистрати и служители е много добро. Работи се компетентно, независимо и справедливо, организацията на съдебния процес и на административното обслужване е оценена като много добра.

**SWOT АНАЛИЗ /АНАЛИЗ НА СИЛНИТЕ И СЛАБИТЕ СТРАНИ,
НА ВЪЗМОЖНОСТИТЕ И ЗАПЛАХИТЕ/**

СИЛНИ СТРАНИ	
ЧОВЕШКИ РЕСУРСИ	СЪДИИТЕ И СЪДЕБНИТЕ СЛУЖИТЕЛИ ПРИТЕЖАВАТ ДОБРА ОБРАЗОВАТЕЛНА И ПРОФЕСИОНАЛНА ПОДГОТОВКА. РАЙОННИЯТ СЪД, НЕЗАВИСИМО ОТ ТОВА, ЧЕ Е ПЪРВИЧНА СЪДЕБНА ИНСТАНЦИЯ, ОТ КОЯТО ПО ПРИНЦИП, ЗАПОЧВА ПРОФЕСИОНАЛНАТА КАРИЕРА НА МАГИСТРАТИТЕ, СПОРЕД РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ АНКЕТНОТО ПРОУЧВАНЕ, ПРИТЕЖАВА ЗАВИДЕН ЮРИДИЧЕСКИ И АДМИНИСТРАТИВЕН КАПАЦИТЕТ. ТОВА Е ВАЛИДНО И ЗА АДМИНИСТРАТИВНИЯТ ПЕРСОНАЛ. ПРИЧИНА ЗА ТОВА Е И АДЕКВАТНАТА СИСТЕМА ЗА ОБУЧЕНИЕ И КВАЛИФИКАЦИЯ, КОЯТО СЛЕДВА ПРОМЕНИТЕ В ЗАКОНОДАТЕЛСТВОТО И ТЕНДЕНЦИИТЕ НА РАЗВИТИЕ НА СЪДЕБНАТА РЕФОРМА. ТАЗИ СЪВКУПНОСТ ОТ ПОЗИТИВИ, МОЖЕ ДА СЕ РАЗГЛЕЖДА КАТО ПОТЕНЦИАЛНА ДВИГАТЕЛНА СИЛА ЗА ВЪТРЕШНА ТРАНСФОРМАЦИЯ, В СЪОТВЕТСТВИЕ С ДИНАМИЧНО ПРОМЕНЯЩИТЕ СЕ ИЗСКВАНИЯ.
АКТИВНОСТ НА МАГИСТРАТИТЕ	УСИЛИЯТА ЗА ПРОВЕЖДАНЕ НА СЪДЕБНА РЕФОРМА В СТРАНАТА НАЛОЖИХА ПОТРЕБНОСТ ОТ ЗАСИЛЕНА АКТИВНОСТ НА МАГИСТРАТИТЕ ЗА РЕШАВАНЕ НА КОНКРЕТНИ ПРОБЛЕМИ НА СТРУКТУРАТА, В КОЯТО РАБОТЯТ И КАТО ПРИНОС ЗА ПОДОБРЯВАНЕ НА ОБЩОТО СЪСТОЯНИЕ НА СЪДЕБНАТА СИСТЕМА. В ТОЗИ ПРОЦЕС СЕ ФОРМИРА АВТЕНТИЧНО ВЪТРЕШНО ПРОФЕСИОНАЛНО ЛИДЕРСТВО, ДЕФИНИРА СЕ НА ПРАКТИКА НЕЗАВИСИМОСТТА НА МАГИСТРАТИТЕ И АВТОНОМНОСТТА НА СЪДА И СЕ ПОСТИГАТ ОПРЕДЕЛЕН КОНСЕНСУС ПО ВЪПРОСИТЕ ЗА РАЗВИТИЕ НА СЪДЕБНАТА СИСТЕМА. СЪЗДАВА СЕ БЛАГОПРИЯТНА ВЪЗМОЖНОСТ ВСЕКИ БЪЛГАРСКИ МАГИСТРАТ ДА УЧАСТВА В АДМИНИСТРАТИВНОТО НА СЪДЕБНИТЕ ОРГАНИ, ДА ВЛИЯЕ ВЪРХУ ПРОЦЕСИТЕ И ДА ПОЕМА НЕОБХОДИМАТА ОТГОВОРНОСТ. ТАЗИ СВОЕОБРАЗНА АКТИВНОСТ Е СИЛЕН И БЛАГОПРИЯТЕН ФАКТОР.

РЕСУРСНО ОСИГУРЯВАНЕ	В ПОСЛЕДНИТЕ ГОДИНИ ДЪРЖАВАТА ФИНАНСИРА СЪДЕБНАТА ВЛАСТ В РАЗЛИЧНИ НАПРАВЛЕНИЯ - ПОВИШАВАНЕ НА ВЪЗНАГРАЖДЕНИЯТА, ПЪРВОНАЧАЛНАТА И ПРОДЪЛЖАВАЩАТА КВАЛИФИКАЦИЯ, УВЕЛИЧЕНИЕ НА БРОЯ НА СЪДИИТЕ И АДМИНИСТРАТИВНИТЕ СЛУЖИТЕЛИ, КОМПЮТЪРИЗАЦИЯ НА РАБОТНИТЕ МЕСТА, ОБНОВЯВАНЕ НА СГРАДНИЯ ФОНД. ПО ТОЗИ НАЧИН СЪДЕБНАТА СИСТЕМА СЕ ОТКРОЯВА КАТО МНОГО ДОБРЕ ФИНАНСИРАН ПУБЛИЧЕН СЕКТОР. НАЛИЦЕ СА И ВЪТРЕШНИ РЕЗЕРВИ. ТОВА ПРЕДСТАВЛЯВА ДОБРА ИЗХОДНА БАЗА ЗА ПРОВЕЖДАНЕ НА РЕФОРМИ.
ОБЩЕСТВЕНА ПОДКРЕПА	НЕЗАВИСИМО ОТ НЕГАТИВИТЕ, КОИТО СЕ СРЕЩАТ В ОЦЕНКАТА НА ОБЩЕСТВОТО ЗА СЪДЕБНИТЕ ОРГАНИ И НИСКОТО ДОВЕРИЕ В СЪДА, ПРОУЧВАНИЯТА ПОКАЗВАТ, ЧЕ ХОРАТА ЖЕЛАЯТ РЕФОРМАТА И ОТКРОВЕНО СЕ НАДЯВАТ, ЧЕ СЪДА ЩЕ РЕШИ ПРОБЛЕМИТЕ СИ. ТАКЪВ Е И ОБЩЕСТВЕНИЯ ИНТЕРЕС. СЪДЕБНАТА СИСТЕМА, ПРИ ЦЕЛЕНАСОЧЕНО И АДЕКВАТНО ИНФОРМИРАНЕ НА ОБЩЕСТВОТО И ПРИ ЯСНИ И ТОЧНО ДЕФЕНИРАНИ ПРИОРИТЕТИ, МОЖЕ ЕФИКТИВНО ДА ИЗПОЛЗВА ОБЩЕСТВЕНАТА ЕНЕРГИЯ.
ЧАСТ ОТ ПРАВОВОТО ПРОСТРАНСТВО НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ	БЪЛГАРСКАТА СЪДЕБНА СИСТЕМА Е ЧАСТ ОТ ПРАВОВОТО И ИНСТИТУЦИОНАЛНОТО ПРОСТРАНСТВО НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ. ТОВА ОЗНАЧАВА НАЛИЧИЕ НА ПОДРОБНА РАМКА ОТ СТАНДАРТИ И ПРЕПОРЪКИ, КОИТО АКО СЕ ПРИЕМАТ И УСПЕШНО СЕ ПРИЛАГАТ, ДЕЙСТВИЯТА НА СЪДА ЩЕ БЪДАТ ПРАВОМЕРНИ И РЕЗУЛТАТНИ.
СЛАБИ СТРАНИ	
КОРУПЦИОНИ ПРАКТИКИ	КОРУПЦИЯТА Е ВСЕОБЩ ПРОБЛЕМ И ТОВА, ЧЕ ПРИ ПРОУЧВАНЕТО ВСИЧКИ ОТРИЧАТ ЗА НАЛИЧИЕ НА ТАКИВА ПРАКТИКИ, ПО НИКАКЪВ НАЧИН НЕ ИМУНИЗИРА СЪДА. САМАТА ПРИРОДА НА СЪДЕБНАТА ВЛАСТ И ГОЛЯМАТА ОБЩЕСТВЕНА ЗНАЧИМОСТ НА СЪДА СЪЗДАВАТ ДОСТАТЪЧНО ПРЕДПОСТАВКИ ЗА СЪЩЕСТВУВАНЕТО НА ТОВА ЯВЛЕНИЕ. ВСЕКИ ОПИТИ ЗА ОГРАНИЧАВАНЕ НА НЕЗАВИСИМОСТТА НА СЪДА Е ФОРМА НА НЕПРАВОМЕРНО ВЛИЯНИЕ И КОРУМПИРА СЪДЕБНИЯ ПРОЦЕС.
КРИТИЧНО НИСКО НИВО НА ОБЩЕСТВЕНО ДОВЕРИЕ	НИВОТО НА ОБЩЕСТВЕНОТО ДОВЕРИЕ В СЪДА, НЕ МОЖЕ ДА НЕ РЕФЛЕКТИРА ВЪРХУ МОТИВАЦИЯТА НА МАГИСТРАТИТЕ И ВЪРХУ СТАБИЛНОСТТА НА САМАТА ИНСТИТУЦИЯ

НИСКО КАЧЕСТВО НА ЗАКОНОДАТЕЛСТВОТО	НЕ Е ОБЩЕСТВЕНА ТАЙНА, ЧЕ КАЧЕСТВОТО НА ЗАКОНОДАТЕЛСТВОТО СТРАДА ОТ РЕДИЦА ПОРОЦИ - ЛИПСА НА УСТОЙЧИВОСТ НА ЗАКОНОДАТЕЛНИТЕ АКТОВЕ, ЛИПСА НА ПРОЗРАЧНОСТ И ДОПУСКАНЕ НА ЛОБИЗЪМ В ЗАКОНОТВОРЧЕСТВОТО, НИСЪК ПАРЛАМЕНТАРЕН И ИНСТИТУЦИОНАЛЕН КАПАЦИТЕТ.
НИСКО КАЧЕСТВО НА ОБРАЗОВАНИЕТО	ЮРИДИЧЕСКОТО ОБРАЗОВАНИЕ И В КОЛАПС. СТАРОТО ТРАДИЦИОННО ЮРИДИЧЕСКО ОБРАЗОВАНИЕ Е ЗАМЕНЕНО С МАСОВОСТ. ВСЕКИ УНИВЕРСИТЕТ /В ПОВЕЧЕТО СЛУЧАИ С НЕЗАВИДНА РЕПУТАЦИЯ/ ПРОИЗВЕЖДА ЮРИСТИ. ЮРИДИЧЕСКАТА ПРОФЕСИЯ Е СИЛНО ПОДЦЕНЕНА. КАЧЕСТВЕНИЯТ ПОДБОР НА ЮРИСТИ ЗА МАГИСТРАТИ Е КОМПРОМЕНТИРАН.
НЕЕФЕКТИВНО УПРАВЛЕНИЕ	УПРАВЛЕНИЕТО Е ФУНДАМУНТАЛЕН ПРОБЛЕМ. ЛИПСВАТ УСТОЙЧИВИ МОДЕЛИ НА ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ И ЗА ПРОВЕЖДАНЕ НА ДЪЛГОСРОЧНИ ПОЛИТИКИ. ЧОВЕШКИТЕ И МАТЕРИАЛНИТЕ РЕСУРСИ СА ВИНАГИ НЕДОСТАТЪЧНИ И НЕ РАЦИОНАЛНО РАЗПРЕДЕЛЕНИ. ОТГОВОРНОСТТА НА АДМИНИСТРАТИВНИТЕ РЪКОВОДИТЕЛИ НЕ ВИНАГИ КОМПЕНСИРА ЛИПСИТЕ.
ПОРОЦИ В СИСТЕМАТА ЗА ПОДБОР И АТЕСТАЦИЯ	ПРОЦЕДУРИТЕ ЗА АТЕСТИРАНЕ И ДИСЦИПЛИНАРНА РЕГУЛАЦИЯ СА НЕЕФЕКТИВНИ. ТОВА ГО КАЗВАТ И УЧАСТНИЦИТЕ В АНКЕТАТА. НАЧИНЪТ, ПО-КОЙТО СЕ ПРОВЕЖДАТ КОНКУРСИТЕ, ПОРАЖДА СЪМНЕНИЯ В ОБЕКТИВНОСТТА НА ОЦЕНКИТЕ.
ВЪЗМОЖНОСТИ	
НАТРУПАН ОПИТ	ПРЕЗ ПОСЛЕДНИТЕ ГОДИНИ БЕ НАТРУПАН ЗНАЧИТЕЛЕН ПРАКТИЧЕСКИ ОПИТ. СЪДЕБНАТА СИСТЕМА СЕ РАЗВИ. ПРОВЕДОХА СЕ МНОГОБРОЙНИ ЗАКОНОДАТЕЛНИ И ОРГАНИЗАЦИОННИ РЕФОРМИ. ОРГАНИЗИРАХА СЕ ОБЩЕСТВЕНО-ПОЛИТИЧЕСКИ И ПРОФЕСИОНАЛНИ ДЕБАТИ. ПРИЕХА СЕ ПРЕПОРЪКИ НА МЕЖДУНАРОДНИ ЕКСПЕРТИ. ЗАКОНОДАТЕЛСТВОТО СЕ ПРИВЕДЕ В СЪОТВЕСТВИЕ С ЕВРОПЕЙСКОТО. ТОЗИ ОПИТ ПОЗВОЛЯВА ДРУГ ПРОЧИТ НА СИСТЕМНИТЕ СЛАБОСТИ И НЕДОСТАТЪЦИ. НЕ БИВА ДА СЕ ПОДЦЕНЯВА И СОБСТВЕНИЯ ОПИТ НА РАЙОННИЯ СЪД - РУСЕ. СТАРА ТРАДИЦИОННА ИНСТИТУЦИЯ - С ОПИТНИ ВЕЧЕ МАГИСТРАТИ И СЛУЖИТЕЛИ.
ВЪЗРАСТОВА	ПРИ АНАЛИЗА НА РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ ПРОУЧВАНЕТО УСТАНОВИХМЕ, ЧЕ

СТРУКТУРА НА ЧОВЕШКИЯ КАПИТАЛ	БЛИЗО 60 % ОТ ОБЩИЯТ СЪСТАВ И 64 % ОТ МАГИСТРАТИТЕ С В АКТИВНА ТВОРЧЕСКА И ТРУДОВА ВЪЗРАСТ. ВСИЧКИ СА ВЛЕЗЛИ В ТАЗИ СТРУКТУРА С КОНКУРСИ И ИМАТ ВИСОКА МОТИВАЦИЯ ЗА РАБОТА И РАЗВИТИЕ. СЪЗНАВАТ, ЧЕ ДА РАБОТИШ С ДОСТОЙНСТВО В МОДЕРНА, ЕФЕКТИВНА И НЕЗАВИСИМА ИНСТИТУЦИЯ Е ПРИЗВАНИЕ И ОСНОВЕН РЕСУРС ЗА РЕФОРМАТА.
РАЦИОНАЛНО ИЗПОЛЗВАНЕ НА СЪВРЕМЕННИТЕ ТЕХНОЛОГИИ	ШАНС ЗА СЪДЕБНАТА РЕФОРМА Е, ЧЕ СЕ ПРОВЕЖДА В ПЕРИОД НА ДИНАМИЧНО РАЗВИТИЕ НА ТЕХНОЛОГИИТЕ И НА ТЕХНИЧЕСКИТЕ СРЕДСТВА. ИНФОРМАЦИОННИТЕ И КОМПЮТЪРНИТЕ ТЕХНОЛОГИИ ИЗЦЯЛО ПРОМЕНИХА ИНСТИТУЦИОНЛАНИТЕ МОДЕЛИ.
ЗНАЧИТЕЛЕН ВЪТРЕШЕН РЕСУРС	РЕСУРСИТЕ ВИНАГИ СА ОГРАНИЧЕНИ, НО ТОВА НЕ ВИНАГИ ОЗНАЧАВА ЧЕ СА НЕДОСТАТЪЧНИ. ВИНАГИ СЪЩЕСТВУВАТ ВЪТРЕШНИ РЕЗЕРВИ, КОИТО ПРИ ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ МОГАТ ДА БЪДАТ ИЗПОЛЗВАНИ ЕФЕКТИВНО И ЕФИКАСНО.
ЕВРОПЕЙСКИ ФОНДОВЕ И МОНИТОРИНГ	ЕВРОПЕЙСКИТЕ ИНСТИТУЦИИ ИМАТ ОПРЕДЕЛЕНИ АНГАЖИМЕНТИ КЪМ БЪЛГАРСКАТА ПРАВОРАЗДАВАТЕЛНА СИСТЕМА - ПОД ФОРМАТА НА ФИНАНСИРАНЕ И ЕКСПЕРТИЗА. ПРЕЗ ТАЗИ ГОДИНА СТАРТИРА НО-ВИЯТ ПРОГРАМЕН ПЕРИОД НА ЕВРОПЕЙСКОТО ФИНАНСИРАНЕ И СЪ-ДЪТ БИ ТРЯБВАЛО ДА ИЗПОЛЗВА ТЕЗИ ВЪЗМОЖНОСТИ ЧРЕЗ ПРОЕКТИ.
ЗАПЛАХИ	
МОТИВАЦИЯ ЗА ЗАПАЗВАНЕ НА СТАТУКВОТО	НЕ Е ТАЙНА, ЧЕ НИКОЙ НЕ ОБИЧА РЕФОРМИТЕ, ЗАЩОТО ПРОМЕНЯТ СТАТУКВОТО. ЗА РЕФОРМИ СЕ ИСКАТ УСИЛИЯ, АДАПТАЦИЯ, ДРУГА ПОДГОТОВКА И УМЕНИЯ. ВИНАГИ, МАКАР И НЕ СЪВСЕМ ПРОЯВЕНА, СЪЩЕСТВУВА СЪПРОТИВА. ТОВА Е ОПАСНА ЗАПЛАХА.
ПОЛИТИЧЕСКА СПЕКУЛАЦИЯ	УВЕЛИЧАВАЩИТЕ СЕ ОБЩЕСТВЕНИ ОЧАКВАНИЯ ЗА РЕФОРМА В СЪДЕБНАТА СИСТЕМА ОТВАРЯТ ПРОСТРАНСТВО ЗА НАВЛИЗАНЕ НА ПОЛИТИЧЕСКИ СПЕКУЛАЦИИ С ДЕСТРУКТИВЕН ХАРАКТЕР. НА ПОЛИТИЧЕСКАТА СЦЕНА ИЗЛИЗАТ ПОПУЛИСТКИ ПРЕДЛОЖЕНИЯ И АТАКИ КЪМ СЪДА, КОИТО МОГАТ ДА ДОВЕДАТ ДО НЕПРЕДСКАЗУЕМИ ПОСЛЕДИЦИ.
ЛИЧНА САМОНАДЕЯНОСТ И САМОУВЕРЕНОСТ	ПРИ АНАЛИЗА НА РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ АНКЕТАТА СЕ ДОЛОВЯ НАЛИЧИЕТО НА ПРЕКАЛЕНА САМОУВЕРЕНОСТ И САМОНАДЕЯНОСТ НА МАГИСТРАТИТЕ. В ОПРЕДЕЛЕНИ СЛУЧАИ СЕ ДОЛАВЯ ВИСОКОМЕРИЕ СПРЯМО ГРАЖДАНИТЕ И

НЕГЛИЖИРАНЕ НА ОБЩЕСТВЕНОТО НЕДОВЕРИЕ. ТАКОВА ПОВЕДЕНИЕ МОЖЕ ДА ПРЕДСТАВЛЯВА СЪЩЕСТВЕН НЕГАТИВ И ДА СЪЗДАВА ПРЕЧКИ ЗА РАЗВИТИЕТО НА СИСТЕМАТА.

ОСНОВНИ ПРЕПОРЪКИ:

1. ПРИЛАГАНЕ НА ПОДХОДА НА ПЕРИОДИЧНАТА САМООЦЕНКА КАТО ДИАГНОСТИЧЕН ИНСТРУМЕНТ. ТОВА Е СРЕДСТВО ЗА ПОСТИГАНЕ НА ПОСТОЯННО УСЪВЪРШЕНСТВАНЕ НА ПРОЦЕСИТЕ В СЪДА.

2. СЪДЪТ АКТИВНО ИНФОРМИРА ОБЩЕСТВЕВЕНОСТА И ГРАЖДАНИТЕ ЗА СВОИТЕ УСЛУГИ, ЗА ПРИЕТИТЕ СТАНДАРТИ И ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО, КАТО ТЪРСИ ОБРАТНА ВРЪЗКА ЗА ЦЕЛИТЕ НА ПОДОБРЕНИЕТО ИМ.

2. АКТУАЛИЗИРАНЕ НА МЕДИЙНАТА ПОЛИТИКА /ИЛИ ПРИЕМАНЕ НА НОВА КОМУНИКАЦИОННА СТРАТЕГИЯ/ С ПО-ГОЛЯМА ЦЕЛЕНАСОЧЕНОСТ КЪМ ГРАЖДАНИТЕ И ОСТАНАЛИТЕ СТРУКТУРИ НА ГРАЖДАНСКОТО ОБЩЕСТВО. ДА СЕ ПРЕЦЕНИ ТИПА ИНФОРМАЦИЯ, КОЯТО ТЪРСЯТ ГРАЖДАНИТЕ И ДА СЕ ПРЕЦЕЗИРА ДАЛИ СТАВА ВЪПРОС ЗА МЕДИЙНО ОТРАЗЯВАНЕ НА ДЕЙНОСТА НА СЪДА ИЛИ ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА КОНКРЕТНА ИНФОРМАЦИЯ, СВЪРЗАНА С НЕГОВАТА КОМПЕТЕТНОСТ И ПРАКТИЧЕСКА ИНФОРМАЦИЯ, КАСАЕЩА ГРАЖДАНИТЕ КАТО ПОТЕНЦИАЛНИ УЧАСТНИЦИ В ДОСЪДЕБНАТА И СЪДЕБНАТА ФАЗА НА ПРОЦЕСА.

4. ЕКСПЕРТНО УКРЕПВАНЕ НА КАПАЦИТЕТА НА СЪДА В ОБЛАСТТА НА ПУБЛИЧНАТА КОМУНИКАЦИЯ, ПРОВЕЖДАНЕ НА ПЕРИОДИЧНИ ПРОФЕСИОНАЛНИ СОЦИОЛОГИЧЕСКИ ПРОУЧВАНИЯ, КОИТО ДА ИЗСЛЕДВАТ И АНАЛИЗИРАТ В ДЪЛБОЧИНА ОБЩЕСТВЕНИТЕ НАГЛАСИ.

3. ПОДДЪРЖАНЕ НА ВИСОК ПРОФЕСИОНАЛИЗЪМ И КОМПЕТЕТНОСТ НА СЛУЖИТЕЛИТЕ В АДМИНИСТРАЦИЯТА.

4. РАЗРАБОТВАНЕ НА ХАРТА НА КЛИЕНТА С ПРИЕТИТЕ СТАНДАРТИ НА ОБСЛУЖВАНЕ, КОЯТО ДА СЕ ПОСТАВИ НА ВИДНО МЯСТО ПРЕД СЪДЕБНИТЕ ЗАЛИ.

5. УСТАНОВЯВАНЕ НА ПОКАЗАТЕЛИ ЗА КАЧЕСТВОТО НА СЪДЕБНИЯ ПРОЦЕС И ПОДДЪРЖАНЕ НА БАЗА ОТ ДАННИ - БРОЙ СЪДЕБНИ РЕШЕНИЯ ВЗЕТИ ОТ РАЙОННИТЕ СЪДИИ, ПРОДЪЛЖЕТЕЛНОСТ НА ДЕЛАТА ПО СЕКТОРИ, ОТЛОЖЕНИ ДЕЛА, ОТМЕНЕНИ ПРИСЪДИ И ДРУГИ.

6. ФОРМИРАНЕ НА ПРАВНА КУЛТУРА СРЕД ГРАЖДАНИТЕ И НАЙ-ВЕЧЕ СРЕД МЛАДИТЕ ХОРА КАТО УСТОЙЧИВА ПОЛИТИКА НА СЪДА.

7. ПОСТОЯННО ИДЕНТИФИЦИРАНЕ НА ПОТРЕБНОСТИТЕ ОТ ОБУЧЕНИЕ НА СЪДЕБНИЯ СЪСТАВ И ПРЕДПРИЕМАНЕ НА ДЕЙСТВИЯ И МЕРКИ ЗА УДОВЛЕТВОРЯВАНЕТО ИМ.

КЪМ РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ ПРОВЕДЕНОТО ОБЩЕСТВЕНО ПРОУЧВАНЕ СМЕ ПРИБАВИЛИ НАШАТА ЕКСПЕРТИЗА И ПРОФЕСИОНАЛЕН ОПИТ В ОБЛАСТТА НА УПРАВЛЕНИЕТО, АДМИНИСТРАТИВНИЯ ПРОЦЕС И СОЦИОЛОГИЯТА.